

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM

Furta Község Önkormányzata



Furta, 2018 – 2023.

Tartalomjegyzék

Bevezetés	5
A program háttere	5
A program céljai	5
Küldetésnyilatkozat.....	6
A település bemutatása	7
Helyzetelemzés	19
1. Jogszabályi háttér bemutatása	19
1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása.....	19
1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.....	21
2. Stratégiai környezet bemutatása	23
2.1. Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal	23
2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása.....	23
2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása.....	25
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	26
3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet.....	26
3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció	27
3.2.1. Foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya.....	27
3.2.2. Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága.....	32
3.2.3. Közfoglalkoztatás.....	35
3.2.4. A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok, stb.).....	36
3.3. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások	38
3.4. Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció	42
3.5. Telepek, szegregátumok helyzete	44
3.6. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés.....	44

3.7.	Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása	47
3.8.	A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal.....	48
3.9.	Kulcsproblémák összegzése.....	48
3.10.	Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	48
4.	A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	51
4.1.	A gyermekek helyzetének általános jellemzői	51
4.1.1.	<i>Veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete</i>	<i>52</i>
4.1.2.	<i>Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma</i>	<i>53</i>
4.1.3.	<i>Kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya</i>	<i>54</i>
4.2.	Óvodáskorú gyermekek helyzete, esélyegyenlősége.....	54
4.3.	Általános iskolások helyzete.....	55
4.4.	Középiskolás diákok esélyegyenlősége.....	60
4.5.	Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	61
4.6.	A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése	61
4.6.1.	<i>Védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnői által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)</i>	<i>61</i>
4.6.2.	<i>Gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)</i>	<i>62</i>
4.6.3.	<i>Bölcsődei, családi napközi ellátás jellemzői</i>	<i>62</i>
4.6.4.	<i>Gyermekjóléti alapellátás.....</i>	<i>63</i>
4.7.	A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége.....	64
4.7.1.	<i>Sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók.....</i>	<i>64</i>
4.7.2.	<i>Gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv.....</i>	<i>65</i>
4.7.3.	<i>Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei.....</i>	<i>66</i>

4.7.4. Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül.....	66
4.8. Kulcsproblémák összegzése.....	67
4.9. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	68
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	69
5.1. A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége	69
5.1.1. Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében	70
5.1.2. Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban.....	71
5.1.3. Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei.....	72
5.1.4. Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség).....	72
5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások	72
5.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe.....	72
5.4. A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak.....	73
5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások.....	73
5.6. A nők szerepe a helyi közéletben.....	73
5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések.....	74
5.8. Kulcsproblémák összegzése.....	74
5.9. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	74
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	75
6.1. Az időskorú népesség főbb jellemzői.....	75
6.2. Idősek munkaerő-piaci helyzete	77
6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés.....	78
6.3.1. Az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése	78
6.3.2. Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés	79
6.3.3. Idősek informatikai jártassága	80
6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen	80

6.5.	Kulcsproblémák összegzése.....	80
6.6.	Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	80
7.	A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	81
7.1.	A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái.....	81
7.1.1.	Fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás).....	81
7.1.2.	<i>Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén</i>	<i>82</i>
7.1.3.	<i>Önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok</i>	<i>83</i>
7.2.	Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei	83
7.3.	A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés.....	84
7.3.1.	<i>Települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége</i>	<i>84</i>
7.3.2.	<i>Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettségére valamint a munkahelyek akadálymentesítettsége</i>	<i>84</i>
7.3.3.	<i>Közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége</i>	<i>85</i>
7.3.4.	<i>Fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciálisközlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.).....</i>	<i>85</i>
7.3.5.	<i>Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)</i>	<i>85</i>
7.4.	Kulcsproblémák összegzése.....	85
7.5.	Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	85
8.	Helyi partnerség.....	86
9.	A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	87
Intézkedési terv.....		88
1.	A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	88
2.	Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	90
3.	Összegző táblázat - Intézkedési Terv	96
4.	Megvalósítás.....	101
5.	A program nyilvánossága	102
6.	Kötelezettségek és felelősségi körök	102
7.	Elfogadás módja és dátuma	103

Bevezetés

A program háttere

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelettel és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelettel Furta Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Jelen program a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reagál, és beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére.

A program felépítése

Az esélyegyenlőségi program **helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll.**

A **helyzetelemzés célja** annak megállapítása, hogy a településen élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok a teljes lakossághoz viszonyítva milyen jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, szociális, lakhatási, területi, egészségügyi mutatókkal rendelkeznek, és ezek alapján település milyen esélyegyenlőtlenségi problémákkal küzd.

A helyzetelemzés alapján **intézkedési tervet** kell készíteni. A helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében a településeknek beavatkozásokat kell tervezniük.

Az esélyegyenlőségi program felülvizsgálata

A helyi esélyegyenlőségi programot öt évre kell tervezni. Időarányos megvalósulását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, és a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni.

A **Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság** (a továbbiakban: SZGYF) esélyegyenlőségi munkatársai segítették a program elkészülését.

A program céljai

A program prioritásai (szinergiában a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia felzárkózás-politikai céljaival):

- csökkenjen a szegénységben vagy társadalmi kizáródásban élők aránya,
- csökkenjen a hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi lemaradása, gyengüljenek a szegénység átörökítésének tendenciái,
- csökkenjenek a hátrányos helyzetű és nem hátrányos helyzetű csoportok közötti társadalmi különbségek.

A program kiterjed:

- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

A megvalósítás során érvényesítendő körülmények a településen:

- a szegregációmentesség;
- a diszkriminációmentesség;
- a társadalmi integráció;
- a minőségi oktatáshoz való hozzáférés biztosítása;
- a megkülönböztetés tilalma;
- az egyenlő bánásmód betartása;
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- a társadalmi szolidaritás.

Küldetésnyilatkozat

Furta Község Önkormányzata:

- az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során, intézményfenntartói szerepkörében, pályázóként és a közpolitikák alakítójaként érvényesíti;
- az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet kapjanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is;
- elkötelezett az egyenlő esélyek biztosítás iránt: minden lakos számára lehetővé kívánja tenni, hogy megkülönböztetés nélkül dolgozhasson, tanulhasson és élhessen a településen;

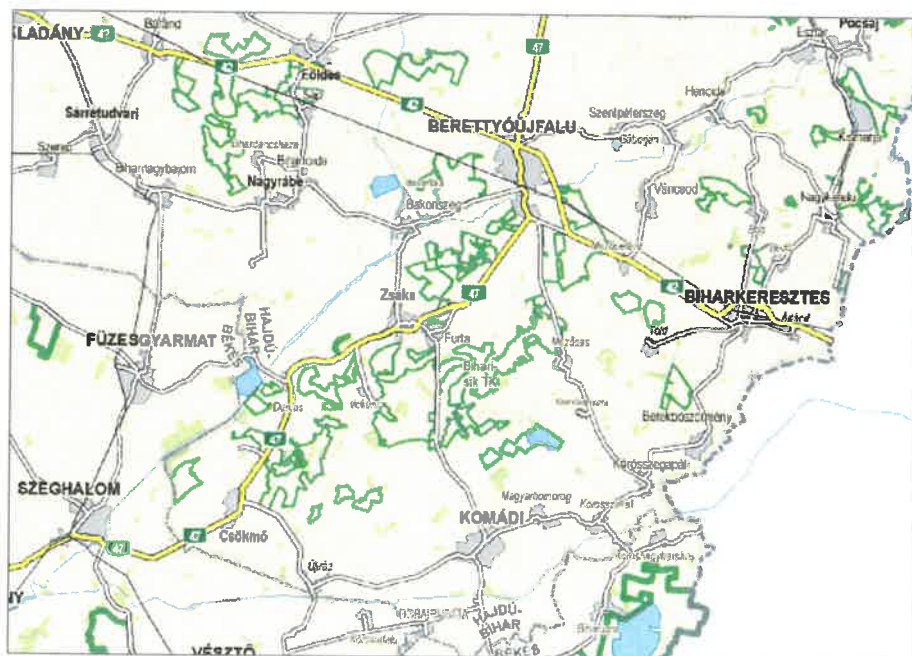
- a képviselő-testület és szervei döntésein keresztül is kifejezi elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén;
- a jogszabályokban meghatározott, ilyen irányú kötelező feladatok ellátásán túl a társszervekkel, civil szerveződésekkel, egyházzal, önszerveződésekkel, társulásaival, egyesületeivel és alapítványaival együttműködve közösen törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén;
- ösztönözi a hátrányos helyzetű csoportokat és egyéneket, hogy vegyenek részt a helyi közösség életében;
- esélyegyenlőségi politikáját minél szélesebb körben megismerteti a helyi munkáltatókkal, munkavállalókkal, a helyi polgárokkal és a partner szervezetekkel.

A település bemutatása

A település Hajdú-Bihar megye déli részén, Berettyóújfalu város vonzáskörében, a Debrecen-Szeged közötti 47-es számú főútvonal mellett, a megyeszékhelytől 50 km-re, Berettyóújfalutól 15 km-re délre, Békéscsabától 82 km-re északkelet irányában terül el. Lakosságszáma (2018.01.01-jén): 1174 fő, belterülete 261 ha-t, külterülete 4024 ha-t foglal magában.

Vasúthiányában csak közúton közelíthető meg. A falu a „Berettyó és Körös Sárrétjének” a területén fekszik, azaz a 42,85 km² kiterjedésű furtai határ a Bihari-síknak nevezett kistáj nyugati részén terül el.

A kistáji kataszter Bihari-sík néven hozott itt létre önálló kistájat. A kistáj 750 négyzetkilométer nagyságú. Hozzá tartozik Zsáka a közelében lévő Furtával, Vekerddel, Darvassal, Csökmővel együtt.



Természeti-táji adottságok

A Bihari-sík nagyobbik, Ny-i felén fekvő Furta is azzal a tájtípussal írható le, amely jellemzően hordalékkúpok és folyóhátak közé zárt, közepes talajvízállású, gyenge lefolyású ártéri síkság, ahol a szikes talajok különböző típusai (réti szolonyecsek, sztyeppesedő réti szolonyecsek és szolonyeces réti talajok) jöttek létre. Emiatt a tájrész hasznosításában is sok a gyenge legelőnek használt szikes puszták, de megtalálható itt a kultúrsztyep is. A szikes talajok aránya Furtán meghaladja az 50 %-ot is.

A kistáj az Alföld legjellegzetesebb süllyedék-területe, miután a Berettyó- és Körös-vidék a Tiszántúl nagy víz- és üledékgyűjtője, erózió bázisa volt.

A Bihari-sík éghajlata mérsékelt meleg-száraz, de a K-i részén inkább mérsékelt meleg – mérsékelt száraz. A hőmérséklet évi vegetációs időszaki átlaga 10,2 °C és 17,2 °C. A legmelegebb nyári napokon mért maximum hőmérsékletek sokévi átlaga 34,1-34,3 °C, míg a leghidegebb téli minimumok -17,0 és -17,5 °C közötti. Az évi csapadékmennyiség Furta településen kevéssel 550 mm alatt marad.

A hőmérséklet nagyobb szélsőségei, a felhőzet és a csapadék alacsony értékei miatt gyakoriak az aszályok.

A furtai földek minősége gyenge, értékük átlagosan 17 aranykorona körül mozog.

A mezőgazdaságilag hasznosítható területek jellemző kultúráját alkotják a szemestakarmányok, a cukorrépa és a lucerna, s igen fontos a természeti adottságokhoz jól igazodó, részben legeltető állattenyésztés (juh, szarvasmarha), valamint a liba és az egyéb aprójószág.

Az alapvetően kedvezőtlen talajadottságok hátrányos hatásait a gazdag flóra- és faunavilág, a sárréti-bihari falvak jellegzetességeit és arculatát mindmáig megőrző falukép, a messze földön híres népzenei- és népművészeti kultúra (pl. a furtai hímzés, a citerazenekar) ellensúlyozzák, illetőleg változtatják előnnyé.

Természetes növénytakarója a füves puszták, szórványos facsoportokkal. Ragadozó állatok a menyét, róka, rágcsálók a mezei nyúl. Leggyakoribb madarai a veréb, bíbórpacsirta, fecske, varjú, ölyv stb. Nagy számban él itt a fűz és a fogoly, valamint a védett tuzok is.

A furtai határban reménykeltő kőolaj-és földgázkutatások folynak.

Történelmi áttekintés

Furta neve a mai alakjában községnevként először az 152. évi dikális (azaz adó-) összeírásban fordult elő, a település eredete a „hivatalosan” – és a köztudatban is – mind a mai napig ehhez az évszámhoz kötődik. Ennek a széles körben elterjedt álláspontnak a leginkább ismert közvetítője Furta eredetét és történetét a következőképpen írja le röviden: „Valószínűen késői településű község. Árpád-kori írásos nyoma nincs, de az 1552-es összeírásban szerepel. 1692-ben lakatlannak mondják, de legkésőbb a XVIII. század elején már újratelepült.”

A Sárréten fekvő, Váradhoz közel eső község földesura a nagyváradi római katolikus káptalan kis prépostja volt, de a falu lakosságának nagyobbik hányada református.

A község lakosságának meghatározó csoportját a telkesjobbágyok jelentették, noha a földesúrnak itt a XIX. század derekán majorsági gazdasága is kiépült. Tipikus jobbágyfalunak mondható tehát, erős

református többsége pedig azt valószínűsítheti, hogy a község lakossága valamilyen formában a XVI. századtól kezdve folyamatosan jelent volt. Címere a falu jobbágy mivoltával, mezőgazdasági-paraszti jellegével áll összefüggésben. Az 1770 szeptemberében kelt úrbáriumában megtalálhatjuk a falu XVIII. század eleje pecsétnyomójának lenyomatát, ennek kőirata: FURTA FALU 1720.

A kőiraton belül a címerkép a következő: Álló férfi alak heraldikailag balkezeében három búzakalászt tart, jobb kezében pedig hegyével kifelé néző aratósarlót. Ez az ábrázolás egyértelműen a falu mezőgazdasági mivoltára utal... „Az aratósarló megjelenítése a címerképben tehát mindenképpen figyelemre méltó és olyan jellegzetesség, amely kiemeli Furta címerét a szokásos jobbágyfalvak közül.” (a hivatkozott címert 1992. január 21-én a furtai önkormányzat képviselő-testülete elfogadta, és mint a község jelképét 1992. február 22-től újfent használja.)

Furta Árpád-kori létét bizonyítottanak véli számos forrás, illetve forrásfeltáró munka, olykor tudományos hipotézisként kezelve a kérdést. Az álláspontok többnyire névetimológiai, birtoktörténeti, közvetett írásos és egyéb forrásokra, érvekre támaszkodnak. A település nevére vonatkozó névetimológiai magyarázatok ugyancsak Furta korai „megülését” valószínűsítik, miután „Furta” helységnevet a latin Furtunatus-ból származó régi magyar Fortunánd személynév magyar névadással történt becéző alakjából eredeztetik. Ezzel összhangban Furta korai meglétét támasztja alá a Furta személynév különböző alakjainak gyakori előfordulása a XV. századi szomszédos herpályi uradalom községeiben. (Herpály 1425: Furtha 1473:Fwrthay, Újfalu 1463-1473-1479: Fwrthay, Szent-kozma 1425: Fwrthay).

A szakirodalom közvetett bizonyítékai alapján bizonyosnak tekinthető, hogy a falu a tatárjárás előtt már megtelepedett. Az is bizonyos, hogy a tatárjárás pusztítása hosszú időre megszakította az életet a faluban, amely feltehetően csak a XIV. század elején népesült be újra.

Az 1552. évi adóösszeírásban a Furta név alatt tizenkét portát (hozzávetőleg 120 lakost) vettek nyilvántartásba. Ezt követően a településnek számos birtokosa volt (a váradi kispépostság, az erdélyi fejedelemség, Zsáka vára, Bethlen Gábor, majd 1693-tól ismét a nagyváradi kispépostság, egészen 1945-ig). Furtát 1659 szeptemberében a török segédhadaiként portyázó tatárok elpusztították. Az 1660-1670-es években ismét lakott településként említik a források. Ám a megpróbáltatásokat betetézte az 1678. évi pestis, amelynek nyomán Furta népessége újból elpusztult. Furta 1678-1720 között negyvenkét évig romokban álló lakatlan hely volt, amit a török Biharból történő kiűzési alkalmából 1692-ben készült összeírás is megerősít. 1720-ban a szomszédos Zsákáról 17 szabad menetelű paraszt és családja bérbe vette a furtai pusztát a nagyváradi kispépostságtól. A pusztai földek bérbevétele, egyszersmind Furta újbóli „megülését”, benépesítését jelentette, s ezzel történelme során immár másodszor született újjá a falu.

Az 1767. január 23-án életbe lépett úrbérrendezést követően Furtán a préposti tulajdont képező határ művelését, 1772-től a jobbágyság helyzetét újraszabályozó helyi Úrbáriumban rögzített feltételek közepette végezték. Közel egy évszázad múltán, 1859-ben történt meg az önálló határ elkülönítése, a határ kialakulása, miután az 1853. március 2-án kiadott császári pátens (nyílt parancs) eltörölte az úrbéri terheket és köteleességeket (lényegében a jobbági jogállást), s ettől kezdve az úrbéres földek állami kárpótlás mellett paraszti tulajdonba mentek át. Ezzel megnyílt az út az önálló paraszti gazdálkodás erőteljesebb fejlődése előtt Furtán is. Főbb kontúrait tekintve kialakultak a települést mindmáig jellemző morfológiai jegyek és sajátosságok.

A jelenlegi községházát 1906-ban építették. Elődje a „helység háza” még nádtetős épület volt, hivatali szobáiban búbos kemencével. A századforduló után több módosabb gazda építette át régi házát, amiből még látszik néhány a „Gencsi” alurészen és a mai Petőfi utcán.

A két világháború súlyos emberáldozatokkal járt a település számára. Az első világháborúban 31 hősi halált halt református felekezetű katona emlékét tábla örökíti meg a református templom falán (a nem sokkal kevesebb katolikus halottak emléktábláját most tervezik). A második világháborúban 61 furtai lakos pusztult el katonaként vagy a holocaust vétlen áldozataként. Erre 1989. október 29-e óta emlékmű emlékeztet a község temetőjében. (Az emlékművön szereplő 60 név időközben kiegészült egy újabbal.)

A társadalmi-gazdasági fejlődés menetével párhuzamosan, az idők folyamán változott a település közigazgatási jogállása is. Az 1773-ban pagusnak, azaz falunak, 1877-től községnek minősülő település 1882-ben nagyközségi, a polgári anyagkönyvezés bevezetése után 1895-től anyakönyvi kerületi székhely, majd 1950-től az új tanácsi közigazgatási rendszerre való áttérés nyomán, immár Hajdú-Bihar megye részeként önálló tanácsú község lett, 1973-tól pedig Zsáka székhellyel, nagyközségi közös tanácsi irányítás alatt (Darvas, Zsáka, Vekerd társaságában) társközségi jogállást szerzett. Furta községi önállóságát csak 1990-ben szerezte vissza, s 1992-től újra büszkén viseli címerét, amelyet az elődök 1720-ban megalkottak, és örökül hagytak.

A település demográfiai helyzete

Az első hivatalos magyarországi népszámlálás óta a község népességszámának alakulása népszámlálásonként a következőképpen változott:

Évszám	Állandó lakosság száma	Évszám	Állandó lakosság száma
1870	1957 fő	1997	1342 fő
1880	1762 fő	2001	1193 fő
1890	2077 fő	2008	1223 fő
1900	1985 fő	2009	1241 fő
1910	2233 fő	2010	1239 fő
1920	2082 fő	2011	1230 fő
1930	2185 fő	2012	1214 fő
1941	2358 fő	2013	1186 fő
1949	2317 fő	2014	1189 fő
1960	2151 fő	2015	1185 fő
1970	1677 fő	2016	1193 fő
1980	1470 fő	2017	1185 fő
1990	1292 fő		

A tartós gazdasági recesszió a népesség fokozatos elvándorlásához vezetett az elmúlt évtizedekben Furtán is. A korábban egyenletesen növekvő népességszám 1949 és 1990 között közel felére esett vissza. A jelentős mértékű népesség-számcsökkenés a fiatal munkaképes korú lakosság tömeges

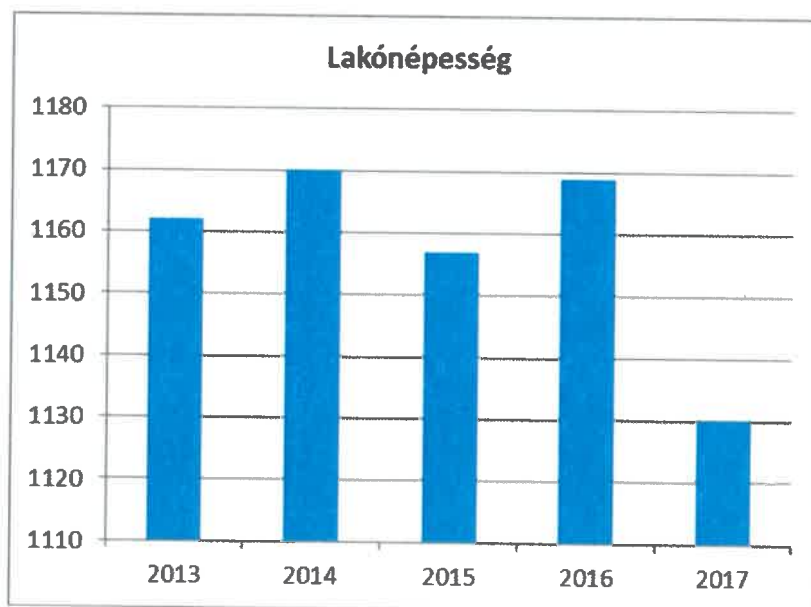
méretű elvándorlása miatt következett be. A szelektív elvándorlás a korstruktúra torzulását eredményezte.

A Magyarország községeinek többségét jellemző népességcsökkenő tendencia – ugyan minimális mértékben, de – Furtát is elérte, mely elsősorban a korábbi évek kedvezőtlen foglalkoztatási viszonyok és a rossz életkörülményeknek köszönhető.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő	Változás
2013	1162	
2014	1170	101%
2015	1157	99%
2016	1169	101%
2017	1130	97%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

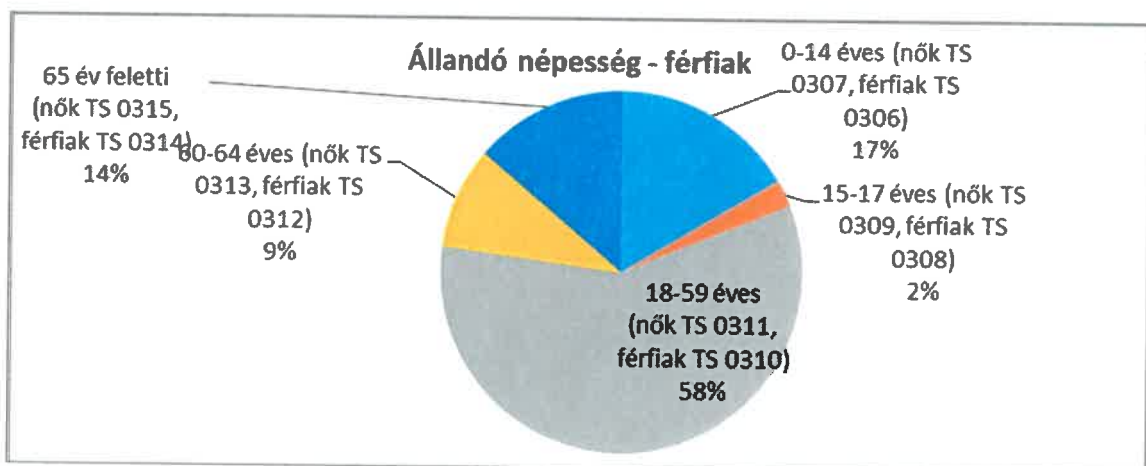
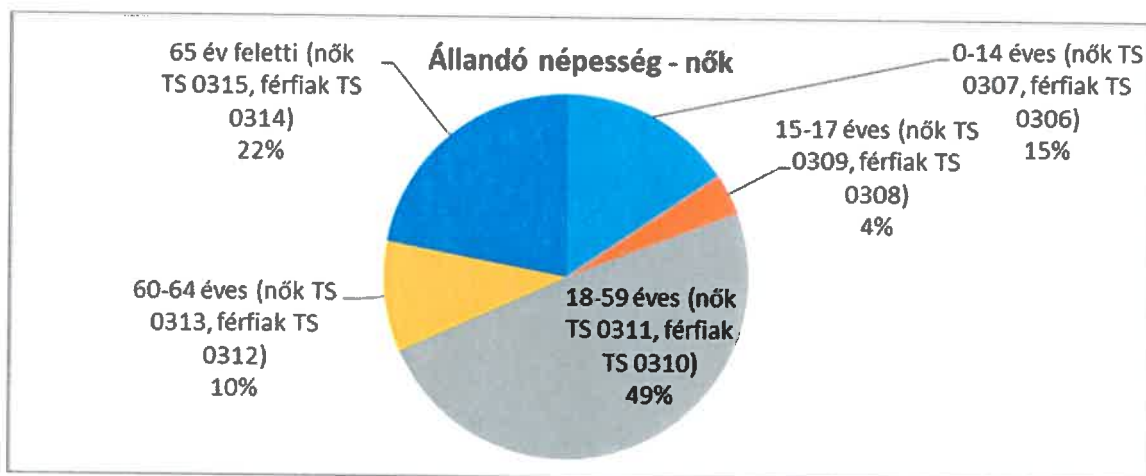


Ha lakónépessége számát figyelmük az elmúlt 5 évben 2013. és 2016. között kisebb-nagyobb ide-oda változások után 2017-ben mintegy 4 %-os visszaesés következett be, amely elsősorban ország gazdasági- és munkaerőpiaci lehetőségek a főváros és a Dunántúl felé történ eltolódásával magyarázható.

2. számú táblázat - Állandó népesség (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő		Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)		
	Nők	Férfiak	Összesen	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma	605	588	1 193	50,71%	49,29%
0-2 évesek				%	
0-14 éves	94	97	191	7,88%	8,13%
15-17 éves	22	14	36	1,84%	1,17%
18-59 éves	297	343	640	24,90%	28,75%
60-64 éves	59	53	112	4,95%	4,44%
65 év feletti	133	81	214	11,15%	6,79%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR



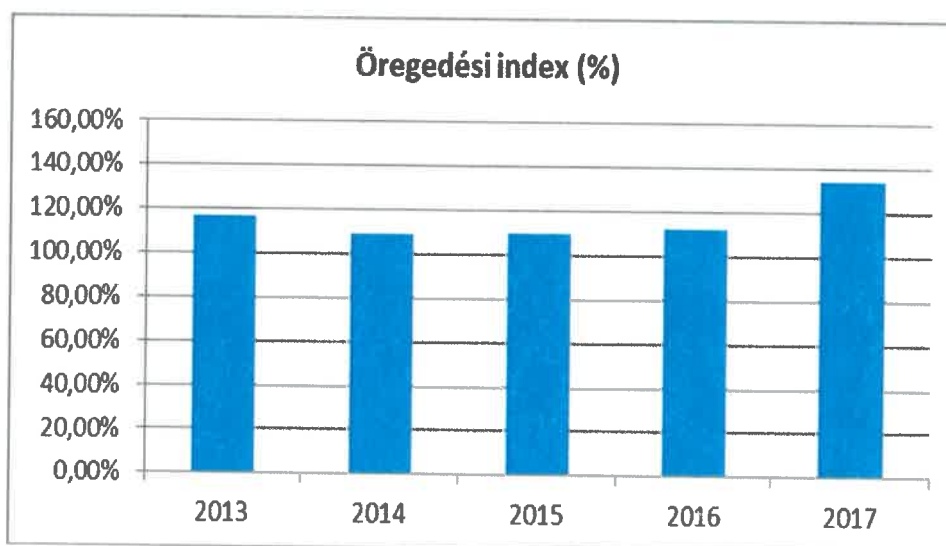
Fontos megemlíteni az állandó népességet életkorszerű bontásban is. A vizsgált időszakban a 0 és 14 év közötti korosztály számának alakulása az állandó népesség 16,01 %-át, 15-17 év közötti korosztály 3,01 %-át, a 18-59 év közötti korosztály az állandó népesség 53,64 %-át, míg 60 év felettiek pedig a lakosság 27,32 %-át teszi ki. A gazdasági aktivitás szemszögéből látható, hogy a település több mint a felét az aktív, munkaképes korosztály teszi ki (53,64 %). Ha azonban az inaktív (46,36 %) lakosság megosztását vizsgáljuk, akkor azt látjuk, hogy az idősek aránya 8,3 %-kal magasabb. Ebből látható, hogy a településen magas az idősek aránya, mely célcsoport az esélyegyenlőség kiemelt területe kell hogy legyen.

Kitűnően szemlélteti ezt a település öregedési indexét bemutató tábla és diagram is. Az előző öt évben nagyjából azonos szinten mozgott az öregedési index, amely azonban 2017-ben felerősödött, a 65 év felettiek aránya magas a 0-14 éves korú állandó lakossághoz képest (134,09 %). Jól látható, hogy a település elöregedő. Ebből következik, hogy az idősek fokozottabb ellátására van szükség. Ugyanakkor a gyerekek alacsonyabb száma nem jelenti azt, hogy ők ne igényelnének fokozott figyelmet, különösen akkor, ha a szüleik alacsony jövedelműek.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2013	208	178	116,85%
2014	207	190	108,95%
2015	206	188	109,57%
2016	214	191	112,04%
2017	236	176	134,09%

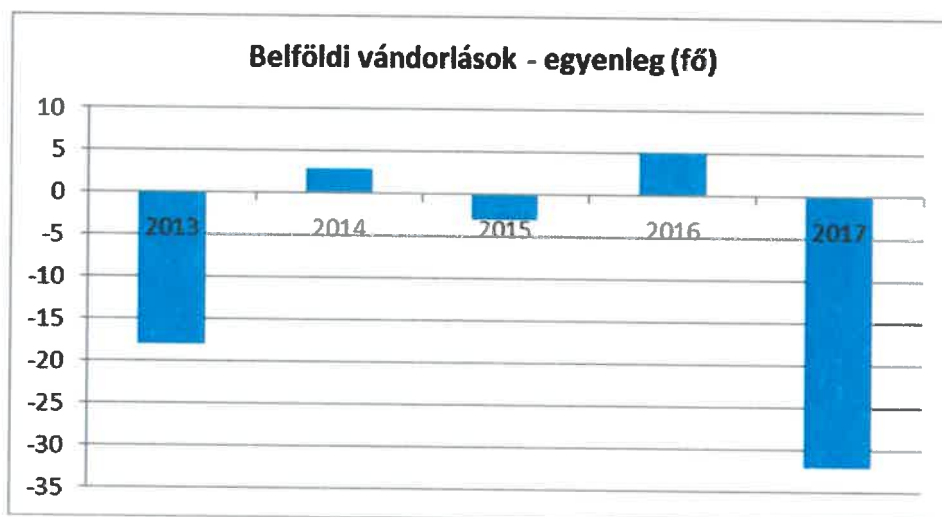
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR



4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma
2013	18	36	-18	-15,2
2014	29	26	3	2,52
2015	22	25	-3	-2,53
2016	44	39	5	4,19
2017	46	78	-32	

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, önkormányzati adat

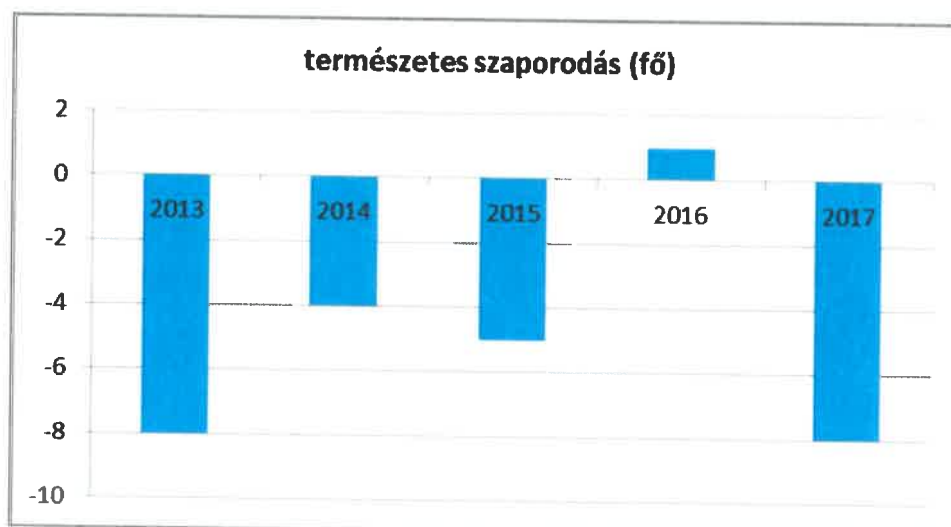


Belföldi vándorlások tekintetében a negatív egyenleg a jellemző az elmúlt 5 évben, különösen kiemelkedik a 2017-es év, mely erősen érezteti az állandó lakosság számának a csökkenésében is. A területileg eltolódott foglalkoztatási helyzet miatt az munkaképes korosztály – abból is elsősorban a fiatalabbak – a városokba ment dolgozni, tanulni, szakma, valamint diplomaszerzés után nem jön vissza.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2013	10	18	-8
2014	16	20	-4
2015	11	16	-5
2016	15	14	1
2017	7	15	-8

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR



Az 5. számú a természetes szaporodást bemutató tábla is jól szemlélteti, amit a már korábban megállapítottunk, hogy a település sajnos előregedő tendenciát mutat. A 2016-os évet kivéve az érték valamennyi vizsgált évet tekintve negatív tartományba van. Különösen szembeötlő a 2013-as és a 2017-es év -8-os értéke.

Jellemző még a nemek szerinti megoszlás is a vizsgált időszakban: a nők 51,7 %-ot, a férfiak pedig 49,29 %-ot mutat. Ez másik fontos kiemelt területet mutat meg számunkra, nevezetesen a nők mint fontos célcsoport.



Közzolgáltatások

Infrastrukturális adottságok

A településen teljes a vezetékes ivóvíz-, elektromos áram és vezetékes gázhálózat kiépítettsége. A szilárd és folyékony hulladék elhelyezése is megoldott, a szennyvíz csatornahálózatot az ivóvízzel együtt a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt., a szilárd hulladékot pedig a berettyóújfalui regionális hulladéklerakó fogadja be, melynek központi elszállításáról és ártalmatlanításáról a Debreceni Hulladék Közzolgáltató Nonprofit Kft. gondoskodik.

Tömegközlekedés a 47-es számú főútnak köszönhetően kielégítő. A helyközi közlekedés üzemeltetője Észak-magyarországi Közlekedési Központ Zrt.

A település úthálózata 95-% kiépített, csapadékvíz elvezető rendszere folyamatos felújítás révén csaknem teljes egészében megújult.

A köztemető fenntartás, mint közzolgáltatás biztosítása, a működő köztemető üzemeltetését a helyi Ravatal Bt. végzi az Önkormányzattal kötött szerződés alapján.

A kereskedelmi hálózat az alapvető ellátást biztosítja. A településen postahivatal, gyógyszertár, művelődési ház, könyvtár és idősök klubja is működik.

Oktatás, nevelés

Furta Község Önkormányzata 2013. január 1-vel több szervezeti változás élt meg. Az ÁMK (az önkormányzat 1991. február 26-án hozta létre az Általános Művelődési Központot), mint intézmény jelentős változáson esett keresztül, az általános iskola állami fenntartásba kerülésével. Az új Mötvszerint társulásokat jogi személyiségűvé kellett átalakítani. Furta – Darvas – Bakonszeg Mikro-társégi Köznevelési Intézményi Társulás 2013. január 1-jétől jogi személyiségűvé vált, melynek feladat ellátó intézménye a Furtai ÁMK lett. Fő feladata az óvodai ellátás (50 férőhelyes óvoda).

Ennek fényében a településen elérhető az óvodai ellátás, a 1-8. osztályos általános iskolai oktatás, a gyermekékeztetés.

A kulturális közművelődési élet színtere a Juhász Erzsébet Művelődési Ház, amely otthont biztosít a különböző szakköri tevékenységeknek, a munkáiról híres furtai hímző szakkörnek, és az ugyancsak híres citeraegyüttes próbáinak és fellépéseinek, a területi népdalversenyeknek, a helyi néptáncsoport, valamint amatőr és hivatalos művészegyüttesek és művészek fellépéseinek. A közművelődést szolgálja még a 8000 darabos könyvtárlományú könyvtár.

Egészségügyi ellátás

Az egészségügyi ellátás biztosított, a gyógyító tevékenységet a háziorvos feladat ellátási szerződés keretein belül vállalkozásban működteti a háziorvosi szolgálatot, és az ifjúság egészségügyi feladatát. Ugyanígy működik védőnői szolgálat is. Önkormányzati feladat ellátási szerződés keretében valósult meg az egészségügyi ügyeleti ellátás is. A fogorvosi alapellátás csak a településsel szomszédos községben érhető el.

Szociális ellátás

A szociális alapszolgáltatásokat a település a Bihari Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulása (4100 Berettyóújfalu, Dózsa György u. 17-19.) keretében látja el.

A társulás szociális alapszolgáltatásai a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) szerinti szociális alapszolgáltatási: az étkeztetés, házi segítségnyújtás, és időskorúak nappali ellátása feladatait.

A társulás a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) szerinti gyermekjóléti alapellátásai: gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása, gyermekek átmeneti gondozása.

A település tagja még a Dél-Bihar Négycentrum Terület- és Vidékfejlesztési Társulásnak is (székhelye: 4138 Komádi, Hősök tere 4. sz.), melynek keretében a Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás kerül ellátásra.

Közigazgatási ellátás

A közigazgatási reform következményeként a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 84. §-a és 85. §-a alapján 2013. február 1-jével közös önkormányzati hivatalt hozott létre Furta, Bakonszeg és Vekerd önkormányzatai „Furtai Közös Önkormányzati Hivatal” néven. Ennek a székhelye Furta, kirendeltsége Bakonszeg és telephelye Vekerd.

A hivatalban a szociális, anyakönyvi, népeség-nyilvántartási, hagyatéki, kereskedelmi, helyi adókkal kapcsolatos stb. ügyintézési lehetőségek elérhetőek.

Közbiztonsági ellátás

Furta település a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság Berettyóújfalui Rendőrkapitányság alá tartozó Zsakai Rendőrőrs alá tartozik. Állandó körzeti megbízott nincs.

Lakhatási ellátás

A település községi mivoltából adódóan falusias jellegű lakások találhatóak. Bérlakások nincsenek. A lakásállomány az elmúlt 5 évre visszatekintve csökkenést mutat.

Helyzetelemzés

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Magyarország Alaptörvénye XV. cikkeje, valamint a helyi esélyegyenlőségi program elkészítése az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján lett elvégezve. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei:

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján került alkalmazásra, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.) a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)
- a területfejlesztéssel és a területrendezéssel kapcsolatos információs rendszerről és a kötelező adatközlés szabályairól szóló 31/2007. (II. 28.) Korm. rendelet előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz:

- EU 2020 stratégia,
- Nemzeti Reform Program,
- Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia,
- „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia,
- Roma Integráció Évtizede Program,
- Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

EU 2020 stratégia

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzéseket tartalmaz:

- Biztosítani kell, hogy a 20–64 évesek körében a foglalkoztatottság aránya elérje a 75%-ot.
- A szegénység és társadalmi kirekesztettség kockázatának kitett lakosok számának 25%-os csökkentése, 20 millió ember kiemelése a szegénységből.
- Cél az iskolából kimaradók arányának 10% alá csökkentése.

Nemzeti Reform Program

A 2017. évi Nemzeti Reform Program intézkedéseinek jelentős hányada önálló stratégia, törvény, amelyeket megelőzőtt a törvényekben előírt társadalmi konzultáció, továbbá az uniós programokban szereplő intézkedések esetében az EU támogatások felhasználási eljárásrendjének megfelelően mind a tervezés, mind a kiválasztás folyamatában sor kerül társadalmi egyeztetésre. A gazdaságpolitika aktuális fő célja a termelékenység, a versenyképesség javítása. Az elmúlt időszak fő kormányzati intézkedései már alapvetően ezt a célt szolgálják: béremelés, adó- és járulékcsoökkentés, közfoglalkoztatás átalakítása, különböző iparfejlesztési és digitalizáció támogató programok, az oktatás és képzés az esélyeket megerősítővé, versenyképesebbé tétele, az egészségügyi szolgáltatások fejlesztése.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia

A felzárkózás politika az új stratégiai és kormányzati keretek adta átfogó megközelítésmód, amely a szakpolitikák összehangolásával és komplex beavatkozásokkal kezeli az ország társadalmi kohézió szempontjából meghatározó szociális problémáit. A felzárkózás politika célja, hogy

- csökkenjen a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők aránya;
- csökkenjen a hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi lemaradása, gyengüljenek a szegénység átöröklésének tendenciái;
- csökkenjenek a roma és nem roma népesség közötti társadalmi különbségek;
- enyhüljenek a társadalmi és területi kizáródás jelenségei, folyamata;
- minél több embert hozzon abba a helyzetbe, hogy felelősséget tudjon vállalni saját sorsáért;
- a felzárkóztató programok teljesítményre ösztönözzenek és teljesítményt várjanak el.

„Egészséges Magyarországért 2014-2020” Egészségügyi Ágazati Stratégia

A stratégia specifikus népegészségügyi célkitűzései:

- A születéskor várható, egészségben eltöltött életevek növelése 2020-ra (EU-átlag elérése 2022-re).
- A fizikai és mentális egészség egyéni és társadalmi értékének növelése.
- Egészségtudatos magatartás elősegítése, egyéni felelősségvállalás érvényesítése.
- A területi egészség-egyenlőtlenségek, illetve a születéskor várható élettartamban mutatkozó különbségek csökkentése.

„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia

A Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolja, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

A törvény minden gyermekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyermekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. Másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége. Ez a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

A szegény gyermekkor nem csak az anyagi javak hiányát jelenti, hanem azt is, hogy a gyermekek előtt lezáródnak azok a lehetőségek, amelyek révén jó eséllyel kapcsolódnak be a társadalom nagy rendszereibe, munkába, állampolgári részvételbe, egyáltalán: hozzájuthatnak a tisztességes megélhetéshez.

Roma Integráció Évtizede Program

A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

A Stratégiai Tervben meghatározott feladatok elsősorban területi (hátrányos helyzetű térségek, települések) és szociális szempontok (pl. hátrányos helyzet, tartós munkanélküliség, alacsony iskolai végzettség stb.) - illetve ezek metszete - alapján határozzák meg a legfontosabb intézkedéseket, amelyek hosszú távon biztosíthatják a legszegényebbek – köztük nagy arányban romák - valós társadalmi és gazdasági integrációját.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

A stratégia általános célja: az ifjúságban rejlő erőforrások kibontása, e korosztály társadalmi integrációjának elősegítése. A dokumentum kiemelt célként rögzíti egyebek mellett a kirekesztettség, kisodródás megakadályozását, az unió által deklarált célok átvételét, a magyarországi és a határon túli magyar fiatalok közötti kapcsolatok fejlesztését.

A stratégia speciális célokat is megfogalmaz, ezek között szerepel az ifjúsági korosztályok társadalmi, egyéni felelősségének fejlesztése, integrációjának segítése, a gyermekvállaláshoz szükséges feltételek, a munkavállalás, otthonteremtés elősegítése.

1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti. A helyi önkormányzat által hozott szabályozást érintő kérdésekben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (2013. január 1-étől hatályba lépő) rendelkezik.

A Program figyelembe veszi Furta Község Önkormányzatának mindazon dokumentumait, melyek kitérnek az esélyegyenlőség megvalósítására, így különösen:

- Furta Község Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2015. (II.26.) önkormányzati rendelete a szociális ellátások helyi szabályairól,

- 30/2015. (IV. 30.) ÖH. határozattal jóváhagyott Furta Község Önkormányzat Gazdasági Programja 2015-2019.
- Furta Község Önkormányzat Képviselő-testületének 7/2008.(IV. 17.) önkormányzati rendelete Furta Község Helyi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve
- 37/2008. (IV. 17.) ÖH. határozattal jóváhagyott Furta Község Településszerkezeti Terve
- 224/2008. (XI. 27.) ÖH. határozattal jóváhagyott Furta-Darvas-Bakonszeg Mikro-térségi Közoktatási Intézményi Társulás Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve
- 193/2006. (XI. 23.) ÖH. határozattal jóváhagyott Furta Településfejlesztési Konceptiója

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1. Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Furta Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programja készítése során az alábbi stratégiák, fejlesztési tervek, koncepciók kerültek áttekintésre, biztosítva az önkormányzati dokumentumok összhangjának megteremtését:

- Furta Község Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2018. (II. 13.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat 2018. évi költségvetéséről
- 30/2015. (IV. 30.) ÖH. határozattal jóváhagyott Furta Község Önkormányzat Gazdasági Programja 2015-2019.
- 20/2013. (IV.11.) ÖH. határozattal jóváhagyott vagyongazdálkodási terv
- 193/2006. (XI. 23.) ÖH. határozattal jóváhagyott Furta Településfejlesztési Koncepciója
- 90/2017. (XII. 27.) ÖH. határozattal jóváhagyott Furta Község Településképi arculati kézikönyvének elfogadása
- Furta Község Önkormányzata Képviselő-testületének 23/2017. (XII. 27.) önkormányzati rendelete Furta Község Településképeinek Védelméről

2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A település népessége a közszolgáltatásokat jellemzően helyben éri el.

A köznevelési feladatait a Furta – Darvas – Bakonszeg Mikro-térségi Köznevelési Intézményi Társulás keretében látja el. Ugyancsak a társulás intézménye keretében a Furtai Általános Művelődési Központ által látja el közművelődést és a könyvtári szolgáltatást.

A szociális alapszolgáltatásokat a település a Bihari Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulása keretében látja el. A társulás szociális alapszolgáltatásai a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) szerinti szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, családsegítés, házi segítségnyújtás, időskorúak nappali ellátás. A Dél-Bihar Négycentrum Terület- és Vidékfejlesztési Társulás keretében a jelzőrendszeres a házi segítségnyújtást látja el.

A Bihari Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulása keretében látja el a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) szerinti gyermekjóléti alapellátásokat: gyermekjóléti szolgáltatás biztosítását, gyermekek átmeneti gondozását.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 84. § (1) bekezdése alapján a közös hivatal ellátja az önkormányzatok (Furta, Bakonszeg, Vekerd) működésével, valamint a polgármester vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatokat.

A település tagja még, Bihari Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulásnak, Debreceni Agglomeráció Hulladékgazdálkodási Társulásnak és a Hajdú-Bihari Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulásnak is.

A közszolgáltatások elérhetősége

Közzolgáltatások	Helyben önállóan	Helyben társulás keretében	Állami fenntartásban	Más településen és pedig ...km	A szolgáltatás ellátatlan/ vagy nincs
KÖZNEVELÉSI és KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNYI FELADATOK					
Óvodai nevelés		x			
Általános iskolai oktatás 1-4.			x		
Általános iskolai oktatás 5-8.			x		
KÖZOKTATÁSI SZAKSZOLGÁLATI FELADATOK					
Gyógypedagógiai tanácsadás				x (B.újfalu 15 km)	
Korai fejlesztés és gondozás				x (B.újfalu 15 km)	
Fejlesztő felkészítés				x (B.újfalu 15 km)	
Nevelési tanácsadás				x (B.újfalu 15 km)	
Logopédiai ellátás				x (B.újfalu 15 km)	
Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás				x (B.újfalu 15 km)	
Gyógytestnevelés				x (B.újfalu 15 km)	
GYERMEKJÓLÉTI ALAPELLÁTÁSOK					
Gyermekjóléti szolgáltatás		x			
Bölcsőde					x
Családi napközi					x
Iskolai napközi			x		
Házi gyermekfelügyelet					x
GYERMEKJÓLÉTI SZAKELLÁTÁSOK					
Családok átmeneti otthona				x	
TOVÁBBI KÖZZSZOLGÁLTATÁSOK, INTÉZMÉNYEK					
Közigazgatási szolgáltatás		x			
Közművelődési, kulturális szolgáltatás (kulturális központ, könyvtár)		x			
Közép- és felsőfokú oktatás (szakiskola, szakközépiskola, gimnázium, főiskola)				x (B.újfalu 15 km)	
Szociális alapszolgáltatások		x			
Gyermekvédelmi alapszolgáltatások		x			
Egészségügyi alapellátás (házi orvos, védőnői ellátás)	x (vállalk)				

	ozó által)				
Egészségügyi szakszolgáltatás (kórház, szakrendelő, házi-, gyermek-, és fogorvosi ellátás, mentőállomás)				x (B.újfalu 15 km)	
Tudományos szolgáltatás				x (Debrecen 60 km)	
Rendvédelem (rendőrség)				x (B.újfalu 15 km)	
Katasztrófavédelem (Tűzoltóság, Polgári Védelem)				x (B.újfalu 15 km)	
Igazságszolgáltatás				x (B.újfalu 15 km)	
Foglalkoztatási szolgáltatás				x (B.újfalu 15 km)	
Sporttevékenység				x (B.újfalu 15 km)	

2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR rendszerből, a KSH adatgyűjtéséből és az önkormányzatnál fellelhető kimutatások szolgálták. Azoknál a területeknél, ahol nem volt található adatszolgáltatás, ott a 2011. évi népszámlálási adatokból indultunk ki.

Az önkormányzat számára a részletes esélyegyenlőségi terv elkészítéséhez a legszükségesebb adatok rendelkezésére álltak, azonban vannak olyan területei az esélyegyenlőségnek, ahol megmutatkozik az adatgyűjtés hiányossága, a mérési lehetőségek nehézsége. Ilyen területek a nők foglalkoztatottsága, az idősek infokommunikációs jártassága és a fogyatékos személyekkel kapcsolatos adatgyűjtések.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége is és azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

Általában azokat a területi egységeket tekintjük mélyszegénység által sújtott településeknek, településrészeknek, ahol „a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.” (forrás: TÁMOP – pályázati kiírás)

A mélyszegénységet összetett jelenségként kell kezelni, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A helyi önkormányzat feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását. Az utóbbi években, Furtán ennek következtében is érezhetően csökkent az álláskeresők száma. Míg 2010-ben 155 regisztrált munkanélkülit tartottak számon a községben, addig 2017-ben 46 főt. A változás oka lehet a munkalehetőségek bővülése, kisebb mértékben a munkaképes korú lakosság elvándorlása.

A Kormány legutóbb 2015 márciusában alakította át a szociális ellátórendszert – lényegében az önkormányzatokra bízva a fenntartást. Megszüntették a központi lakhatási és adósságrendezési támogatást. A rendszeres szociális segítyt sokkal kevesebben kaphatják meg. Különösen a nyugdíj előtt állóknak egyedüli esélyként maradt a közmunka, amit kötelező elvállalniuk, ha valamilyen bevételhez akarnak jutni. Az álláskeresői járadékot kilenc hónapról háromra rövidítették.

Helyi szinten az egyik „legnagyobb közfoglalkoztató” és a munkát koordináló szerv továbbra is az önkormányzat, a munkavégzés helyét pedig az önkormányzat és intézményei biztosítják.

A település viszonylatában segítséget jelentett, hogy az illetékes járási hivatal foglalkoztatási osztályán keresztül igénybe vehető állami támogatásoknak köszönhetően egyre többen vettek és vesznek részt alap- és szakmai képzéseken.

3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet

A halmozottan hátrányos helyzetű, belső periferiának tekinthető Furta gazdaságában – természetföldrajzi adottságainak megfelelően – a mezőgazdaság játszik szinte kizárólagos szerepet, ez biztosítja a lakosság megélhetési forrását.

A település előregedő, magas a nyugdíjasok száma a lakosság közel 30-34 %-a nyugdíjas. Jövedelmi helyzetüket tekintve látható, hogy az átlagos öregségi nyugdíj összege jóval alacsonyabb, mint a

megyei, illetve az országos átlag: a megyei átlagnak 46,86 %, az országosnak mindössze 39,90 %-a. Ugyanezt az arányszámokat tükrözi ha a foglalkoztatottak bruttó átlagbért tekintjük.

Jellemző adat a település jövedelmi és vagyoni helyzetére a helyi iparüzési adóerő-képesség, amely az elmúlt 5 évet tekintve 4,5-6 millió forint között mozgott. Összehasonlítva a megye más vagy a más régió adataival, láthatjuk, hogy Furta földrajzi adottsága, mezőgazdasági jellegű mivolta rányomja a bélyegét. A településen nincs olyan ipari termelés, amely jövedelemmel látná el a térséget és a települést. A regisztrált vállalkozások száma nem mutat jelentős fejlődés: 2013-ban 54, 2014-ben 51, 2015-ben 61, 2016-ben 16 vállalkozás található a településen. Ugyanezt a képet tükrözi a kiskereskedelmi üzletek és vendéglátóhelyek száma. A legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat, mely elsősorban közfoglalkoztatás keretében foglalkoztat.

A településen a lakásállományt megfigyelve azt tapasztaljuk, hogy évek óta stagnáló állapotából az utóbbi két évben csökkenést mutat. Ez azt mutatja, hogy nincs a településen lakásépítés, nem történik felújítás, a lakások nagy része fél komfort fokozatú. Ez jól tükrözi a lakosság jövedelmi, vagyoni helyzetét, vagyis a megtermelt jövedelmet a napi megélhetéshez elég, nem képződik megtakarítás, nem jut fejlesztésre. Sőt igen jellemző adat, hogy évről évre nő például a védendő fogyasztók száma. Ha áttekintjük a település vagyoni helyzetét

Mindennek fényében megállapítható, hogy Furta településen élők jövedelmi és vagyoni helyzete a megyei és az országos átlagnál alacsonyabb. Magas a nyugdíjasok aránya, létminimum környékén élők száma. Nem véletlen, hogy a Furta a 47 leghátrányosabb kistérségeinek egyik települése.

3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

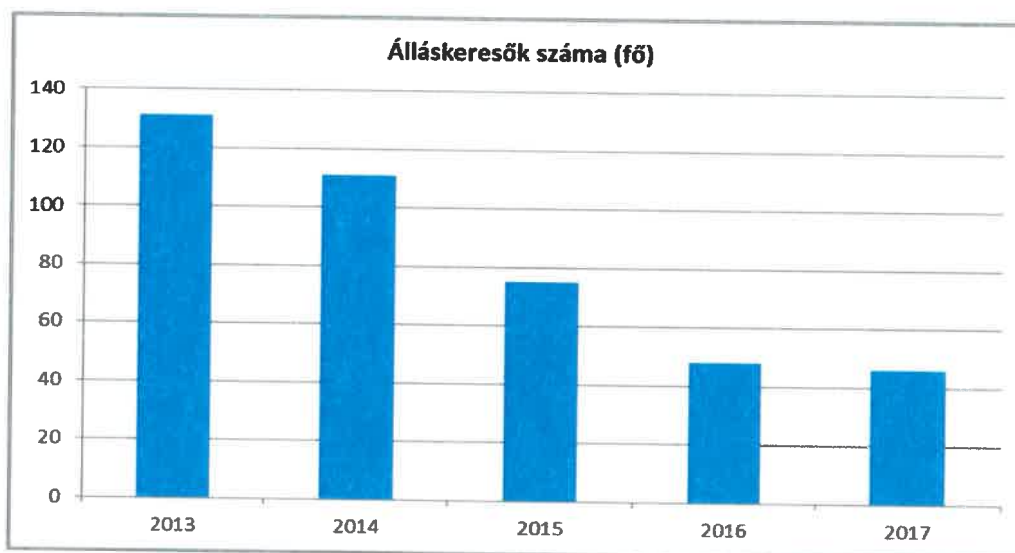
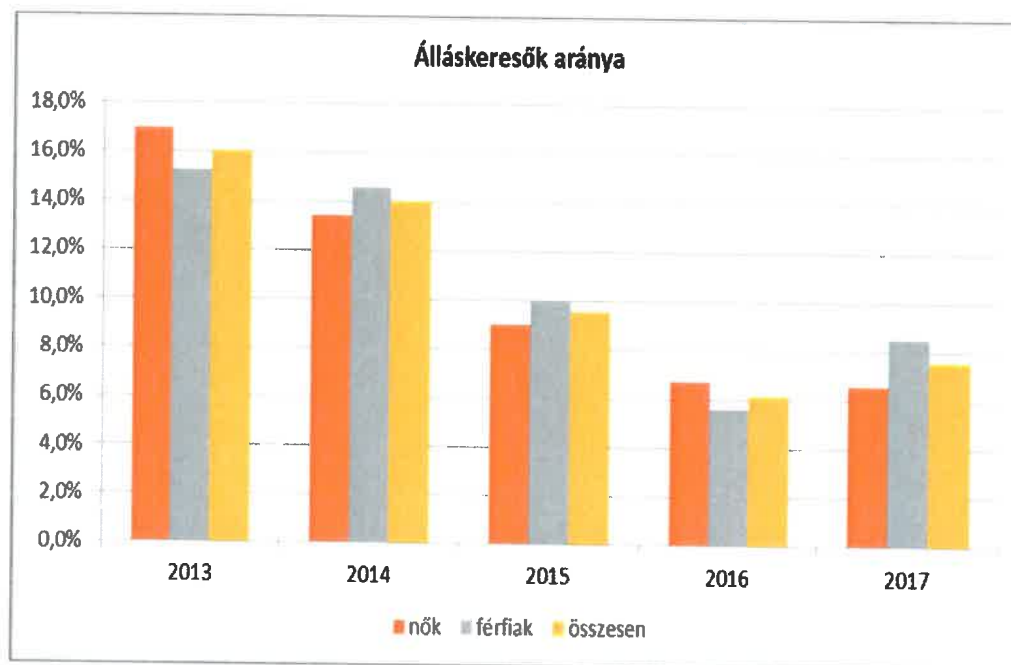
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftl.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

3.2.1. Foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

6. számú táblázat -Regisztrált munkanélküliek/Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Nő	Férfi	Összesen	Nő		Férfi		Összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2013	367	433	800	62	17,0%	66	15,2%	128	16,0%
2014	375	417	792	50	13,4%	61	14,6%	111	14,0%
2015	382	409	791	35	9,0%	41	10,0%	76	9,5%
2016	378	410	788	26	6,7%	23	5,6%	49	6,2%
2017	368	394	762	24	6,6%	34	8,5%	58	7,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



A 6. számú táblázat és a hozzákapcsolódó grafikonok éves szinten mutatja a településen élő aktív korú lakosság nemek szerinti lebontott létszámát, valamint az adott évben nyilvántartott álláskeresők létszámát, százalékos arányát. A fenti adatokból látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők százalékos aránya a vizsgált időszakban csökkent, váltakozva ugyan, de a nők és férfiak közel hasonló arányban szerepeltek a nyilvántartásban.

Ha összehasonlítjuk a megyei átlaggal 2013. évet figyelembe véve (12,8 %), akkor azt tapasztaljuk, hogy az nyilvántartott álláskeresők száma 4,0 %-kal magasabb. A kistérségre, a településre a jelenleg érvényesülő gazdasági folyamatok erősen rányomják a bélyegét, a kormányzat gazdaságélénkítő folyamatinak hatására egyszerre van jelen a munkaerőhiány és a munkanélküliség.

7. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2013	2014	2015	2016	2017
		131,25	111	75,25	48,25	46
20 év alatti	Fő	4	3	2	1	3
	%	2,7%	2,7%	2,3%	2,6%	6,0%
20-24 év	Fő	16	14	6	6	5
	%	12,0%	12,2%	8,0%	12,4%	10,9%
25-29 év	Fő	19	15	14	6	5
	%	14,1%	13,3%	18,9%	11,9%	9,8%
30-34 év	Fő	11	8	7	4	4
	%	8,6%	7,0%	9,6%	8,8%	9,2%
35-39 év	Fő	19	15	6	5	4
	%	14,7%	13,5%	7,3%	9,3%	9,2%
40-44 év	Fő	18	15	10	6	5
	%	13,3%	13,1%	13,6%	11,9%	10,3%
45-49 év	Fő	19	19	10	6	6
	%	14,1%	17,3%	13,0%	12,4%	12,0%
50-54 év	Fő	13	10	7	6	6
	%	10,1%	8,8%	9,3%	12,4%	12,5%
55-59 év	Fő	11	9	6	2	2
	%	8,2%	8,1%	7,6%	3,6%	4,3%
59 év feletti	Fő	3	5	8	7	7
	%	2,3%	4,1%	10,3%	14,5%	15,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Jellemző értékeket mutat a nyilvántartott álláskeresők csoportját szűkebb korcsoportokra tovább bontva látható, hogy legkisebb arányban a 20 éven aluli lakosság körében találhatóak regisztrált munkanélküliek. Ennek magyarázata lehet, hogy a 16. életévüket betöltött lakosok többsége még az oktatási rendszerben foglal helyet, középiskolában, vagy azt követően felsőfokú szakképzésben vagy felsőoktatásban vesz részt.

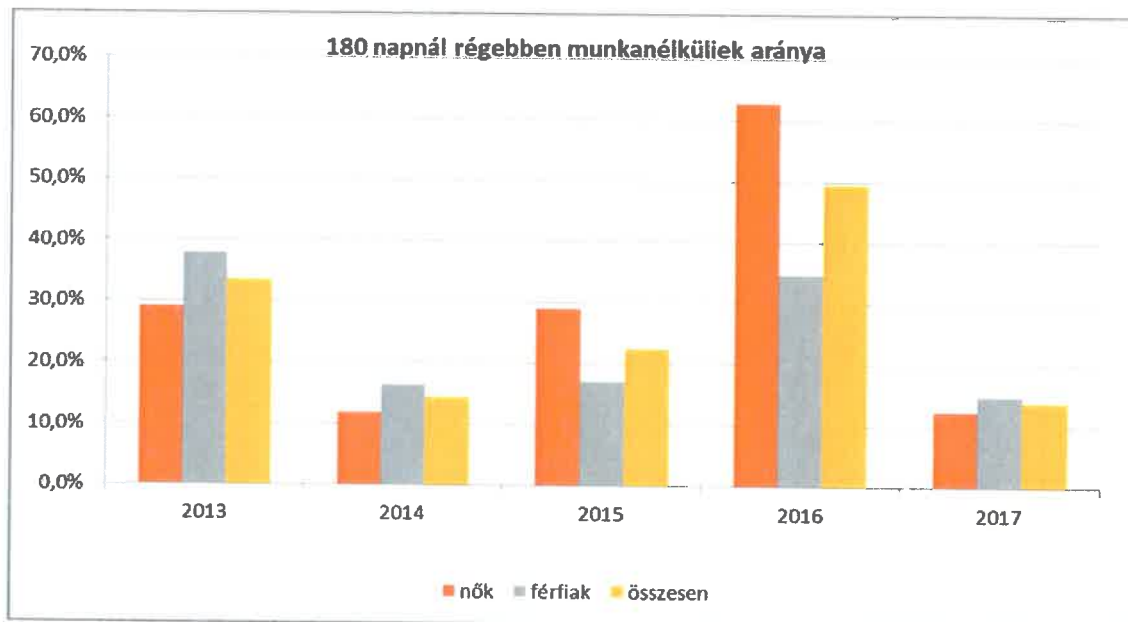
Megfigyelhető, hogy bár az álláskeresők száma csökkent, annak korcsoportonkénti megoszlása az 46-49 és az 50-54, különösen az 59 év feletti lakosság arányának tükrében az növekedett. Ez a 2010 óta zajló, lépcsőzetes nyugdíjkorhatár emeléssel, valamint a karkedvezményes nyugdíj megszüntetésével állhat összefüggésben. Ezen felül általánosságban is megállapítható, hogy idősebb korban a mobilitási képesség csökkenésével egyenes arányban növekszik a kiszolgáltatottság is, amennyiben helyben nincs lehetőség a foglalkoztatásra, az idősebb korosztály tagjai gyakrabban válnak munkanélkülivé. Az önkormányzat által működtetett közfoglalkoztatási programok próbálják ellensúlyozni az idősebb korosztályra és egyéb hátrányos helyzetben lévő lakosokra nehezedő, főként az alacsony mobilitási lehetőségeikből fakadó terheket azzal, hogy helyben próbálja foglalkoztatni őket.

A település gazdasági potenciáljának jellemzésekor, s a jövőbeni folyamatok tervezéséhez fontos adatokat szolgáltat a tartós munkanélküliekről szóló adatsor.

9. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya

Év	Nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma			180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma					
	fő			fő			%		
	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen
2013	65	66	131	19	25	44	29,1%	37,9%	33,5%
2014	50	61	111	6	10	16	11,9%	16,5%	14,4%
2015	35	41	76	10	7	17	29,0%	17,1%	22,5%
2016	26	23	49	16	8	24	62,7%	34,8%	49,5%
2017	24	34	58	3	5	8	12,4%	14,9%	13,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

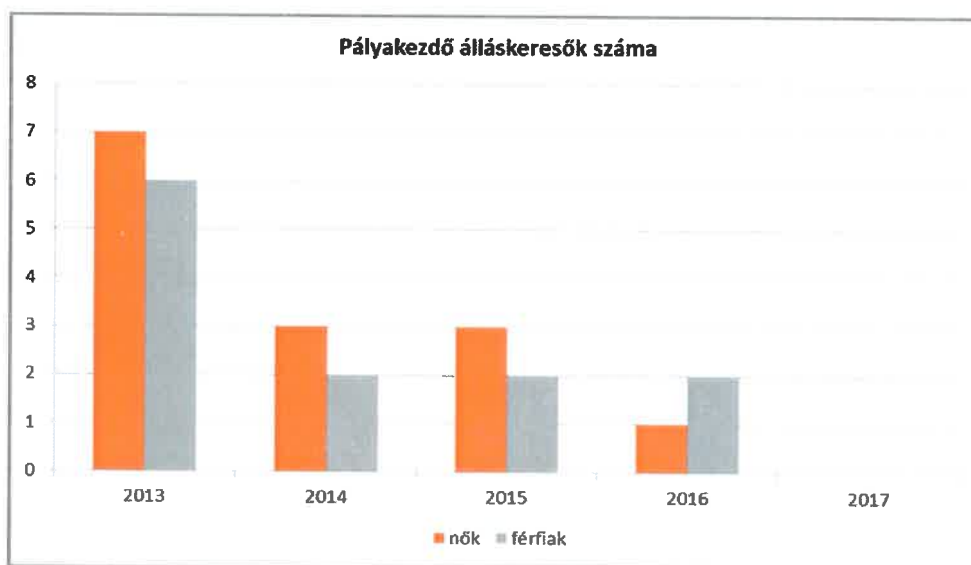


A grafikonról jól kiolvasható, hogy a nyilvántartott munkanélküliek között magas a tartós munkanélküliek száma 20-30 % körül mozog. Még szembeötlőbb a 2016-os igen magas érték, különösen a nemek szerinti megoszlásban a nők jóval magasabb arányt képviselnek a tartós munkanélküliek között. Bár ez 2017 évben jelentősen csökkent, továbbra is súlyos problémát okoz az állásnéküliek visszakerülése a munkaerőpiacra. Ez láttatja, hogy többségük olyan munkaerőpiacon hátrányt okozó tényezővel bírhat, mely megléte tartósan akadályozza az elhelyezkedésben. Ilyen tényező lehet a már említett idős kor, az alacsony iskolai végzettség, vagy akár a szakmában szerzett gyakorlat hiánya is.

10. számú tábla - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	Nő	Férfi	Összesen	Nő		Férfi		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	88	107	195	7	8,0%	6	5,6%	13	6,7%
2014	87	100	187	3	3,4%	2	2,0%	5	2,7%
2015	88	93	181	3	3,4%	2	2,2%	5	2,8%
2016	84	101	185	1	1,2%	2	2,0%	3	1,6%
2017	80	87	167	na.	0,0%	na.	0,0%	na.	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



A 9. számú táblázatból látható, hogy a vizsgált időszakban a pályakezdő, 18-29 éves fiatalok között az álláskeresők arányában csökkenés figyelhető meg. Arányuk a munkanélküliek között gyakran a szakmai gyakorlat hiányából fakad. A fiatalok ugyanis sok esetben hiába rendelkeznek megfelelő iskolai végzettséggel, a valós, gyakorlatban elsajátítható tapasztalatuk hiánya miatt nem alkalmazzák őket a munkáltatók. Az iskolarendszerbe épített szakmai gyakorlatok eltérő színvonalúak, így ezek csak bizonyos esetekben nyújtanak megoldást a fenti problémára. Fontos kiemelni továbbá, hogy a fiatalok száma a településen az elmúlt években folyamatosan csökken, mely a magasabb mobilitási kedvvel és lehetőséggel függhet össze. A 18-29 éves pályakezdők a nagyobb lélekszámú településeken hamarabb találnak végzettségüknek megfelelő állást, többségük még családalapítás előtt állva könnyebben változtat lakóhelyet az ideális munka kedvéért.

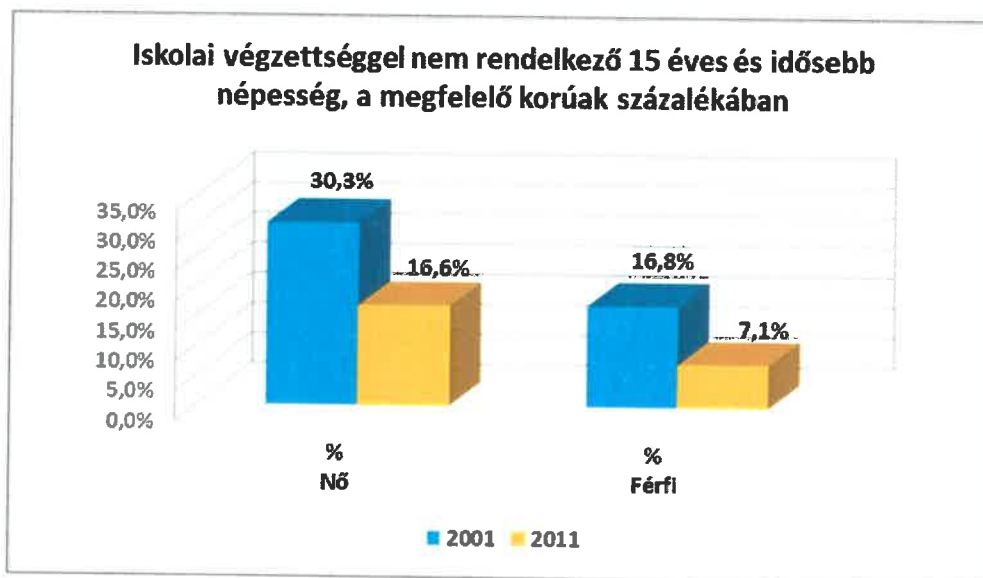
3.2.2. Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A mai, rohamosan fejlődő világban a szakmák, munkakörök egyre erőteljesebben specifikálódnak, azok műveléséhez, betöltéséhez speciális iskolai végzettségek, szakképesítések szükségesek. Így az iskolai végzettség, szakképzettség kiemelt szempontja a foglalkoztatásnak, mely mind a szegénység vizsgálatánál, mind a jövedelmi és a vagyoni helyzet elemzésénél is kiemelésre kerül. Természetesen, a munkaerőpiac bizonyos szegmensei továbbra is felszívják az alacsony iskolai végzettségű lakosok egy részét, azonban ezen munkakörök száma is véges, így megfelelő iskolai szakképesítés, végzettség hiánya egyértelműen hátrányt okoz a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben. Alacsony iskolai végzettségűeknek tekinthetjük egyrészt azokat, akik még az általános iskolát sem fejezték be, másrészt rendelkeznek ugyan általános iskolai végzettséggel, de versenyképes, a munkaerő-piacon könnyen konvertálható szakképzettséggel nem.

11. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Nő	Férfi	Nő	Férfi
	%	%	%	%
2001	69,7%	83,2%	30,3%	16,8%
2011	83,4%	92,9%	16,6%	7,1%

Forrás: TelR, KSH Népszámlálás



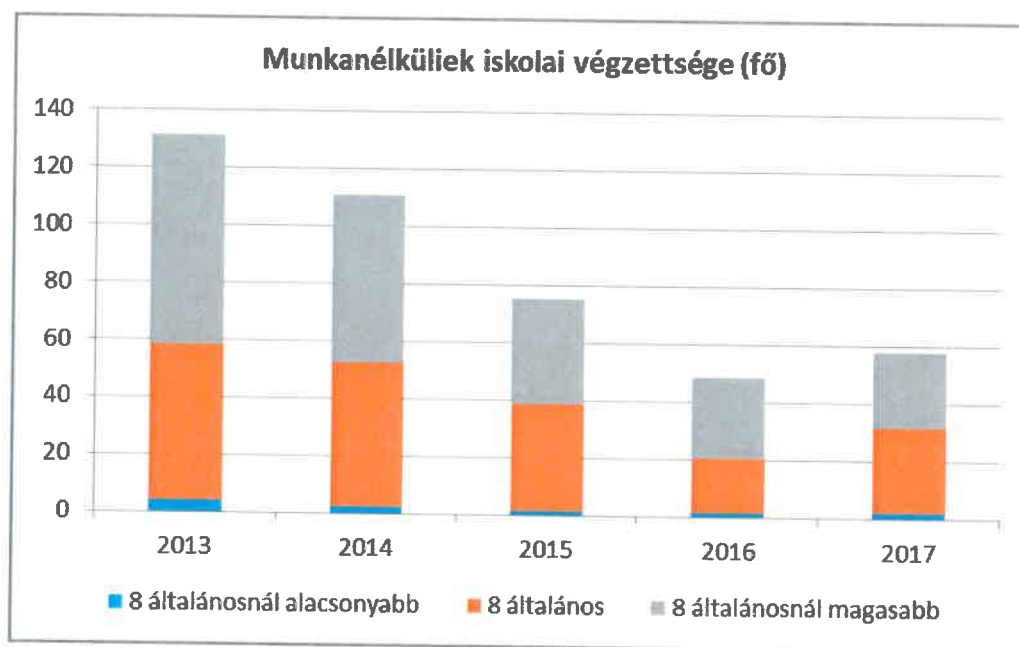
Furtán 2001 és 2011 között 11,7 %-kal csökkent az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező, 15. életévüket betöltött lakosok száma. A 10. számú táblázatból kiolvasható, hogy csökkent a férfiak és nők közötti különbség: 2001-ben a női lakosság 30,3%-a, a férfi lakosság 16,6%-ka nem rendelkezett

általános iskolai végzettséggel, 2011-re ez az arány nők esetében 16,8%-ra, férfiak esetében 7,1%-ra szelődött.

12. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	131	4	3,2%	54	41,1%	73	55,6%
2014	111	3	2,3%	50	45,0%	59	52,7%
2015	76	2	2,0%	38	49,7%	37	48,3%
2016	49	2	3,1%	19	39,7%	28	57,2%
2017	58	2	3,5%	30	51,5%	26	45,0%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



A településen általánosságban elmondható, hogy a 15 éves és idősebb lakosság körében nem számottevő azoknak a száma, akik nem fejezték be a 8. általános iskolát. Ha megfigyeljük a 2001. népszámlálási adatokat, akkor még a lakosság 28,9 %-a mondta, hogy nem rendelkezik 8. általános végzettséggel. Míg a 2011. adatoknál már ez az arány mindössze 2,3 %. Ha a nyilvántartott álláskeresők között figyeljük meg az iskolai végzettség szempontjából az alacsony iskolai végzettségűek számarányát ugyanezt tapasztaljuk. A 8. általános iskolai végzettségű, illetve annál magasabb iskolai végzettségűek aránya az nyilvántartott álláskeresők körében közel azonos, sőt azt lehet látni, hogy a magasabb végzettségűek aránya még magasabb. A munkaerő-piaci hátrányokkal küzdők körében ennek megfelelően a versenyképes szakképzés, átképzés megszerzése lehet a cél. Az

önkormányzatnak a feladata, hogy a képzéseket szervezőkkel ez irányú kapcsolat felvétel kezdeményezése

13. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban	
	Fő	Fő	%
2013	na.	na.	na.
2014	na.	na.	na.
2015	na.	na.	na.
2016	na.	na.	na.
2017	na.	na.	na.

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

14. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktat ásban résztvevők		Középiskolai tanulók száma a felnőttoktatá sban (fő)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2013	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.
2014	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.
2015	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.
2016	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.
2017	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Felnőttoktatásban résztvevőkről adattal nem rendelkezik a település, valamint felsőfokúintézményekben tanuló roma fiatalokról sincsenek adataink. Középfokú felnőttoktatásra a vonzáskörzetben nyílik lehetőség, azonban a furta tanuló létszámáról a statisztikák nem tartalmaznak elkülönített adatot. A hiányzó adatok ellenére általánosságban elmondható, hogy a településen nyilvántartott munkanélküliek között még mindig nagyon magas azok aránya, akik csak alacsony végzettséggel rendelkeznek. Középfokú végzettség hiányában a szakképesítések többsége sem szerezhető meg, így ezeknek a lakosoknak a többsége a munkaerőpiac csak olyan területein tud elhelyezkedni, ahol semmilyen speciális szaktudásra nincs szüksége.

Magyarországon a tankötelezettség 16. életév betöltésével megszűnik, így semmilyen jogszabály által biztosított forma nincs arra, hogy a fiatalokat „rákényszerítsük” arra, hogy középfokú képzést szerezzenek. Az iskolarendszeren kívüli szakképesítés megszerzésének egyik lehetőségeként alakult ki az utóbbi években, hogy a nyilvántartott álláskereső az illetékes Járási Hivatal Foglalkoztatási

Osztályán keresztül pl. közfoglalkoztatási program keretein belül, a munkavégzés alól felmentve szerez valamilyen dokumentált szakképzést.

3.2.3. Közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás egy, a munkaviszonytól elkülönülten kezelendő, állam által részben vagy egészben finanszírozott speciális jogviszony, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra.

A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a hátrányos helyzetű álláskereső – kiemelten a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (a továbbiakban: FHT) jogosultak – átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottnak melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatók. A fent említett törvény taxatív felsorolja azt is, ki lehet közfoglalkoztatott.

A közfoglalkoztatási támogatások típusai:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása
- országos közfoglalkoztatási program támogatása
- start munkaprogram támogatása
- közfoglalkoztatás mobilitását szolgáló támogatás
- vállalkozás részére foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (bérpótló juttatásban) részesülő személy foglalkoztatásához nyújtható támogatás.

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási és a nyugellátásra (táppénz, nyugdíj). Ennek megfelelően –a munkabérhez hasonlóan– a közfoglalkoztatási bér után is meg kell fizetni a munkáltatói terheket, valamint a közfoglalkoztatott bruttó béréből is levonásra kerülnek az adó- és járulékkerhek.

2013 és 2017. között az állam által meghatározott célok elérésének egyik meghatározó programja volt a kistérségi start mintaprogram, valamint a később erre épülő startmunkaprogram.

Furta Község Önkormányzata által benyújtható programok a következők minden esetben **ráépülő programként**: „Mezőgazdasági és Helyi sajátosságra épülő” és ráépülő startmunka, valamint „Bio- és megújuló energiafelhasználás”

- **Mezőgazdasági program megvalósítását célzó projekt:**
 - kertészet, zöldség- gyümölcs és gomba termesztés;
 - méhészet;
 - tyúktartás
- **Bio- és megújuló energiafelhasználást célzó projekt:**
 - fakitermelés,
- **Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatást célzó projekt:**
 - varrás, hímzés, szövés;
 - famegmunkálás;
 - betonelemgyártás
 - mintanyomtatás

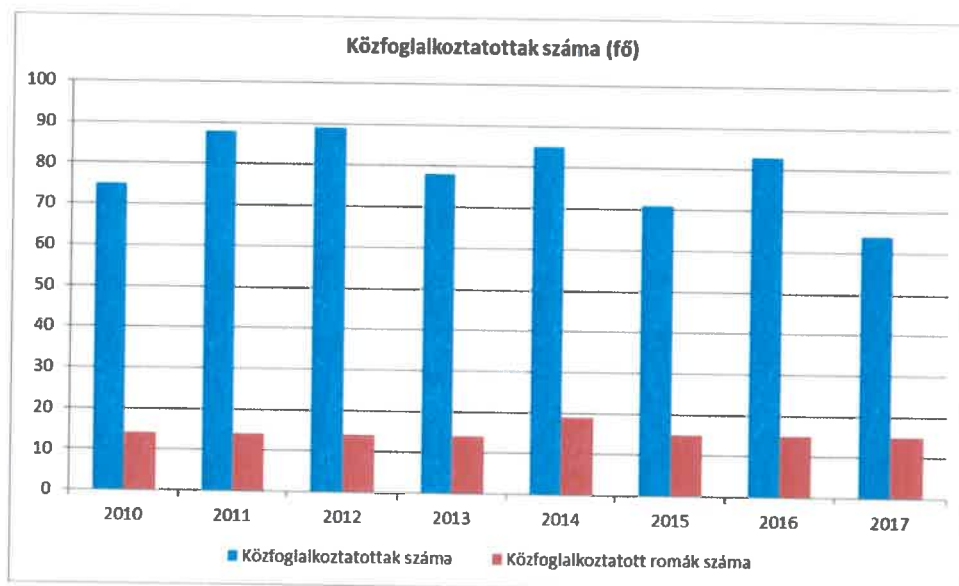
- napraforgó és tökmagolaj préselés,

Furta Község Önkormányzata a fenti startmunka elemek révén tervei szerint 2018. március 1. és 2019. február 28. között kb. 45 fő közfoglalkoztatott munkalehetőségének biztosítását tervezi.

15. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2013	78	10%	14	42%
2014	85	11%	19	56%
2015	71	9%	15	45%
2016	83	11%	15	45%
2017	64	8%	15	24%

Forrás: Önkormányzat adatai



A településen a közfoglalkoztatásban résztvevő személyek száma a vizsgált időszakban nagyjából azonos értéket mutat, kisebb kilengéssel, 2017 évtől csökkenő tendenciát mutatva. Az aktív korú lakossághoz képest 8-10 %-os arányt mutat. A roma/cigány lakosság száma a településen nem magas számuk 10 % alatt van. A közfoglalkoztatásban résztvevő roma/cigányok száma a vizsgált időszakban állandó (15 fő) az aktív korú roma/cigány lakosság 42-45 %-a.

3.2.4. A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok, stb.)

A helyi munkalehetőségek alakulásának tendenciái, illetve a munkaerő számának és állásnélküli munkaerő számának alakulása egyre csökkenő, de nyitott ollót mutat. A regisztrált vállalkozások száma a településen ugyan enyhe emelkedést mutat, ez nem vonja maga után a foglalkoztatottságot. A vállalkozások elsősorban mezőgazdasági jellegűek, amelyek önmagukat esetlegesen 1 fő alkalmazottat

foglalkoztatnak. Ezt támasztja alá a kiskereskedelmi és vendéglátóhelyek stagnáló, alacsony száma. A településen nincs ipar. A legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat. Az önkormányzat helyi adóbevételi nem nyújtanak arra fedezetet, hogy az önkormányzat saját erőből beruházásokat eszközöljön. Erre csak pályázat útján és akkor is önerőalap-támogatás elnyerése van lehetőség.

A település munkaerő-piaci helyzetének a közlekedési lehetőségekkel való összefüggéseit tekintjük át akkor azt láthatjuk, hogy az nem lenne rossz. A legközelebbi város (Berettyóújfalu 15 km) 30 percnyi távolságra van, a megyeszékhely 75 percnyi megközelíthetőségre. Autóbusszal, autóval mindegyik település elérhető, a járatok száma kielégítő. Vasútvonal közvetlenül nincs. A főváros azonban messze 290 km-re, 3 órányi autóval, tömegközlekedéssel 4,25 órányi van.

A nyilvántartott álláskeresők száma 2014. év, illetve előző évekhez képest jelentősen csökkent, körülbelül a felére esett vissza, köszönhetően a Magyarország Kormányának gazdaságfejlesztést erősítő programjainak, továbbá a település közmunkaprogramjának. A gazdasági expanzió hatására egyre több vállalkozás bővíti kapacitásait, ennek következtében a térségben bővült a munkaerőigény (pl.: Henkel Magyarország Körösladányi Gyára, Kuka Robotics Füzesgyarmati Gyára). Ez begyűrzött a településre és az addig munkanélküli, illetve közfoglalkoztatásban résztvevők elhelyezkedtek a valós munkaerőpiacon. A közfoglalkoztatási programot továbbra is folytatni kell, hiszen az itt maradó hátrányos helyzetű munkavállalási korú embereknek ez biztosítja az egyik megélhetési lehetőséget. Ennek jegyében a lehetőségekhez mérten meg kell próbálni a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztathatóságra való felkészítésének, munkaerőpiaci eszközökben való részesedésének és munkaerő-piacon való megjelenésének elősegítését, a helyi kisközösségek társadalom-szervező szerepének megerősítését, a vidék megtartó képességének erősítését, valamint az ezzel kapcsolatos disszemináció támogatását, kultúrák közötti párbeszéd erősítését.

Furta gazdaságában – természetföldrajzi adottságainak megfelelően, mint azt település bemutatásában is szerepel – a mezőgazdaság játszik igen nagy a szerepet, ez biztosítja a lakosság egyik megélhetési forrását. Nem csak Furtára igaz ez, hanem a környező településekre. A rendszerváltás óta végbe ment földbirtok átrendező lehetővé tette, a több kistermelő, őstermelő létrejöttét. A településen több fiatal gazda kezdte meg működését, akik sikeresen vesznek/vettek részt az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott fiatal gazda pályázaton, ezzel is vállalva a tevékenységének hosszútávú működtetését/fenntartását. Az általuk megtermelt mezőgazdasági, illetve élelmiszeripari helyben előállított termékek a fogyasztókhoz való eljuttatása az egyik alapvető problémája a helyi, illetve a környékbeli gazdáknak, őstermelőknek. Erre a helyzetre kínálnak jó megoldást a helyi termelői piacok és helyi termék boltok, az úgynevezett közvetlen értékesítési formák. Furta településen jelenleg és annak 20 kilométeres körzetében nem működik helyi termelői piac.

A munkaerő-piacra való átmenetet megkönnyítő programok helyben nem érhetőek el, csak a közeli kistérségi központban. Szintén a közeli kistérségi központban található a munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek, a felnőttképzési és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások, ezek helyben nem találhatók.

Furta településen nem számottevő a hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén, ennek ellenére tovább kell erősíteni a mélyszegénységben élők és romák pozitív diszkriminációját. A települési önkormányzat a közfoglalkoztatás keretében igyekszik a mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatását elősegíteni.

3.3. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerőpiaci szolgáltatásokat és az álláskeresőik számára elérhető támogatásokat.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-től jelentős mértékben átalakult. Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek.

A helyi önkormányzatok felelőssége növekszik a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában. A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-től a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következők:

- aktív korúak ellátása,
- időskorúak járadéka,
- ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj),
- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák),
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A hatáskörváltás tehát az aktív korúak ellátását érinti, a felsorolt többi ellátást az eddigiekben is a járási hivatalok állapították meg.

Egyéb támogatás biztosításáról a települési önkormányzatok döntenek. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás lesz, amelynek jogosultsági feltételeit, típusait az önkormányzatok határozhatják meg.

Aktív korúak ellátásában történt változás *(jogszabályi háttér: 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (a továbbiakban: Szt.), 33. §-37/C. §, az átmeneti rendelkezések vonatkozásában: 134. §, 134/B. §)*

Az aktív korúak ellátása az aktív korú, nem foglalkoztatott személyeknek nyújtott ellátás, amely olyan személyeknek állapítható meg, akiknek a családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem az öregségi nyugdíjminimum 90%-a (25 650 Ft) alatt van, és a családnak nincs a törvényi értékhatárt meghaladó vagyona. Az aktív korúak ellátása keretében kétféle támogatás állapítható meg, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint a rendszeres szociális segély helyébe lépő egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Lakásfenntartási támogatásban történt változás *(jogszabályi háttér az átmeneti rendelkezésekre: Szt. 134/C. § (1)-(2) bekezdés, Furta Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (II.26.) önkormányzati rendelete a szociális ellátások helyi szabályairól)*

A lakásfenntartási támogatás szabályai 2015. március 1-étől kikerülnek a szociális törvényből. Ettől az időponttól kezdődően a támogatás ebben a formában nem állapítható meg a kérelmezők részére.

Lakásfenntartási támogatás iránti kérelmet utoljára 2015. február 28-án lehet benyújtani.

Az önkormányzatok a települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez. Furta Község Önkormányzata a lakhatáshoz nyújtott települési támogatást kizárólag természetbeni szociális ellátás formájában és a lakásfenntartással összefüggő azon kiadásokhoz nyújtja (villanyáram-, víz-, gázfogyasztás, csatornahasználat, szemétszállítás, tüzelőanyag, talajterhelési díj) amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti.

Adósságkezelési szolgáltatásban történt változás *(jogszabályi háttér az átmeneti rendelkezésekre: Szt. 134/C. § (4) bekezdés)*

Az adósságkezelési szolgáltatás szabályai 2015. március 1-étől kikerülnek a szociális törvényből. Ettől az időponttól kezdődően a támogatás ebben a formában nem állapítható meg a kérelmezők részére. Azoknak az ügyfeleknek a jogosultsága, akik részére 2015. március 1. előtt került megállapításra az adósságkezelési szolgáltatás, a szolgáltatást a korábbi szabályok alapján kell nyújtani.

Az önkormányzatok a települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek számára.

Méltányossági közgyógyellátásban történt változás *(jogszabályi háttér az átmeneti rendelkezésekre: Szt. 134/C. § (3) bekezdés)*

A méltányossági közgyógyellátás szabályai 2015. március 1-től kikerülnek a szociális törvényből, ettől az időponttól kezdődően biztosítása nem lesz kötelező. Méltányossági közgyógyellátás iránti kérelmet utoljára 2015. február 28-án lehet benyújtani.

Az önkormányzatok a települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a gyógyszerkiadások viseléséhez. Furta Község Önkormányzata a szociális ellátások helyi szabályairól szóló rendeletében nem állapított meg ilyen jogcímű települési támogatást.

Méltányossági ápolási díjban történt változás

Az ellátás biztosítása a települési önkormányzatok számára korábban sem volt kötelező. A méltányossági ápolási díj szabályai 2015. március 1-jétől kikerülnek a szociális törvényből.

Furta Község Önkormányzata a szociális ellátások helyi szabályairól szóló rendeletében nem állapított meg ilyen jogcímű települési támogatást.

Önkormányzati segélyben történt változás *(jogszabályi háttér: Szt. 45. §-a, Furta Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (II.26.) önkormányzati rendelete a szociális ellátások helyi szabályairól)*

Az önkormányzatok által biztosított ellátás neve 2015. március 1-jétől egységesen települési támogatás lett.

E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást. Az önkormányzat kötelezettsége abban állt,

hogyan a települési támogatásról rendeletet alkossanak. Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik.

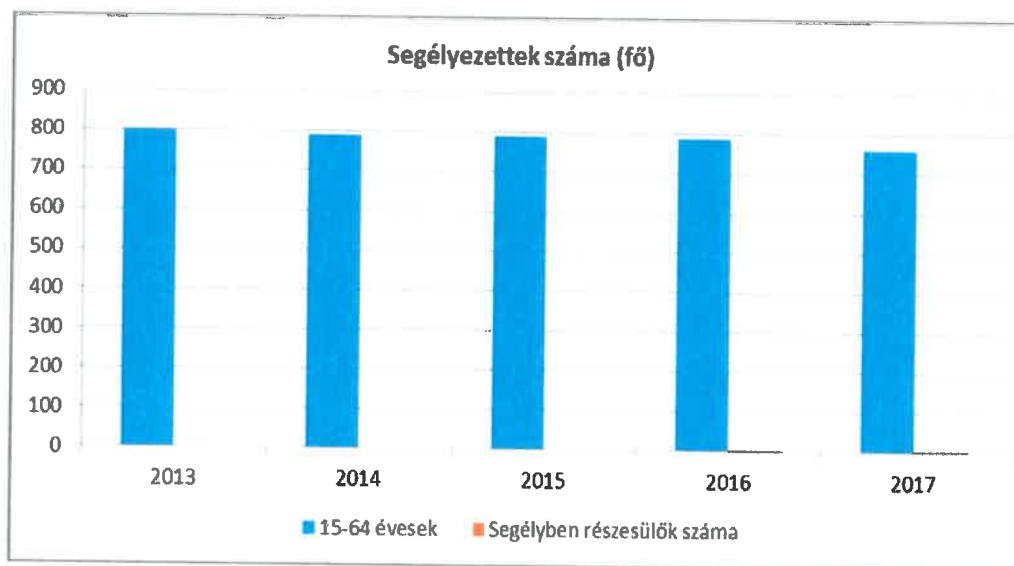
Az Szt. által szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. A létfenntartást veszélyeztető élethelyzet, a létfenntartási gond meghatározása az önkormányzat jogosultsága, hasonlóan az ilyen helyzetekben nyújtandó támogatás összegének meghatározásához.

Ez alapján Furta Község Önkormányzata elfogadta a Furta Község Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális ellátások helyi szabályairól szóló 4/2015. (II.26.) önkormányzati rendeletét, melyben szabályozza a települési támogatás és a rendkívüli települési támogatások körét és igénybevételének módját.

16. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma	Álláskeresői segélyben részesülők (fő)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2013	800	4	0,5%
2014	792	2	0,3%
2015	791	2	0,2%
2016	788	4	0,5%
2017	762	5	0,6%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



A 16. tábla adatsora az álláskeresői segélyre jogosultak alakulásáról ad képet a munkaképeskorú lakosság vonatkozásában. A tábla azt mutatja meg, hogy elenyésző a segélyezettek száma.

17. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Álláskeresői járadékra jogosultak	
	Fő	Fő	%
2013	131,25	11,25	8,6%
2014	106,75	10,50	9,8%
2015	75,50	9,25	12,3%
2016	42,25	7,25	17,2%
2017	57,75	11,75	20,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

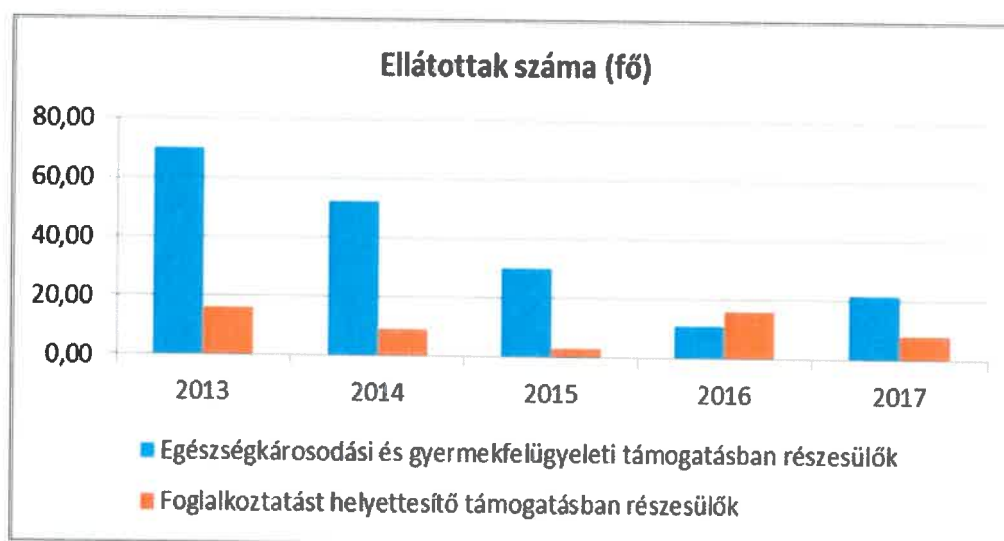


A következő adatsora azt jelzi, hogy a településen a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen.

18. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2016. márc. 1-től (2015. február 28.-ig rendszeres szociális segélyben részesülők)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői segély - negyedévek átlagában számolva)	
	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2013	70,00	8,75%	16,00	12,19%
2014	52,25	6,60%	9,00	8,43%
2015	30,25	3,82%	3,00	3,97%
2016	10,75	1,36%	16,00	37,87%
2017	21,50	2,82%	8,00	13,85%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



A településen mindegyik mutató csökkenő tendenciát mutat a vizsgált időszakban.

3.4. Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

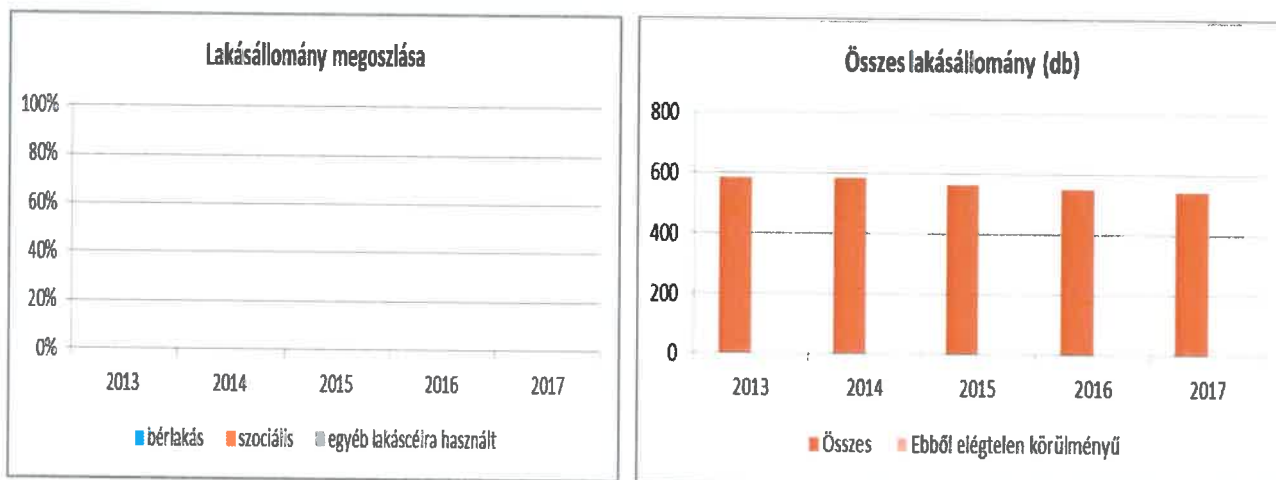
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A településen a lakásállomány száma a vizsgált időszakban kismértékű csökkenést mutat a régi elhagyott ingatlanok lebontása miatt, nincs bérlakás-állomány, nincs szociális lakhatás és nincs egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan.

19. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2013	584	na.	0	na.	0	na.	0	na.
2014	584	na.	0	na.	0	na.	0	na.
2015	563	na.	0	na.	0	na.	0	na.
2016	552	na.	0	na.	0	na.	0	na.
2017	541	na.	0	na.	0	na.	0	na.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok



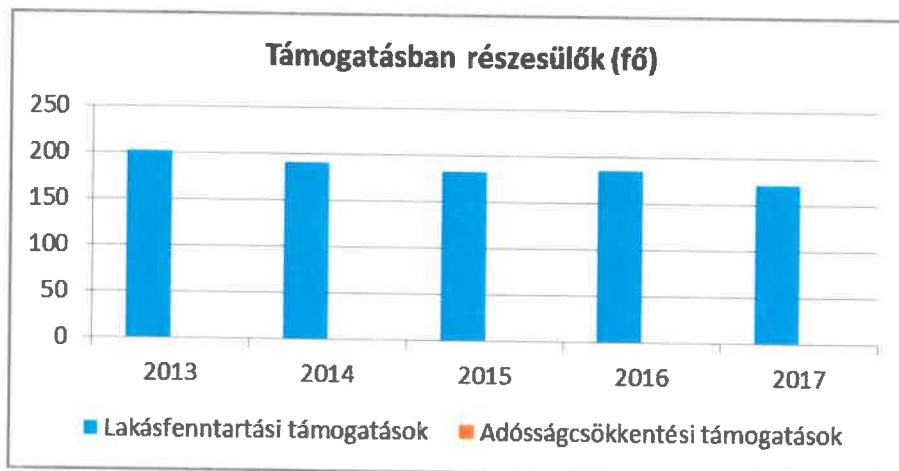
A lakások elértéktelenedése, illetve elhagyása is kiolvasható a csökkenésből, az idős szülők kihalnak az ingatlanból, a korábban elköltött leszármazottak nem térnek vissza a faluba, a lakások állaga így egyre csak romlik, pláne, ha olyan utcában fekszik az ingatlan, ahol még nincs felújítva a csapadékvíz-elvezető hálózat.

A mindennapi életfenntartás mellett a lakás fenntartására fordított kiadások igen megterhelőek a célcsoport családjai számára. A terhek enyhítését szolgálja az Szt-ben és a helyi rendeletben meghatározott feltételek fennállása esetén igénybe vehető lakhatási támogatás. A támogatás kizárólag természetbeni ellátásként folyósítható. Településünkön természetbeni ellátásként elsősorban szolgáltatóhoz utalással történik a támogatás megállapítása.

20. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma	Összesen adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma
2013	202	0
2014	191	0
2015	183	0
2016	186	0
2017	172	0

Forrás: TelR, KSH Tstar



A számadatok alapján a vizsgált időszakban csökkenő tendenciát mutatva, de nagyjából közel ugyanannyian részesülnek támogatásban. Mindez selyteti, hogy azért egyre többen el tudtak, illetve el tudnak helyezkedni a valós munkaerőpiacon, így javítva jövedelmi helyzetüket, mely miatt már nem férnek bele a támogatási keretbe vagy már nem igénylik azt meg.

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. A település nincs hajléktalan személy, de egyre több háztartást szerelnek fel előre fizetős mérőórát a közszolgáltatók.

Településen három család él külterületen, akik a tanyájuk közvetlen közelében lévő mezőgazdasági földjeiken gazdálkodnak. A község egész területe vegyes mezőgazdasági, falusias jellegű övezetbe tartozik. Közszolgáltatások tekintetében a település jól kiépített mindenki számára hozzáférhető: kiépített a elektromos hálózat, a gázhálózat, a vezetékes ivó- és szennyvízhálózat, szilárdhulladék szállítás. Közösségi közlekedést tekintve helyi tömegközlekedés nincs, helyközi közlekedést a Észak-magyarországi Közlekedési Zrt. biztosítja. A járatok sűrűsége megfelelő, a közeli kistérségi központot és a megyeszékhely elérése biztosított, köszönhetően a 47. számú főközlekedési útvonalnak, mely áthalad a településen.

3.5. Telepek, szegregátumok helyzete

Nem releváns a településen.

3.6. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés során az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

Egy adott település egészségügyi ellátórendszerének kihasználtságát nagymértékben befolyásolja a lakosság korösszetétele. A kor előre haladtával természetesen egyre gyakrabban jelentkeznek a különböző egészségügyi problémák, amelyek megterhelik az alapellátást és erre az egészségügyi, valamint a szociális ellátórendszernek is fel kell készülnie. A község demográfiai helyzetét jellemző tendenciákat már tárgyaltuk, így itt nem kívánunk erre külön kitérni.

Furta Község Önkormányzata Képviselő-testülete megállapította és kialakította az egészségügyi alapellátások körzeteit, a területi ellátási kötelezettségre a szerződést az alapellátásban résztvevő orvosokkal megkötötte, így biztosítva a lakosság részére az egészségügyi ellátáshoz a hozzáférést.

A településen 1 fő háziorvos látja el felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatást, valamint az iskola-egészségügyi ellátást. A település lakosságszámát tekintve ez megfelelő, a rászorulóknak igénybe tudják venni az ellátást. A településen egy rendelő található, melynek akadálymentesítése 2016-ban végzett felújítás következtében megoldott. Fogorvos nincs a településen, de a közeli Zsákán elérhető szolgáltatás, mely 2 km-re helyezkedik el Furtától. A védőnői ellátás is adott, igaz, hogy egy héten 2 nap van a községben a védőnő, de a gyermeklétszámot tekintve ez elégséges, ez idáig nem okozott problémát. Rendelési időn kívüli ügyeleti ellátást feladat-ellátási szerződés keretében az Orvosi Ügyelet Egészségügyi Szolgáltató Közhasznú Társaság látja el.

A legközelebbi mentőállomás Berettyóújfalun, illetve Komádiban találhatóak. Az előbbi 15, míg az utóbbi 10 km-re található a településtől. A településen egy gyógyszertár működik, amely megközelíthetősége akadálymentesített. Éjszakai gyógyszertár Berettyóújfalun van.

21. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

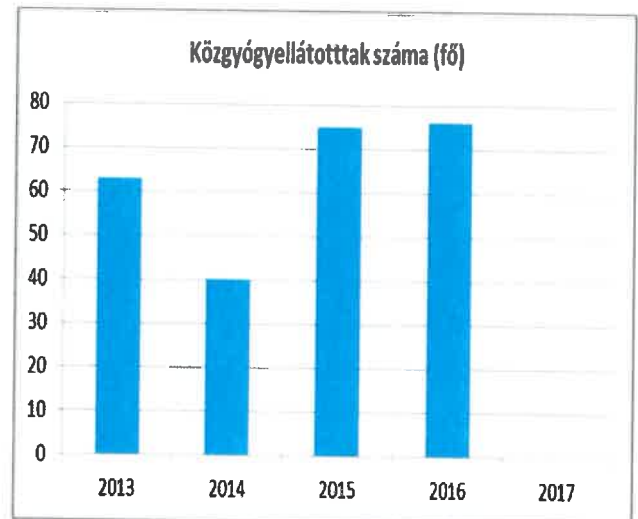
A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségügyi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. A közgyógyellátás megállapítható alanyi jogon: tartósan beteg gyermekek részére,

rokkantsági ellátásban részesülőknél, hadigondozottaknak, normatív és méltányossági alapon jövedelem függvényében. Az ellátást a Berettyóújfalui Járási Hivatalnál lehet kérni.

22. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2013	63
2014	40
2015	75
2016	76
2017	na.

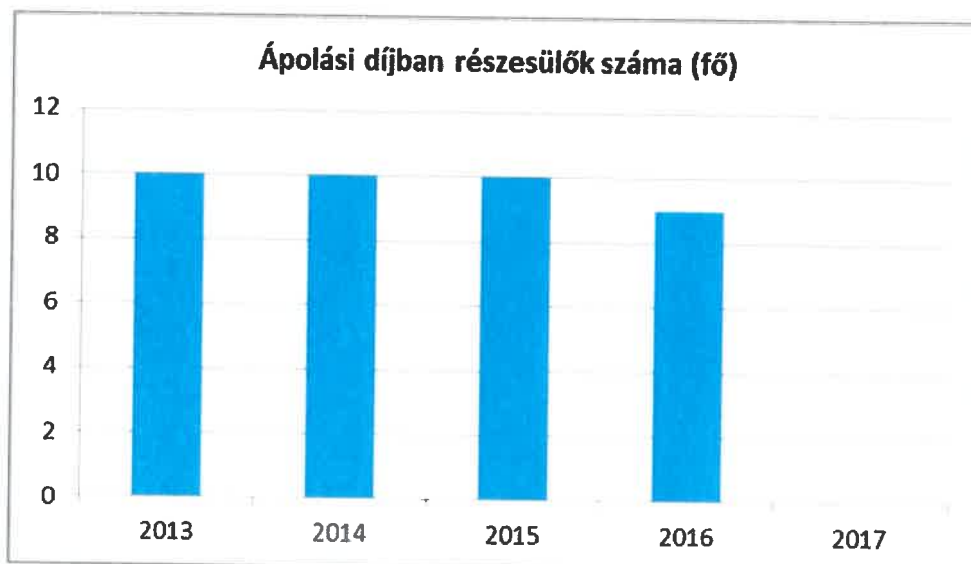
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok



23. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Összesen
2013	10	na.	10
2014	10	na.	10
2015	10	na.	10
2016	9	na.	9
2017	na.	na.	na.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok



A fenti táblázat tükrözi a szociális rászorultak számát. Az ápolási díjban részesülők száma 2013 és 2016 között számottevően nem változott.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások – étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali ellátás – ellátása a Bihari Többcélú Kistérségi Társulás és a Dél-Bihar Négycentrum Terület- és Vidékfejlesztési Társulás által társulási megállapodás keretében történik.

Az alapszolgáltatás megszervezésével települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakóközösségükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

3.7. Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A község gazdag kulturális értékekben és fontos feladatának tartja a kultúra és a kulturális értékek ápolását, fejlesztését. A közművelődési feladatokat jelenleg egy intézmény biztosítja.

Állomány:	6139
Beiratkozott olvasó:	81
Személyes használat:	855

A könyvtár nem csak a könyvek birodalma, hanem közösségteremtő helyként is képes funkcionálni, ezért lehetőséget kell biztosítani a hátrányos helyzetű lakosoknak is a könyvtári szolgáltatások igénybevétele. Hasznos olyan programok szervezése is, amelynek segítségével a hátrányos helyzetű társadalmi rétegek megismerkedhetnek a könyvtári szolgáltatásokkal. Ilyen program lehet pl. író – olvasó est, felolvasó est, rajverseny egy-egy gyerekegység kapcsán, cikkíró verseny, novellaíró verseny.

A társadalmi önszerveződés és öngondoskodás egyik legfontosabb alapját az erős civil társadalom, a közösségi eseményeknek fontos szerepük van az előítéletek csökkentésében. A településen jelenleg két hivatalosan bejegyzett civil szervezet működik. Az egyik a Furta Község Művelődéséért Alapítvány, mely csaknem 20 éve tevékenykedik a településen. Az alapítvány elsődleges célja a község kulturális életének fellendítése és a hagyományőrzés. De bizonyára pozitív hatása volna, ha működne a településen civil szervezet. A másik Juhász Erzsébet Néphagyományőrző Egyesület, amely a furta népművészet újjáélesztését, hagyományápolását és terjesztését tűzte ki célul.

3.8. A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A roma népességre vonatkozóan kevés hivatalos adat áll rendelkezésünkre. A népszámlálási adatok azért megbízhatatlanok, mivel a legtöbb roma származású ember nem vallja magát romának. A roma lakosság szociális helyzetére vonatkozóan sincsenek pontos adatok, azonban megállapítható, hogy a roma népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága a társadalom egészéhez viszonyítva lényegesen rosszabb. Munkaerő-piaci szempontból a rendszerváltás piaccgazdasági átalakulás legnagyobb vesztese a roma népesség.

A munkaerő piaci helyzet szempontjából a munkanélküliség a roma származású embereket nagyobb mértékben sújtja. A jövedelmi helyzet igen polarizált, az egyik oldalon nyomor észlelhető, a másik oldalon, ami a ritkább, átlagon felüli anyagi helyzetet. Sajnos a családok jövedelmeik felhasználásakor nélkülözik a tervszerűséget. Kiadásaik rendre meghaladják bevételeiket. Lakásviszonyaik az átlagosnál rosszabbak.

A településen található szegregált lakókörnyezet jelenleg nincs.

Nemzetiségi önkormányzat nem működik a településen.

3.9. Kulcsproblémák összegzése

Kulcsproblémák	Jellemző-e a településre?	Igényel-e beavatkozást?
A hátrányos helyzetükből adódóan nehezen tudnak beilleszkedni a valós munkakörnyezetbe?	igen	igen
Furta településen jelenleg és annak 20 kilométeres körzetében van-e működik helyi termelői piac?	nem	igen
Elértéktelenednek-e az ingatlanok, melyeket olyan részen helyezkednek el, melyeken a csapadékvíz- és a belvízelvezetés nem megoldott?	igen	igen

3.10. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Továbbra is szükséges, erősíteni a település önfenntartó erejét, a „több lábon” állását, hogy a munkaerő-piaci hátrányokkal küzdők részére minél szélesebb terület nyíljon meg arra vonatkozóan, hogy képzettségüknek, élethelyzetüknek a legmegfelelőbb munkahelyet tudják elérni, összhangban a település gazdaságfejlesztésével és munkaerő-mobilitással. Ehhez kapcsolódóan szükséges kialakítani a hátrányos helyzetű csoportokhoz tartozó aktív korú emberek foglalkoztathatóságának javítását támogató szolgáltatás-csomagok kialakítását, megerősítését. Munkára való képességet javító

intézkedések a meglévő és az esetlegesen a térségbe érkező, létrehozandó új munkáltatók munkaerő bázisának folyamatos minőségi biztosítása érdekében.

Egy helyi termelői piac létrehozásának alapvető célja az lehet, hogy megkönnyítse a helyi és környező kistermelők, őstermelők által megtermelt alaptermékek, és azokból előállított élelmiszerek eljuttatását a fogyasztókhoz. Alapja a termelő és fogyasztó közötti közvetlen kapcsolat és bizalom. Miután a helyi termelő saját termékét árulja, ezért az áru nyomon követhetősége, minősége, a termelési módja felőli tájékoztatás biztosított és ha bevált egy termék, a személyes kapcsolat és a termelő közelség miatt könnyen vásárolható belőle újra. Az előzőeken túl miután a termék előállítása, árusítása a térségben történik, a bevétel is helyben marad, ami kapcsán erősödik a helyi gazdaság, a helyben maradás, erősödnek a termelő-vevő, város-vidék kapcsolatok, a közvetlen értékesítésnek köszönhetően csökken a szállítási, tárolási, hűtési költség, ebből következően a környezetterhelés is. Mindezek mellett pedig nő az élelmiszer, illetve ellátásbiztonság. Továbbá a friss helyi termék szezonális, környezetkímélő, hagyományos módon, nagyobb élők munkával, odafigyeléssel előállított termék, így különleges ízvilágú, egyedi termék kapható vásárlásukkor, amivel támogatjuk a „kiskerti”, háztáji termesztést, ezáltal pedig a faj és fajtagazdagságot, az ellenállóbb táj és őshonos fajták fennmaradását és a hagyományos, házi elkészítési módokat is. A helyi termelői piac nem csak egyszerűen árucseré színhelye, hanem egy értékes közösségi élmény színtere is, ahol jobban megismerhetik egymást a helyben lakók, erősödhet a közösségi összetartozás, az egymás iránti bizalom. Színes és helyi sajátosságú programokkal kiegészítve a piacot, növelhető a turisztikai vonzerő, továbböröklíthetőek a népi hagyományok is és minden korosztály megtalálhatja a megfelelő kikapcsolódást szolgáló élményt a piac látogatásakor. Mindezen tevékenységekhez szorosan kapcsolódik és aktívan vesz részt Furta Község Önkormányzata, mely a közmunka programban előállított mezőgazdasági és helyi értékteremtő programok által megtermelt termékeket értékesítési helyszíne lehetne ezen fejlesztési cél.

Furta Község Önkormányzata a fejlesztést megvalósító szervezet, mely elősegíti a kistermelők helyi termelői piacra jutását, koordinálja a termelők és a kereskedők közötti együttműködés megteremtését, erősítve ezáltal a település népességmegtartó erejét.

A település lakásállományának megtartása, elértéktelenedés megelőzése, a csapadékvíz és a belvíz-veszélyeztetettség megakadályozása is elsődleges célja a településnek.

Célcsoport	Következtetések		
	Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek meghatározása	Kapcsolódó intézkedés címe
Romák és/vagy mély-szegénységben élők	A hátrányos helyzetű csoportokhoz tartozó aktív korú emberek foglalkoztathatóságának a hátrányos helyzetükből adódóan nehezen tudnak beilleszkedni a valós munkakörnyezetbe.	A hátrányos helyzetű csoportokhoz tartozó aktív korú emberek foglalkoztathatóságának javítását támogató szolgáltatás-csomagok kialakítása, megerősítése.	Humán szolgáltatások fejlesztésének tovább vitele (EFOP-1.5.3.-16 kódszámú "Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben-kedvezményezett térségek" című pályázat)
	Furta településen jelenleg és annak 20 kilométeres körzetében nem működik helyi termelői piac.	A helyi és környező kistermelők, őstermelők által megtermelt alaptermékek, és azokból előállított élelmiszerek eljuttatása a fogyasztókhoz, ezáltal erősödik a helyi gazdaság, a helyben maradás, ezáltal is erősítve a település népességmegtartó erejét.	Termelői piac létesítése Furta községben (Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális fejlesztése című, VP6-7.2.1-7.4.1.3-17 kódszámú pályázat)
	Az ingatlanok elértéktelenednek, melyeket olyan részen helyezkednek el, melyeken a csapadékvíz- és a belvízelvezetés nem megoldott.	A település azon részén, ahol még nincs kész a csapadékvíz elvezetés, ott annak fejlesztése az ingatlanok és a település értékeinek megőrzése és belvízveszélyeztettség elkerülése érdekében.	Furta csapadékvíz-elvezető rendszerének fejlesztése IV. ütem és kapcsolódó V. ütem (TOP 2.1.3 kódszámú pályázat)

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

Oktatási, nevelési intézmények kapcsán jelentős változás történt az elmúlt időszakban.

A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény szabályozása több ponton kitér a hátrányos és a halmozottan hátrányos tanulókkal való megkülönböztetett, esélyegyenlőségüket elősegítő bánásmódra. A hátrányos helyzetű (HH), a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) és a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek/tanulók esélyegyenlőségének elősegítése tehát jogszabályi kötelezettsége a köznevelési intézményeknek. Mindezen túl is lehetséges azonban további, esélyegyenlőséget javító tevékenységek végzése. Ilyen volt például – az önkormányzati fenntartás idején – az integrációs felkészítést elősegítő pályázatokon való rendszeres részvétel, illetve az elnyert támogatásokból megvalósított programok sora, vagy ilyenek voltak egyes, hasonló célú, európai uniós pályázatokon való sikeres részvétel. Megemlíthetjük még az önkormányzat egyéb más segítségnyújtását, például a nyári táborok támogatására vagy a kiemelkedő tanulmányi eredményeket elért tanulók elismerésére. De itt érdemes szólni arról is, hogy a felsőoktatásban tanuló, szociálisan rászoruló furtai fiatalok támogatása érdekében az önkormányzat kezdettől fogva csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázathoz, ennek keretében évente 6-11 fiatal részesülhet támogatásban.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői

Furtán a 18 év alattiak száma átlagosan lakónépesség 18-19 %-a körül mozog, némi növekvő tendencia is megmutatkozik.

24. számú táblázat -gyermekek száma aránya

Év	0-2 éves korú állandó lakosok száma (fő)	0-18 éves korú állandó lakosok száma (fő)			állandó lakosok száma (fő)	arány (%)
		összesen	ebből fiú	ebből lány		
2013	28	215	106	109	1 186	18,13%
2014	39	218	113	115	1 183	18,43%
2015	39	223	103	117	1185	18,82%
2016	40	227	111	116	1193	19,03%
2017	28	228	113	115	1 174	19,42%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményekben jelen van. A gyermekek, az iskoláskorúak ellátása, esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód szerint jól működik.

A Képviselő-testület minden évben átfogó értékelést fogad el a településen jelentkező gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok ellátásáról.

4.1.1. Veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékosággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

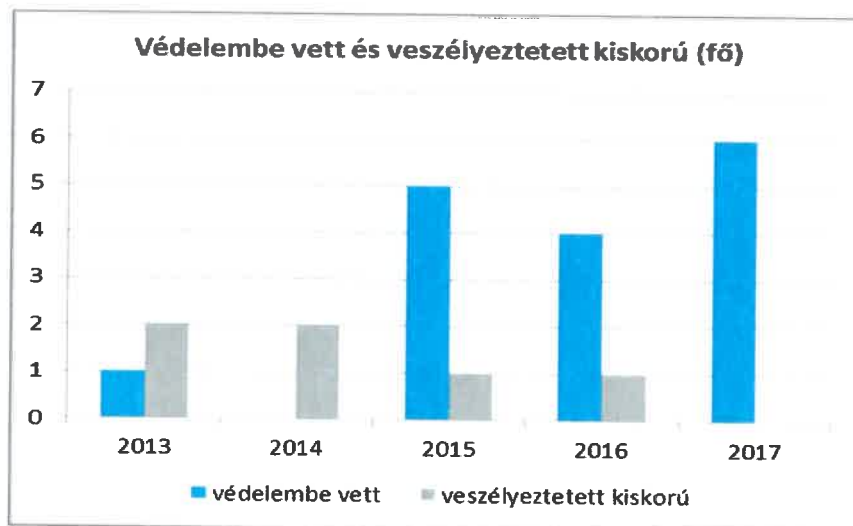
A veszélyeztetettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont).

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

25. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én
2013	1	2
2014	0	2
2015	5	1
2016	4	1
2017	6	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar



A településen a gyermekek helyzete nem mondható rossznak. Ha megnézzük védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek számát, azt látjuk, hogy az értékek nem túl magasak 1-2 esetre korlátozódnak. Köszönhető ez a település falusias mivoltának, a kisebb közösségben hamarabb feltáruznak a problémák, a közösségben még megvan az egymásra figyelés ösztöne. A pozitívum mellett azonban azt a tendenciát is fel kell fedezni, hogy a védelembe vett és veszélyeztetett gyermekek száma emelkedik.

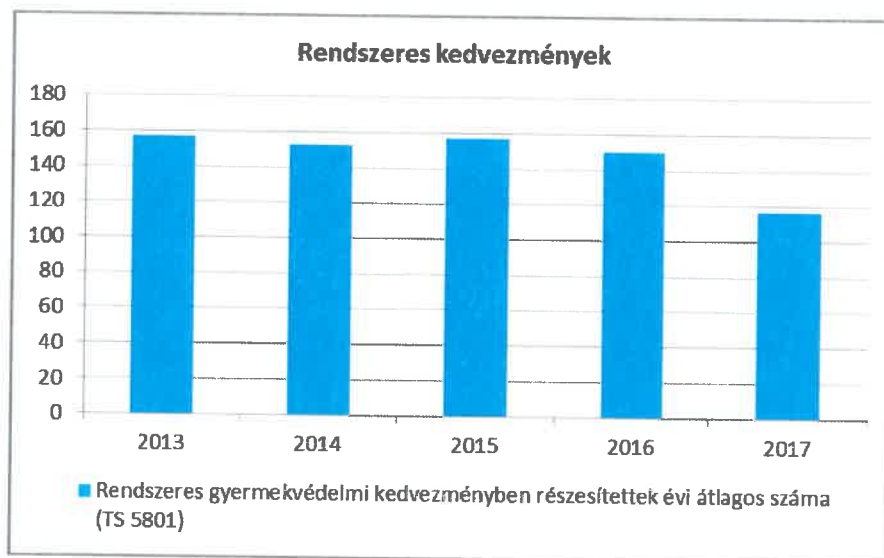
4.1.2. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása 2006. január 1. napjától jegyzői hatáskör. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a törvényben meghatározott normatív kedvezményekre.

26. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
2013	157
2014	152,5
2015	157
2016	150
2017	117

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok



Az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek számának a vizsgált időszakban azonos szintet mutat, kivéve az utolsó két évet, melyben enyhe csökkenést tapasztalhatunk. Ez tükrözi a korábban már megállapítottakat, mely szerint a bővülő gazdasági környezet hatására a létfenntartási gondokkal küzdő gyermeket nevelő családok számának csökkenését.

4.1.3. Kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. Ezeknél az adatoknál is jól megfigyelhető az igénybevevők számának az emelkedése.

A 2010-től az önkormányzat pályázik a hátrányos helyzetű gyermekek nyári gyermekétkeztetéséhez elnyerhető állami támogatásra, aminek eredményeként a gyermekek ingyen ebédelhettek a nyári szünidőben.

27. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2013	32	76	3	108	7	46
2014	36	85	17	146	7	60
2015	32	44	6	120	7	61
2016	44	64	8	115	10*	41
2017	48	57	14	92	10*	47

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok (*települési támogatás keretén belül)

4.2. Óvodáskorú gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Bár a köznevelési törvény szerint 2014. szeptember 1-jétől kötelező (néhány kivételtől eltekintve) a gyermek hároméves korától az óvodai ellátás, Furtán folyamatosan biztosított ettől az életkortól kezdve az óvodai nevelés. Ezzel a lehetőséggel – bízunk benne, hogy a jó szakmai és tárgyi feltételeknek is köszönhetően – a szülők élnek is, így elmondható, hogy településünkön teljes körű az óvodai ellátás. Az óvoda felvételi körzete a község közigazgatási területe. E körzetben óvodai ellátásra jogosult gyermek felvételét az intézmény nem utasította és nem utasítja el.

28. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyermekcsoportok száma gyógypedagógiai nevelésben
2013	43	2	50	1	44	0
2014	39	2	50	1	42	0
2015	47	2	50	1	42	0
2016	42	2	50	1	45	0
2017	49	2	50	1	48	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az óvodai ellátásban a beírt gyermekek száma és aránya az elmúlt öt évben hasonló szintet mutat. A létszám 43-49 fő között van.

Az óvodai ellátásban a HH gyermekek száma és aránya az vizsgált időszakban csökkenő tendenciát mutat. A létszám 23-ról 14 főre (tehát 9 fővel) csökkent, ez azonban az arányokat tekintve gyakorlatilag jelentős változást mutat, hiszen az arányokban 23 %-os csökkenést jelent (52%-ról 29%-ra). A HHH gyermekek esetében is ugyanez a változás mutatható ki. Az óvodás HHH gyermekek 2013-ban 7-en, 2017-ben már csak 1 volt (lásd a lentebbi 30. számú táblát).

Ezek az arányokban az érzékelhető, hogy a fiatal szülők igyekeznek elhelyezkedni és ezzel összefüggésben gyermekeiket igyekeznek az egész napos óvodai ellátást igénybe venni, valamint a HH gyerekek arányának csökkenésében az is előfordul, hogy az egy évre megállapított rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot – a szociális feltételeik javulása vagy egyéb okok miatt – nem hosszabbították meg.

Nincs szegregált óvoda a településen, az intézmény jól felszerelt, otthonos környezetet nyújt a gyermekeknek.

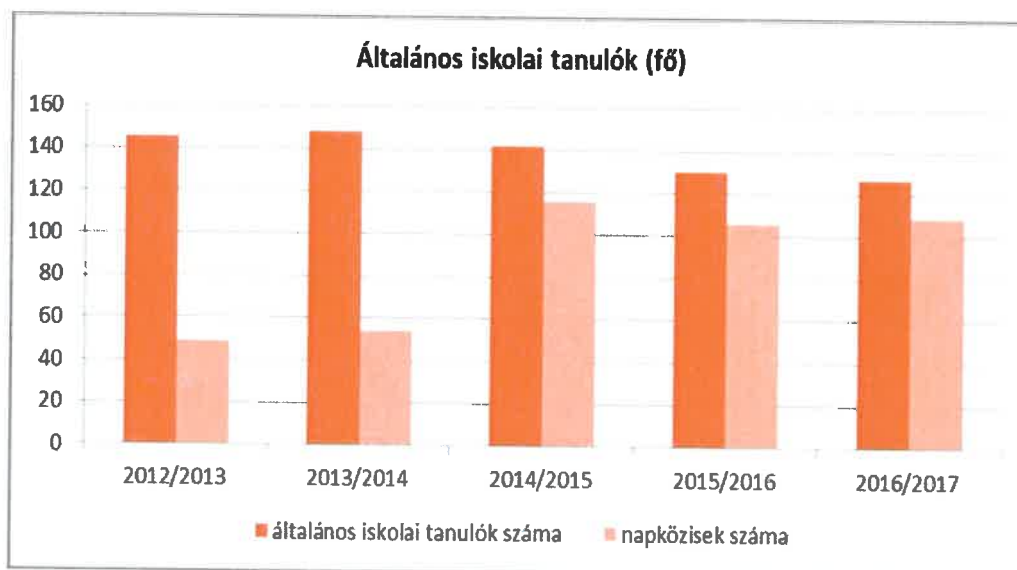
4.3. Általános iskolások helyzete

A településen egy közoktatási – Bessenyei György Általános Iskola – intézmény működik, melyhez egy körzethatár van kijelölve, mely Furta – Bakonszeg – Darvas – Vekerd községek közigazgatási területében történt megállapításra.

29. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	
	fő	fő	fő	fő	%
2012/2013	50	95	145	49	33,8%
2013/2014	57	91	148	54	36,5%
2014/2015	55	87	142	116	81,7%
2015/2016	55	75	130	106	81,5%
2016/2017	54	73	127	109	85,8%

Forrás: TeIR, KSH Tstar



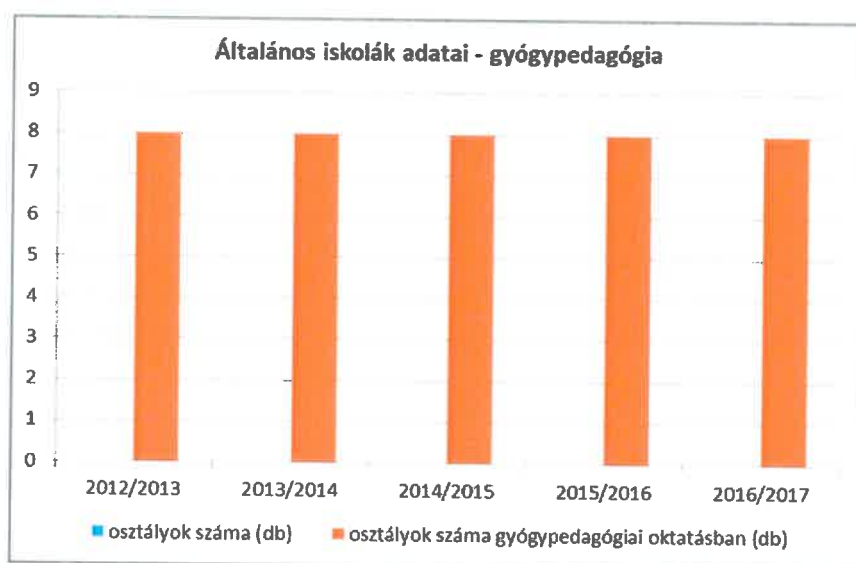
Az oktatási intézmények 2013. január 1-jétől nem önkormányzati fenntartásúak. Mind e mellett kiemelt figyelmet kell fordítani a közoktatási intézményben a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és különleges bánásmódot igénylő gyerekekre, tanulókra.

Az településen az állami fenntartás előtt a közoktatási intézmények mikro-térségi társulásban működtek. Ennek kertében 2010-től a darvasi felsősök, majd 2012-től a bakonszegi felsőtagozat jár át Furtatára.

30. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2012/2013	0	8	1
2013/2014	0	8	1
2014/2015	0	8	1
2015/2016	0	8	1
2016/2017	0	8	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar



Az általános iskolai tanulók számát figyeljük meg akkor fokozatos csökkenést láthatunk. Ez a csökkenő tanuló létszám – a furtai lakosú tanulók esetében vizsgálva – is alátámasztja, a bevezetésben megállapított Furtára vonatkozó népességcsökkenést, a település előrejedését.

31. számú táblázat – Furtai lakosú általános iskolában tanuló száma

Tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	Összes általános iskolás tanulók száma	Furtai lakosú általános iskolások száma és aránya	
	fő	fő	fő	fő	%
2012/2013	50	95	145	78	53,79%
2013/2014	57	91	148	124	83,78%
2014/2015	55	87	142	131	92,25%
2015/2016	55	75	130	115	88,46%
2016/2017	54	73	127	92	72,44%

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Más részt, ha azt nézzük, hogy a településre társulás tagjairól hányan járnak át, akkor elmondhatjuk, hogy a közoktatást tekintve a településen a feltételek adottak, az iskola épületének az elmúlt években felújítása megtörtént.

A Gyvt. 67/A § (1) bekezdése alapján **hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükség lakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű:

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

32. számú táblázat – Hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek száma

	Óvodai HH	Óvodai HHH	Általános iskolai HH	Általános iskolai HHH	Középfokú HH	Középfokú HHH	Összes HH	Összes HHH
2013.	23	7	51	21	19	15	93	43
2014.	15	8	31	22	15	8	61	38
2015.	10	8	17	23	8	5	35	36
2016.	12	4	25	19	8	5	45	28
2017.	14	1	22	10	9	2	45	13
2018./01	13	0	26	1	10	1	49	2

Forrás: KIR – HH,HHH jegyzői adatgyűjtés

A településen élő általános iskoláskorú gyerekek 23 %-a hátrányos helyzetű, míg 10 %-a halmozottan hátrányos helyzetű. Elmondhatjuk tehát, hogy a tanulók közel a negyede hátrányos helyzetű. Ezek az arányok a tükrözik a település egészére korábban már megállapított jövedelmi és vagyoni helyzetet tekintve, hogy a családok közel a negyede küzd valamilyen megélhetési nehézséggel.

A szülők a rendelkezésre álló erőforrások alapján meghatározzák a gyermeket körülvevő világot. Az alacsony iskolai végzettség, munkanélküliség, jövedelmi szegénység összefüggései, egymást erősítő folyamat (hatás). Azok a családok, akik kevés erőforrással rendelkeznek (alacsony iskolai végzettség, munkanélküliség, alacsony jövedelmi-fogyasztási szint), gyermekeik számára is csak egy szűkített létet tudják biztosítani. Ez az „induló” hátrányos társadalmi helyzet meghatározza a gyermek iskolai teljesítményét és jövőbeni lehetőségeit.

A beilleszkedési, tanulási nehézséggel küzdő gyerekek-tanulók fejlesztése, felzárkóztatása, a rászoruló tanulók fejlesztése elsődleges feladat. Szükség lenne még több időpontban történő logopédiai, fejlesztőpedagógiai órákra, hogy a beilleszkedési, tanulási hátrányok felismerhető, kiszűrhető, majd a hátrányokkal küzdő tanulók fejleszthető, felzárkóztatható legyen. Nagy szükség lenne még pszichológusra a gyerekek körében tapasztalható viselkedésszerű problémák kezelésére.

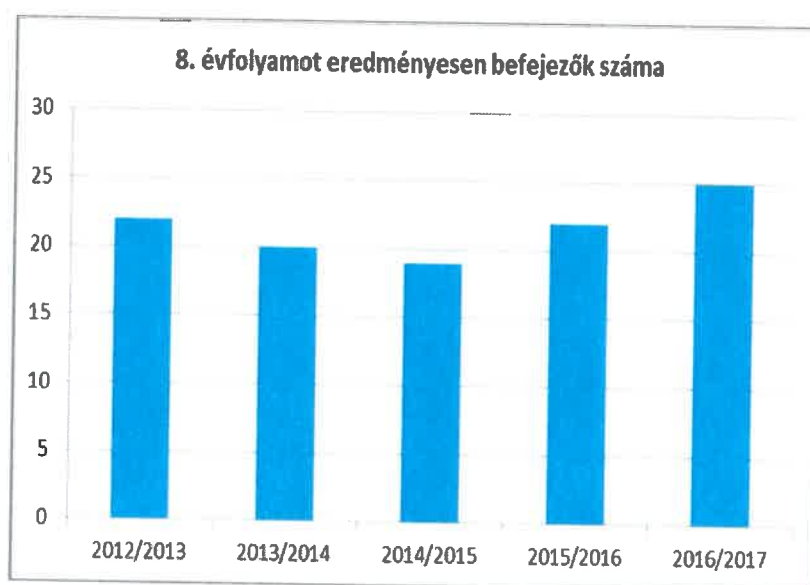
A képesség-kibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A képesség-kibontakoztató felkészítésben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése integráltan folyik, hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés nincs az iskolában.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik.

33. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban
	Fő
2012/2013	22
2013/2014	20
2014/2015	19
2015/2016	22
2016/2017	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok



A 8. osztályt eredményesen befejezettek táblája azt mutatja, hogy valamennyi tanuló befejezi az általános iskolai tanulmányait. Ez jónak mondható, az alapfokú oktatás eredményes. A továbbtanulási mutatók is megfelelőek, hiszen az intézmény valamennyi 8. évfolyamot eredményesen befejezettek tovább is tanul valamilyen középfokú oktatási intézményben.

4.4. Középiskolás diákok esélyegyenlősége

A településen nem működik középfokú oktatási intézmény. A HH tanulók száma 2017 évben 9 fő, a HHH tanulók száma 2 fő. Ez a 15-18 éves korosztály 17 %, illetve 4 %. Az arányok hasonlóak a többi óvoda, illetve tanköteles korú gyermekek arányszámaihoz.

Az az általános tendencia, hogy a szociálisan nehezebb körülmények között élő családok gyermeki közül kevesebben kerülnek be a hosszabb időtartamú és továbbtanulást előkészítő gimnáziumi képzésbe, itt is érvényesül.

4.5. Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nincs szegregátum, ezért helyzetelemzés szempontjából nem releváns.

4.6. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

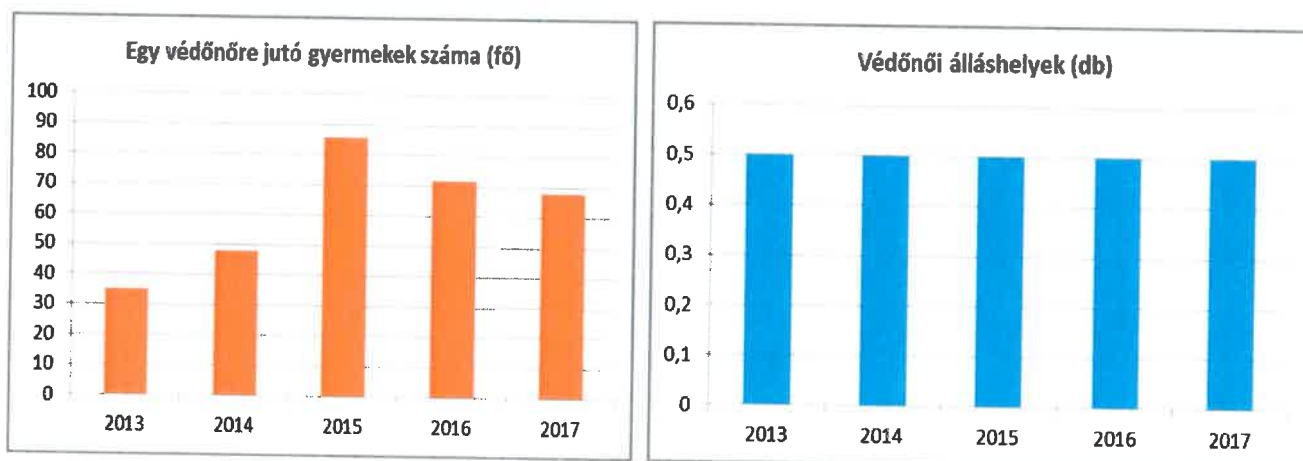
A Mőtv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

4.6.1. Védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnői által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

34. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2013	0,5	35
2014	0,5	48
2015	0,5	86
2016	0,5	72
2017	0,5	68

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés



A védőnői ellátás félállásban kerül ellátásra a településen heti két alkalommal hétfőn és csütörtökön tartva fogadóóráját. A 0-3 éves kor közötti gyermekek száma kistépülésen lévén a fenti adatokból is láthatóan nem magas, így a védőnői ellátás a félállásban történő ellátása nem okoz gondot.

4.6.2. Gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

35. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma
2013	0				0
2014	0				0
2015	0				0
2016	0				0
2017	0				0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Gyermekorvos nincs Furtán, gyermekekkel kapcsolatos gyógyító ellátást a felnőtt házi orvos (vegyes praxisban) végzi. Gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés a közeli kistérségi központban, a 15 km lévő Berettyóújfaluban érhető el.

4.6.3. Bölcsődei, családi napközi ellátás jellemzői

Bölcsőde, sem családi napközi nem működik a településen.

36. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) a 94. § (3) bekezdés a) pontja értelmében az a települési önkormányzat, amelynek területén tízezernél több állandó lakos él, bölcsődét köteles működtetni. A Gyvt. 94. § (3a) bekezdésében — a Gyvt. 175. § (3) bekezdésére figyelemmel — előírt jogszabályváltozás értelmében, ha a bölcsődei ellátásra az adott településen legalább öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt, a Gyvt. 94. § (3) bekezdés a) pontja alá nem tartozó,

azaz tízezerél kevesebb állandó lakosú települési önkormányzat 2018. december 31-éig köteles gondoskodni a gyermekek bölcsődei ellátásáról.

A Gytv. 94. § (3a) bekezdésében foglaltak végrehajtása érdekében — a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 34. §-a előírásának megfelelően — megtörtént az önkormányzat részéről az intézkedés a szülői igények felmérésére vonatkozó felhívás közzététele, illetve a település 3 év alatti lakosai számának vizsgálata tekintetében. Ez alapján 9 fő igényelné a bölcsődei ellátást, továbbá a KSH adatokat figyelembe véve a három év alatti gyermeke száma 42 fő, így az önkormányzatnak feladat-ellátási kötelezettsége lesz. Ennek érdekében az önkormányzat költségvetése terhére elkülönített forrást ingatlan megvásárlására, de a bölcsőde kialakításához további forrásra lesz szükség, ezért pályázati forrásra lesz szükség.

37. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én)
2013	0
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

4.6.4. Gyermekjóléti alapellátás

Családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás integrációja keretében az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatást jelentősen átalakítja. A törvénymódosítás alapján 2016. január 1-jétől a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás kizárólag egy szolgáltató (a család- és gyermekjóléti szolgálat) keretében működtethető, továbbá a törvény bevezeti a család- és gyermekjóléti központ fogalmát, amelyet a járásszékhely település család- és gyermekjóléti szolgálata lakosságszámtól függetlenül köteles működtetni, ellátási területe pedig a járás lakosságára terjed ki. Család- és gyermekjóléti szolgálatot az önálló polgármesteri hivatallal rendelkező települések mellett a közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat köteles biztosítani a közös hivatalhoz tartozó településeken.

Ennek megfelelően Furta településen a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás ellátása a Bihari Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulás fenntartásában működő Bihari Szociális Szolgáltató Központ biztosítja.

A Gyermekjóléti Szolgálat a gyerekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében információnyújtást, tanácsadást végeztek. 2017. évben 79 esetben igényeltek a Szolgálattól a szülők információkat elsősorban a családokat, illetve a gyermekeket érintő ellátásokról. *Hivatalos ügyek intézésére* 120 alkalommal került sor. Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező

szülők hivatalos ügyeinek intézésében folyamatosan igénylik a családsegítők segítségét, mivel elmondható, hogy jelentős támogatásra szorulnak ügyeik bonyolításában.

A veszélyeztetettség megelőzése érdekében a Gyermekjóléti Szolgálat észlelő-és jelzőrendszert működtet. A Szolgálat az elmúlt év folyamán alapellátás keretében 9 gyermekkel állt gondozási folyamatban, védelembe vétel melletti szociális segítőmunka keretén belül pedig 6 gyermekkel és családjával álltak kapcsolatban. 2017-ben összesen 12 család esetében végeztek gondozást, melyben 15 fő gondozott gyermek él. Ezen kívül 9 család jelent meg Szolgálatnál kizárólag tanácsadottként, mely 13 gyermeket érintett. A szociális segítőmunka során valamennyi család esetében megtörtént a havi három személyes találkozás.

Továbbá felzárkózás területén bevált modellek, illetve azok elemeinek átemelése kerültek a hivatalos ellátórendszerbe (pl.: Gyerekesély Program, Biztos Kezdet Gyerekház).

4.7. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveződött meg.

4.7.1. Sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását minden köznevelési intézmény vállalja. A tanulók fejlesztését minden tanuló esetében egyéni fejlesztési terv alapján történik.

A magatartási és beilleszkedési zavarokkal küzdő tanulók problémáját a pedagógusok és az illetékes szakemberek közösen vitatják meg, elemezik. Ennek érdekében szorosabb kapcsolatot tartanak a szülőkkel, naponta beszélnek a problémás tanulók anomáliájáról és a jobbítás módját felhasználva tűzik ki a további feladatokat.

Az SNI-is tanulókkal heti 4 órában óraadó gyógypedagógus, és heti 3 órában két csoportban, a gyógypedagógus irányítása mellett gyógypedagógiai szakkollégiumot végzett pedagógus foglalkozik. Ők is egyéni fejlesztési terv alapján, végzik a tanulók fejlesztését. Az SNI-is tanulók integráltan tanulnak külön tanmenet és tankönyvek segítségével. Természetesen az osztálytanítónak együtt kell működnie a fejlesztő pedagógussal és a gyógypedagógussal, hiszen a tanórákon figyelembe kell venni, hogy ki miért marad le társaitól, milyen területeken van szüksége a gyermeknek a segítségre.

A pedagógus-továbbképzés keretén belül a kollégák szívesen választják azokat a tanfolyamokat, amelyek útmutatást nyújtanak a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásához. Napi munkájuk során ez nehézséget jelent, ha nem ismerik fel a hátrányt kiváltó okokat és a módszert, amely felhasználásával a probléma kezelhető. A tanulói összetételt, a helyzetet ismerve igény van tehát az ilyen irányú továbbképzésekre. Ezért végezte el minden kolléga a 30 órás Hátrányos helyzetű,

elsősorban cigány gyermekek/tanulók integrációs nevelésének/ oktatásának elmélete és gyakorlata című tanfolyamot. Ez a tanfolyam helyben az iskolánkban volt.

Minden pedagógus egyéni fejlesztési tervében szerepel az egyéni korrepetálás a tanítási órákon túl, a differenciált oktatás a tanórákon, a kiegészítő házi feladatok. A szaktanárok délután korrepetálást tartanak, amelyeket a tanulók szép számban vesznek igénybe. A korrepetálásra való jelentkezők a tanulók személyesen beszélnek meg a szaktanárral, úgy egyeztetnek időpontot. Általában ezek a foglalkozások eredményesek.

A felsőbb évfolyamokon, a felső tagozaton nehezebb dolgunk van a tanároknak. A tanulási nehézségek, amelyeket nem ismertek fel, nem kezeltek időben, hatványozódnak. Igen gyakran társulnak magatartási zavarokkal. Ez főleg akkor van így, ha mindehhez hozzájárul a hátrányos családi háttér is. Nehezebb a lemaradást csökkenteni, behozni, ha a fejlesztést nem időben kezdték el. Sajnos az a tapasztalat, hogy mire a gyermek felső tagozatos lesz, ez főleg a problémás gyermekekre igaz, a szülők nem kísérik figyelemmel annyira iskolai haladásukat, mint az alsó tagozatban még megtették. Az iskola sok esetben elveszti a szülőt mint együttműködő partnert.

A felzárkóztató foglalkozások, a differenciált óravezetés, a korrepetálások eredménye, hogy minden tanuló sikeresen befejezte a nyolcadik osztályt és továbbtanult képességének megfelelő középiskolában.

4.7.2. Gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekétkeztetés újraszabályozásával a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban Gyvt.) 2016. január 1. napjától hatályos módosításával önálló gyermekvédelmi természetbeni ellátásként került meghatározásra a szünidei gyermekétkeztetés.

Az új szabályok szerint a települési önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (továbbiakban együtt: rászoruló gyermekek) részére ingyenesen biztosítja.

A szünidei étkeztetésről a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerinti települési önkormányzatnak kell gondoskodnia. A gyermek alatt a Gyvt. szerinti gyermek fogalom értendő, így a Ptk. 2:10. § (1) bekezdés szerinti kiskorúak számára kell a szolgáltatást megszervezni. Ennek megfelelően az önkormányzatnak bölcsődés kortól, azaz a gyermek 5 hónapos korától házasságkötéséig, de legfeljebb 18. életévének betöltéséig kell a gyermekek szünidei étkeztetéséről gondoskodni.

A szünidei étkeztetés keretében tehát függetlenül attól, hogy a gyermek intézményi jogviszonnyal rendelkezik-e, a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést biztosítani szükséges az alábbiak szerint:

- a) a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott őszi, téli, tavaszi szünet, valamint ezen időtartamra eső, a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon;

b) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, valamint az ezen időtartamra eső, a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon.

Az Önkormányzat 2017. év folyamán is biztosította a szünidei gyermekétkeztetést. A szünidei gyermekétkeztetést a tavaszi szünetben: 28, a nyári szünetben: 47, az őszi szünetben: 39, a téli szünetben: 36 gyermek vette igénybe. Általános iskolás gyermekek közül: ingyenes étkezésben részesült: 57 fő, ebből nevelésbe vett gyermek: 4 fő, 50%-os kedvezményben részesült: 14 fő.

Óvodás gyermekek estében: ingyenesen étkezett: 48 fő, ebből gyermekvédelmi kedvezmény alapján: 27 fő, nagycsaládosoknak járó kedvezményben részesült: 4 fő, nyilatkozat alapján: 17 fő.

4.7.3. Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

4.7.4. Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A helyzetelemzésből egyértelműen kitűnik, hogy csökken a szociálisan hátrányos körülmények között élő gyermekek száma. A pénzügyi szociális ellátások lehetőségeiről és a gyermekek védelméről rendelkező hatályos jogszabályokat az év eleji szülői értekezleteken történik tájékoztatás, mind az óvodában, mind az iskolában. A nevezett törvényekből is adódik, hogy a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős az osztályfőnökökkel együtt feladatain túl az alábbiak szerint jár el a tanulók szociális hátrányainak enyhítése érdekében.

- A kedvezményes étkeztetésben résztvevők körét a szociálisan hátrányos helyzetben lévőkkel bővítik.
- Elsődleges feladat, hogy a gyermek családban maradjon.
- A tankönyvtámogatás keretének felhasználásakor figyelembe vehető a tanulók szociális helyzete. A rászorulóknak részére nagyobb mértékű támogatás, vagy a könyvtárból kölcsönözhető tankönyvek biztosíthatók.
- Óvodai és iskolai tanulmányi kirándulásokat a diákönkormányzattal, az alapítvánnyal egyeztetve lehetőség szerint támogatásra kerül.

A településen a Képviselő-testület bevezette az egyszeri **óvodáztatási támogatást** (települési támogatás keretén belül) a településen élő (állandó vagy tartózkodási hellyel rendelkező) azon óvodások szülei részére, akik a adott nevelési évben kezdik meg az óvodába járást, mivel bevezették a kötelező óvodába járást és az ingyenes óvodai étkeztetést, így 2015. szeptember 1-től megszűnt az óvodáztatási támogatás.

2017. évben 10 gyermek részesült ez irányú támogatásban. A támogatás összege gyermekenként: 10.000,- Ft volt.

Hasonló céllal, mint az óvodásoknál, az Önkormányzat a települési támogatás keretén belül **iskolakezdési támogatást** fizet azon tanulók után, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj minimum legkisebb összegének 350%-át, melynek összege: általános iskolai tanulóknak: 10.000.-Ft/fő, középiskolai tanulóknak: 15.000.-Ft/fő, felsőfokú tanulmányokat folytatóknak: 20.000.-Ft/fő. Összesen 153 tanuló támogatása valósult meg.

Az év végén az Önkormányzat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeknek, fiatal felnőtteknek Erzsébet utalványt osztott **egyszeri gyermekvédelmi kedvezmény** (települési támogatás keretén belül), mindez 119 gyermeket érintett.

Tavaly nyáron az Önkormányzat 2 alkalommal (1-1 hét) szervezett a Könyvtárban ingyenes nyári tábor az általános iskolai gyermekek számára, ahol kreatív foglalkozásokat, sport játékokat tartottak a gyermekeknek, továbbá kerékpáros kiránduláson vettek részt a „táborozók”, szalonnát sütöttek stb. Alkalmanként kb.: 20 gyermek vett rajta részt.

4.8. Kulcsproblémák összegzése

Kulcsproblémák	Jellemző-e a településre?	Igényel-e beavatkozást?
Biztosított-e a településen a HH és HHH gyermekek, tanulók nyilvántartása?	igen	nem
Biztosított-e a településen (társulás területén) minden halmozottan hátrányos helyzetű gyerek számára, hogy óvodába járjon?	igen	nem
A település (társulás) alapfokú közoktatási intézményeiben fennáll-e szegregáció?	nem	nem
Biztosítottak, illetve (egyenlő mértékben) elérhetők-e gyermekjóléti alapellátások a településen (társulásban) élők számára?	igen	nem
Biztosítottak, illetve (egyenlő mértékben) elérhetők-e a településen (társulásban) élők számára a közoktatási szakszolgálati és szakmai szolgáltatási feladatok?	igen	nem
Biztosított-e a településen (társulás területén) a három év alatti gyerek számára, hogy bölcsődébe járjon?	nem	igen

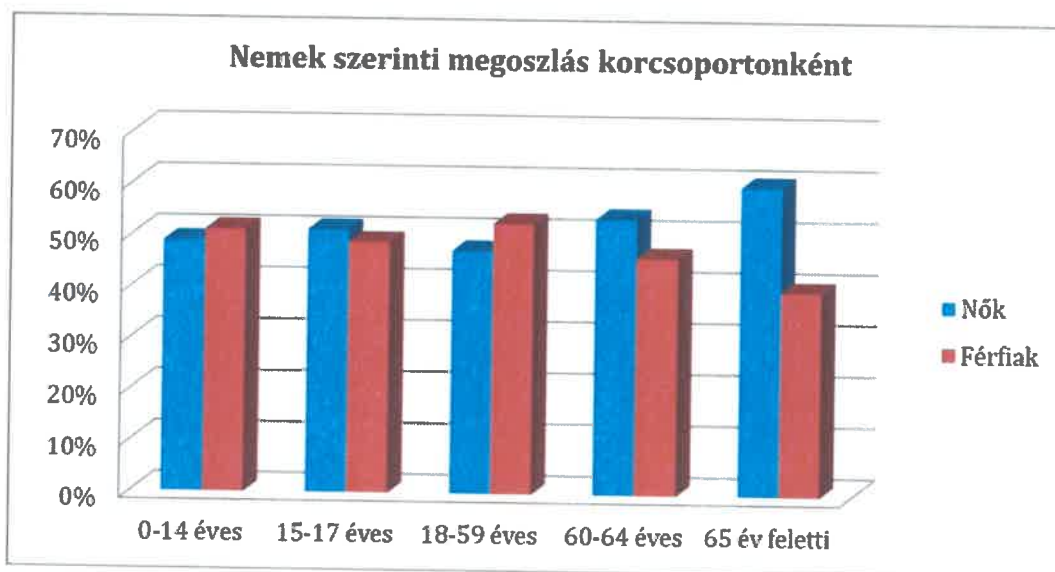
4.9. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Célcsoport	Következtetések		
	Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek meghatározása	Kapcsolódó intézkedés címe
A gyermekek helyzete	A településen (társulás területén) nem biztosított a három év alatti gyermeke számára a bölcsődei ellátás.	Bölcsőde kialakítása.	Bölcsőde infrastrukturális fejlesztése – pályázati úton.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek szerinti összetételt a megye és Furta vonatkozásában a társadalom egészében tudjuk vizsgálni. Mint a megyében a nők magasabb arányban vannak jelen ugyanúgy, mint Furtán. Gyermekkorban és a 14 év alatti lakosság esetében is a nemek összetételére a megyei adatok alapján a férfiak magasabb aránya a jellemző. Jelentős eltérés a következő életszakaszokban sem mutatkozik, ahol azonban már a férfiak aránya kismértékben növekszik. A 65 év felettiekénél a nők száma magasabb, az eltérés jelentős 20 %-os.

A nők részéről a társadalom egészében várható magasabb átlagéletkor miatt azonban az idősebb korosztályokban arányuk felülreprezentált. Az arányok közelítenek az országos és a megyei átlagokhoz.



Sajnos központi adatszolgáltatás e területen kevésbé áll rendelkezésre, ezért nehézkes a nemek közötti egyenlőtlenség vizsgálata. A nők és férfiak közötti egyenlőség vizsgálatához egyrészt a lehető legrészletesebb adatok, információk szükségesek az önkormányzat tevékenysége szempontjából releváns területeken és témakörökben.

5.1. A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők gazdasági, munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több szerepet töltenek be a mindennapi életben, egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és a családjukban. A kettős szerep miatt sokszor plusz terhek nehezedenek rájuk, s ez a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára. A visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. Munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulnak, megkopnak, amely alkalmazásukban hátráltathatja őket (főleg, ha több gyermek születése miatt

hosszabb időt töltöttek távol). Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek.

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlőbánásmód követelményét meg kell tartani. Az Ebktv. pedig megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is. A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

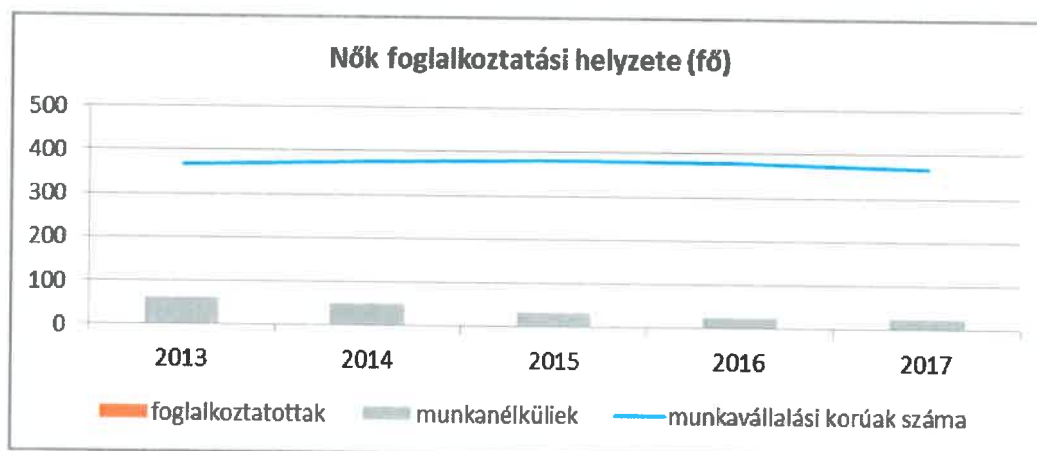
5.1.1. Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

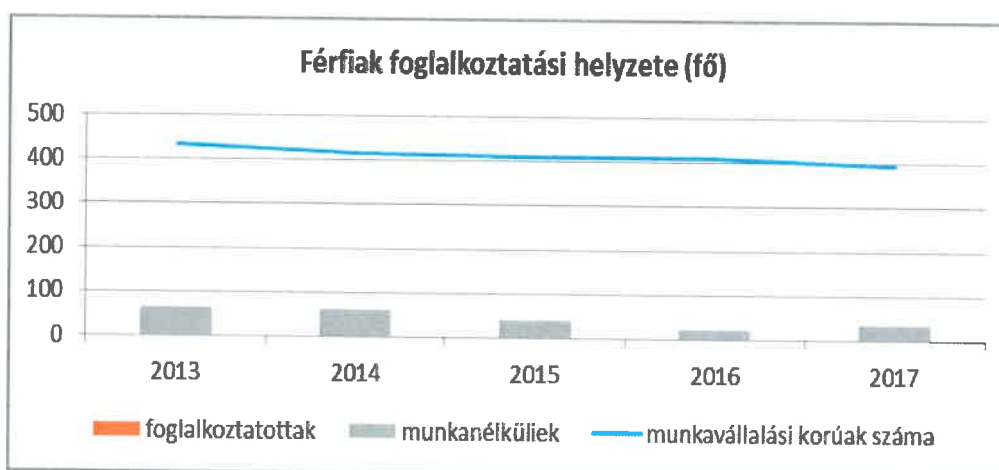
A nők helyzetével kapcsolatban a munkahelyeken az országos helyzetképhez hasonló kép bontakozott ki. A település régtől átörökölt közösségi szabályai sok családnál még mindig a hagyományos női szerepeket részesítik előnyben, melyben a nő nem a munkavállalás, hanem a család ellátása területén kell, hogy megtalálja a helyét. De természetesen ez folyamatosan változik, modernizálódik, és főleg a középkorúaknál, fiataloknál más célok körvonalazódnak.

38. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők
2013	433	367	na.	na.	66	62
2014	417	375	na.	na.	61	50
2015	409	382	na.	na.	41	35
2016	410	378	na.	na.	23	26
2017	394	368	na.	na.	34	24

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés





A nők körében foglalkoztatás és munkanélküliség vizsgálatához sajnos nem állt rendelkezésre a foglalkoztatottak nemek szerinti megbontásáról. Ennek ellenére a táblázat mégis igen beszédes. Kiolvasható belőle, hogy a településen a munkavállalási korú nők száma a vizsgált időszakok mindegyik évében alatta van a férfiak számához képest. Ugyanez a megállapítás igaz a munkanélküliek nemenkénti megoszlásában is. Így feltételezhető, hogy a foglalkoztatottak között is hasonló az arány

A bevezető részben említésre került, hogy a település mezőgazdasági jellegű, az itt élők növénytermesztésből, állattenyésztésből tartják fenn magukat, őstermelő-, családi gazdálkodóként. Nincs ipar, feldolgozóipar, a kereskedelem is a település méretéből adódóan korlátozott. Ebből adódóan a nők ezekben a családokban a háztartás körül tevékenykednek, a hagyományos családmoddelt követve, a családi gazdaság tagjaként.

A nők anyagi kiszolgáltatottságát fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

Bölcsődei, óvodai elhelyezést tekintve az aktív korú gyermeket vállaló nők helyzete felemás, mert bölcsőde nem működik a településen, másrészt az óvoda már 7 órától fogadja a gyermekeket és egészen 16.30 óráig tart nyitva.

5.1.2. Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő és képzési programok esetében figyelembe kell venni, hogy megnőtt a szakmunka iránti igény, amely elsősorban a férfi munkaerőt érinti (nehéz fizikai munka: pl. kőműves...). A nők fizikai erejüknel fogva kevésbé vonhatók be ezekre a területekre.

Kifejezetten csak nőknek meghirdetett foglalkoztatást segítő képzési programok kis számban indulnak, de jellegüknél fogva jellemzően pl. a szövés, kertész, szociális ápoló, takarító képzések, melyeket a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya indít, ők jelentkeznek, őket vonják be.

A gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt fokozott odafigyelést igényelnek. A felgyorsult életvitel, a gyorsan változó munkahelyi követelmények a gyesről visszatérő anyukák képzettségét szintfelhozó programokkal, képzésekkel lehet elősegíteni.

5.1.3. Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők elhelyezkedési esélyeit csökkenti az alacsony iskolai végzettség, a származás, etnikai hovatartozás, vagy ha hátrányos helyzetű kistérségekben élnek. Különösen nehéz helyzetben vannak azok, akiknél ezek a tényezők együttesen jelentkeznek. Az alacsony iskolai végzettségűek elhelyezkedési lehetősége a település és kistérsége kínálta munkahelyeken alacsony. Elsősorban az önkormányzat és intézményeinek közfoglalkoztatási programjaiban kapnak feladatot és az indított képzéseken, programokban vesznek részt.

5.1.4. Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők hátrányos megkülönböztetésének vizsgálatához a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség) nem áll rendelkezésre adat, de általánosságban elmondható, hogy a munkáltatók szívesebben foglalkoztatnak inkább férfiakat.

5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, mert esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják.

A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. Sajnos a településen nincs ilyen intézmény, így ez egy fejlesztendő terület, melyet már a gyerek célcsoportnál taglalva és felvéve lett.

A településen óvodában és iskolában történik a gyermekek napközbeni ellátásának a megszervezése. Az óvodai nyitvatartás megfelelő, felmerülő igényeket kielégíti, a férőhelyek elegendőek. Ugyanez mondható el az iskoláról is.

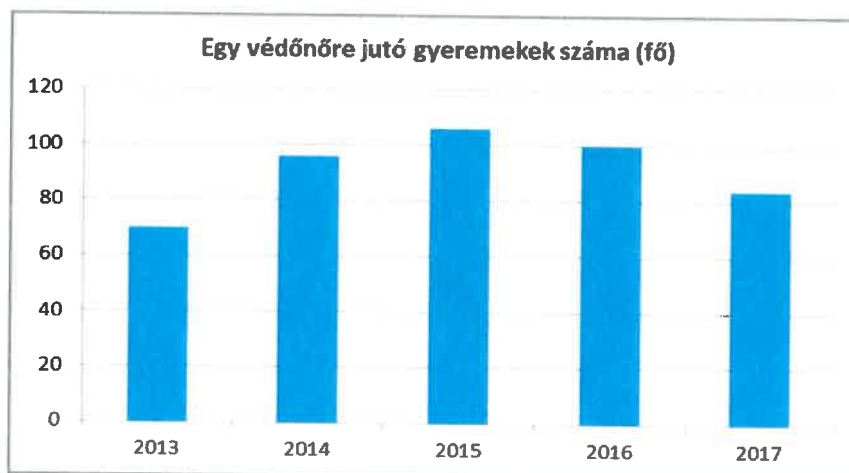
5.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

39. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2013	0,5	35	70
2014	0,5	48	96
2015	0,5	53	106
2016	0,5	50	100
2017	0,5	42	84

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés



A településen 1 védőnő tevékenykedik félállásban. Az átlagos gyermekszámot tekintve a szakember megfelelő segítséget tud nyújtani a családoknak. Együttműködése a háziorvossal és a gyermekjóléti és családsegítő szakemberekkel jó. Egészségügyi ellátásuk terén nincs feltárt hiányosság, a szolgáltatásokhoz hozzáférnek.

5.4. A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Családon belüli erőszak nem jellemző. A családsegítői, védőnői, áldozatvédelmi tevékenységek nem felkereső jellegűek, így bizonytalan, hogy a nők helyzete a családon belül milyen, elképzelhető, hogy nyilvánosságra nem került esetek előfordulhatnak.

5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A településen nincs anyaoththonok és a családok átmeneti otthonai.

5.6. A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben a nők az vizsgált időszakban erőteljesebb. Több szerepet vállalnak a helyi közügyek tekintetében. Ezt szemlélteti az alábbi táblázat is.

40. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítéltáblák vezetői		Közyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2013	6	1	n.a	n.a	n.a	n.a
2014	5	2	n.a	n.a	n.a	n.a
2015	5	2	n.a	n.a	n.a	n.a

2016	5	2	n.a	n.a	n.a	n.a
2017	5	2	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A helyi képviselő-testület tagjainak számában a nők arány harmada, az előző ciklushoz képest megmegduplázódott a számuk, így lehetőség nyílik, hogy a nők érdekeit megfelelően képviseljék a település döntéshozatalában.

5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőségi probléma a településen nincs. Főleg munkaerő-piaci területen figyelhető meg a nők kockázata: több közöttük a munkanélküli. Szemléletformálással, munkahelyteremtéssel célzott esélyteremtő/hátránykompenzációs intézkedésekkel orvosolható a jövőben a nők e területen mutatkozó hátránya.

Civil aktivitásuk a saját érdekvédelmük tekintetében alacsony, de nem jelentősebb mértékben, mint a települési civil élet általában vett más területein.

5.8. Kulcsproblémák összegzése

Kulcsproblémák	Jellemző-e a településre?	Igényel-e beavatkozást?
Van-e a településen célzottan a nők elleni erőszak áldozataival foglalkozó ellátás?	nem	nem
Biztosított-e a gyermeküket egyedül nevelő nők rugalmas munkavégzése az önkormányzati intézményekben?	igen	nem
Alkalmazkodnak-e az önkormányzat által fenntartott nevelési, oktatási, szociális intézmények a nők foglalkoztatási igényeihez?	igen	nem
Biztosított-e a nők részvétele a helyi döntéshozatalban?	igen	nem

5.9. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A gazdaságban tapasztalható fellendülés és az előző felülvizsgálatnál intézkedésként előírt célok megvalósításával, a munkaerő-piaci integráció kertében megvásárolt közfoglalkoztatási központ által az önkormányzat teret tudott biztosítani a tartós munkanélküli, valamint a pályakezdő nők számára, hogy a megváltozott képzettségeikhez igazodó, továbbá munkatapasztalt szerző tevékenységet végezhetnek. Ezt továbbra is folytatja az önkormányzat ezért további intézkedés előírására nincs szükség.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

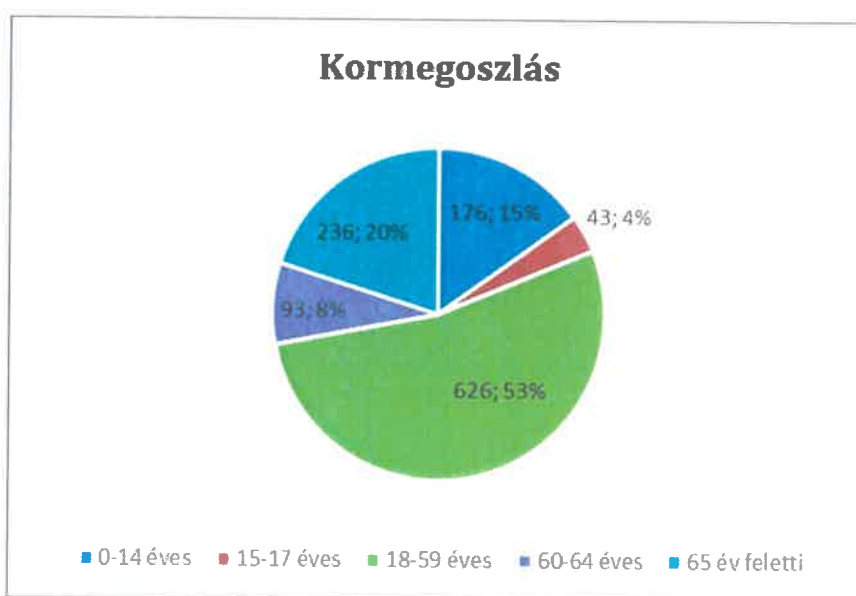
Hazánk az öregedő társadalmak közé sorolható. Ennek hátterében az időskorúak számának és számarányának növekedése áll, ami egyrészt a születések számának csökkenésével, másrészt a várható élettartam növekedésével magyarázható. Bár hazánk demográfiai állapotjellemzői igen kedvezőtlenek, nem tartozunk a kirívóan öreg korösszetételű országok közé.

Az elkövetkező években az európai társadalmak egyre növekvő mértékben fognak szembesülni a demográfiai idősödésből fakadó hatásokkal és problémákkal.

A demográfiai változások vizsgálatakor jól követhető, hogy a hazai népesség folyamatos csökkenése a lakosság idősödésével párhuzamosan zajlik a '60-as évek óta. Emelkedik az időskorúak, az egyedül élők és a nem házasok népességen belüli aránya.

Az idős állampolgárok számára is biztosítani kell az esélyt az aktív életre, az önmegvalósításra. Ez az egyének és a társadalom érdeke, az egészség- és a szociálpolitika összehangolása, a megfelelő szolgáltatások biztosítása, a közösségi erőforrások mozgósítása jelentős előrelépést biztosít e területen. Társadalmi szemléletváltás a feltétele annak, hogy az időskort, mint tevékeny és hasznos életszakaszt lássa az emberek többsége, ehhez szükséges a helyi média elkötelezettsége és tájékoztató munkája. Az idősök életminőségének javításához kiemelten fontos az egészségügyi és szociális intézményrendszer egyes elemeinek fejlesztése, az alapellátás és szociális intézmények idősbaráttá tétele.

6.1. Az időskorú népesség főbb jellemzői



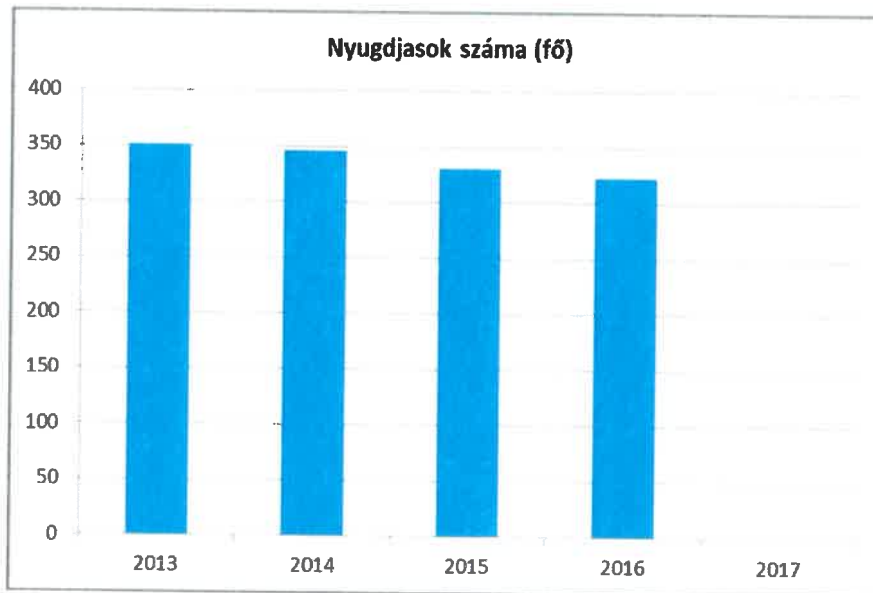
Az idősök nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú; és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás az özvegyi nyugdíj; az árvaellátás; a szülői nyugdíj; a baleseti hozzátartozói nyugellátások, valamint az özvegyi járadék. A megváltozott munkaképességű nyugdíjasok rokkantsági ellátásban és rehabilitációs ellátásban részesülhetnek.

A településen a 60 év felettiek aránya az összlakosság közel 28 %-a a 2017. évi adatokat figyelembe véve. Még jellemzőbb a következő tábla adatsorai, amely a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők számát mutatja meg nemek szerinti megoszlásban.

41. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2013	139	212	351
2014	138	208	346
2015	132	199	331
2016	133	190	323
2017	na.	na.	na.

Forrás: TeIR, KSH Tstar



Ebből látható, hogy a településen a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők aránya még magasabb arányszámokat – 2013. év 30 %; 2014. év 29 %; 2015. év 28 %; 2016. év 31 % – mutat, mint a kormegoszlás alapján. Az idősök, nyugdíjasok között is megállapítható, hogy magasabb a nők száma, mint a férfiaké. Ebből látható, mint azt a bevezetőben már megállapítottunk, hogy a Furta lakossága előregedő, magas a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma. Mindez kiemelt figyelmet érdemel a helyzetelemzés terén.

Az idősök nyugdíjai alacsonyak, különösen a volt mezőgazdasági dolgozóké. A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagyobb részét özvegy nők alkotják. Az, hogy az idősök hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősökkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. A család fiatalabb tagjai gyakran kevés időt szánnak a velük való törődésre, vagy mint korábban említésre került elhagyták a települést, munkavállalás céljából az ország nagyvárosaiba, vagy a Dunántúlra mentek dolgozni. A fentiek miatt megnőtt a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény.

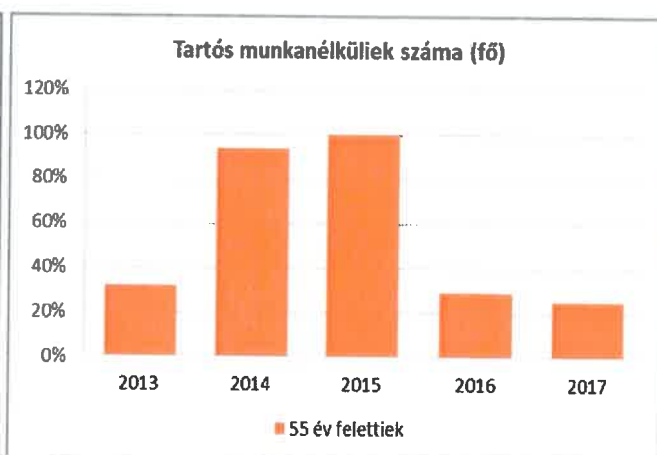
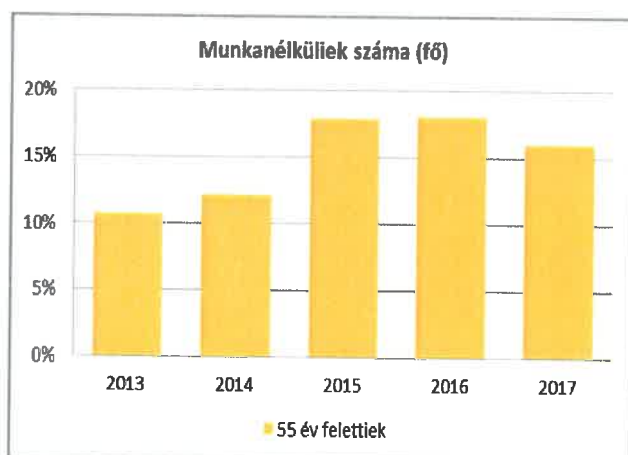
6.2. Idősök munkaerő-piaci helyzete

A településen élő idősebb korosztály (jellemzően az 55 év felettiek) munkaerő-piaci mutatói rávilágítanak arra, hogy a korosztályban nagyarányú a munkanélküli és a tartós munkanélküliek száma. Ebből következtethetünk arra, hogy a munkáltatók nem szívesen alkalmazzák az idősebb korosztályt.

42. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2013	128	14	11%	44	14	32%
2014	111	14	12%	16	15	94%
2015	76	14	18%	17	17	100%
2016	49	9	18%	24	7	29%
2017	58	9	16%	8	2	25%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR



A táblázatból látható, hogy a még aktív korú, de nyugdíj-korhatárhoz közeli személyek között alacsony a foglalkoztatottság. Ez arra vezethető vissza, hogy képzettségük már elavult, nem felel meg korunk gyorsan változó munkaerő-piaci keresleteknek, alacsony vagy egyáltalán nincs az informatikai jártasságuk és iskolai végzettségük. Ezen problémák megoldása a továbbképzések, átképzések megkeresése, megszervezése, továbbá az önkormányzat, mint foglalkoztató a közintézményeiben előtérbe helyezve az ilyen munkavállalók foglalkoztatását, akár közhasznú, akár részmunkaidőben.

A fenti problémák megoldása a tevékeny idősor, az élethosszig tartó tanulás elvének érvényesítése és elterjesztése. Ennek elősegítésére meg kell keresni az önkormányzat és a civilszervezetek összefogásainak a lehetőségét, mely elősegíti az idősek tevékenyközponú foglalkozások, önképző körök működését.

A hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén, a diszkrimináció mérése rendkívül nehéz. Azonban visszautalva a fenti táblázatra mutathatja, hogy a településen az 55 év feletti, illetve a tartós munkanélküliek között az 55 év feletti aránya magasabb, az arányok az idősebb korosztály felé tolódnak el, akkor állíthatjuk, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés. Foglalkoztatás előmozdítására pl. pályázatok, foglalkoztatás segítő programok megszervezésével.

6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó, időseket érintő szociális ellátásokat az önkormányzat a kötelezően ellátandó feladatai között biztosítja. A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakóközösségükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában gondozza.

6.3.1. Az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

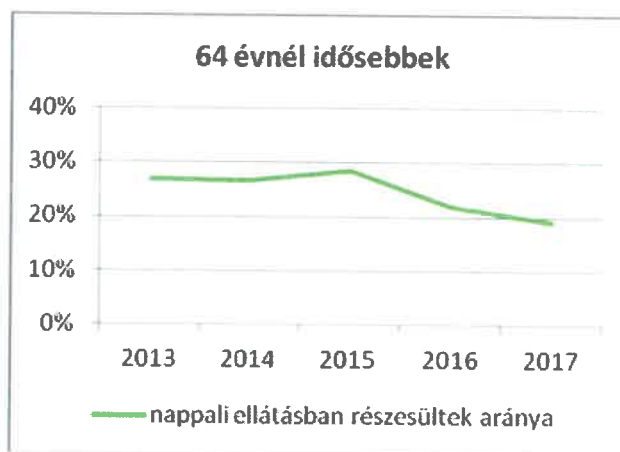
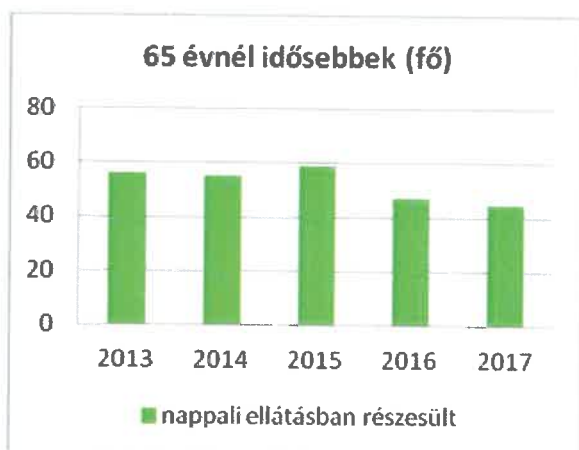
Az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése a településen átlagos, az alapellátáshoz az igénylők hozzáférnek, szakosított ellátási formák a közeli kistérségi központban érhető el. Ennek ellenére a településen rendszeres a vérvételi lehetőség, valamint időszakosan a szemvizsgálat is elérhető. Ha mégis valamilyen egészségügyi szakellátás igénybevételére volna szükség, akkor annak elérhetősége megfelelő, hiszen a település közlekedése kielégítő átlagosan óránként megy és jön helyközi autóbusz.

A szociális juttatások és szolgáltatások elérhetősége is megoldott. A Bihari Szociális Szolgáltató Központ, valamint a Baptista Szeretetszolgálat végzi a szociális alapszolgáltatásokat településen.

43. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

45Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	Fő	Fő	%
2013	208	56	27%
2014	207	55	27%
2015	206	59	29%
2016	214	47	22%
2017	236	45	0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar



Nappali ellátást az 64 év feletti lakosság 27-22 %-a veszi igénybe.

Jól látható a grafikonokból is, ami már HEP 2013-as készítése során is kiemelésre került, hogy a településen élő 64 év feletti korosztályhoz viszonyítottnan 27-22 %-os az nappali ellátásban részesülők aránya. A jól működő idősek klubja maximális kihasználtság mellett működik, melyet a magas idősök száma miatt célszerű lenne továbbra is kibővíteni, hogy még nagyobb arányba lehessen a településen élő idősöket bevonni az ellátó rendszerbe. Ezáltal is megakadályozható az elmagányosodás, erősíthető a testi-lelki egyensúly, mely maga után vonhatja tartalmasabb életet. Hiszen a klubba járók idősök életminőségén látszik, hogy közösségbe vannak, kirándulnak, más települések hasonló korukkal találkoznak, valamint a generációk közötti kapcsolatban is sokkal aktívabbak azok, akik közösségbe járnak.

6.3.2. Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés alacsony, azok amik a településen adóttak azonban az idősök részére is hozzáférhetőek. A könyvtár, a Juhász Erzsébet Néphagyományőrző Egyesület által vezetett hímfőzészakör alkalmat biztosít ezen irányú érdeklődés kielégítésére. Ugyancsak tevékenyen kiveszik a részüket ezen korosztály aktív magja a község legnagyobb kulturális – szabadidős rendezvényén a „Furtai Szüretinapokon”. Egyéb kulturális, közművelődési szolgáltatások – színház, mozi, múzeum – legközelebb Berettyóújfaluban, illetve Debrecenben a megyeszékhelyen található. Sajnos elmondható, hogy elég ritkán kerül sor a célcsoport ezen irányú látogatására.

Szükséges lenne ilyen programok minél szélesebb körben való propagálására, esetlegesen művelődésszervező bevonásával ilyen események látogatásának megszervezésére.

6.3.3. Idősek informatikai jártassága

Az idősek informatikai jártasságának a mérésére igen nehézkes, hiteles adatok nem állnak rendelkezésre. A megkérdezett nyilatkozata alapján azonban megállapítható, hogy az idősebb korosztály számítógép és internet használata rendkívül alacsony, a legtöbben „nemmel” válaszoltak. Mindez a mai XXI. századi világunkban elgondolkodtató kihívás, megfogalmazandó cél, hogy ezen célcsoport informatikai ismereteinek elsajátítására, igényfelmérés és igényfelkeltés után egy számítógépes ismereteket nyújtó tanfolyam megszervezésére lehetőség biztosítódjon.

6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Kifejezetten az idősebb korosztályt megcélzó programok, speciális programok nincsenek a településen. Azonban az idősek klubja remekül működik, tagjai rendszeresen járnak össze, programokat szerveznek és vesznek részt más település idősek klubjainak rendezvényein.

6.5. Kulcsproblémák összegzése

Kulcsproblémák	Jellemző-e a településre?	Igényel-e beavatkozást?
Biztosított-e a településen az egyedül élő, elmagányosodott réteg közösségi életbe való bevonása?	igen	igen

6.6. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Célcsoport	Következtetések		
	Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek meghatározása	Kapcsolódó intézkedés címe
Idősek helyzete	Az idősek körében a nappali ellátás igénybevételének bővítésének gátat szab az elavult épület.	A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése a szociális alapellátás fejlesztése, magasabb szinten történő ellátása érdekében.	Szociális Szolgáltató Központ épületének felújítása és bővítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékos emberek a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat megannyi tényező hátráltatja. Közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Magyarországon a legutóbbi népszámlálás (2001) adatai szerint 577 ezer fogyatékos ember van, az aktív korú, megváltozott munkaképességű személyek számát pedig a NYUFIG 2007-es adatai alapján mintegy 700 ezer főre tehetjük. Az Európai Unióban a populáció 40%-a dolgozik, ez az arány ma Magyarországon 7-9%, amely rendkívül alacsony, különösen amellet, hogy az aktív korú célcsoport 80-85%-a akar és tudna is dolgozni, védett, vagy nyílt munkaerő-piaci körülmények között.

7.1. A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékos személyek körén belül:

- a testi fogyatékos és mozgássérült emberek aránya együttesen 43,6%
- a vak és gyengénlátó emberek aránya 14,4%.
- hallás-, beszédzavar-fogyatékosokban kb. 10%-uk szenved.
- az egyéb fogyatékosokban szenvedők aránya 21,6%

(Forrás: 10/2006. (II. 16.) OGY határozat Az Új Fogyatékosügyi Programról)

A fogyatékkal élők legnagyobb részének egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű nyugdij, járadék, segély. Egyes esetekben az iskolai végzettségük elmarad az egészséges társaikétól, ami tovább rontja megélhetési esélyeiket. A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak.

7.1.1. Fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

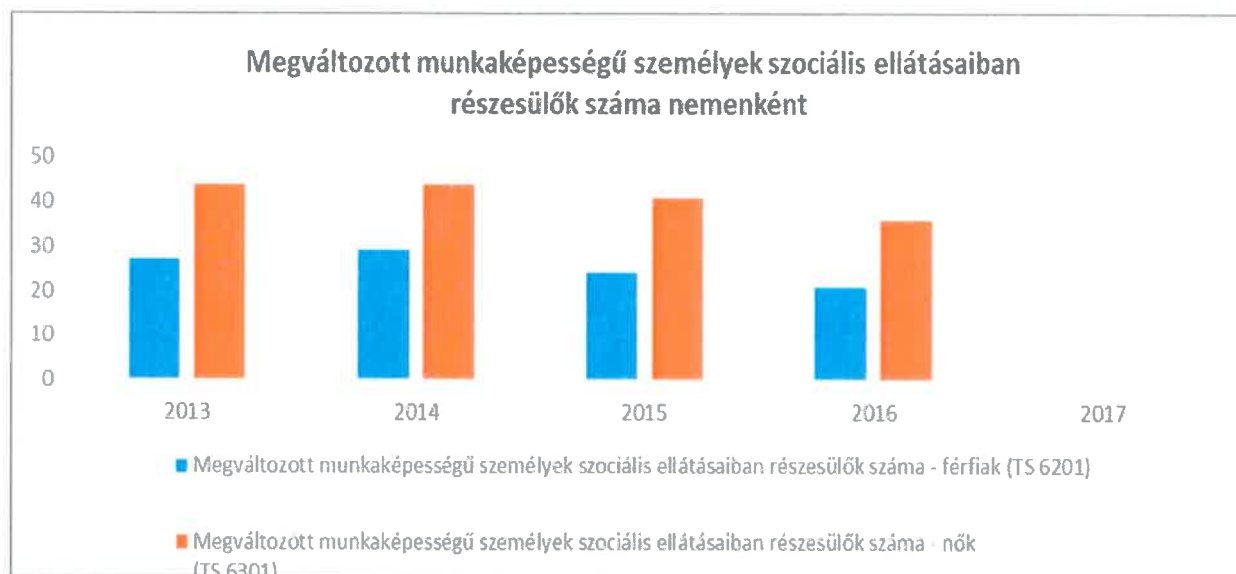
Településünkön sajnos nem jellemző az integrált, és a védett foglalkoztatás. Az önkormányzat intézményei leginkább a törvényi előírásnak megfelelően foglalkoztatnak megváltozott munkaképességű személyeket. A fogyatékos munkavállalókkal kapcsolatos probléma oka elsősorban

az, hogy a teljesítménykényszer miatt nincs lehetősége a szervezeteknek a fogyatékos személy speciális munkavégzési körülményeit, igényeit figyelembe venni, emiatt sokszor alkalmazásuk is meghiúsul.

44. számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők
2013	27	44
2014	29	44
2015	24	41
2016	21	36
2017		

Forrás: TeIR, KSH Tstar



A településen a megváltozott munkaképességű lakosság aránya kb. 4-6 % körül mozog. Fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága nem megoldott a településen. Mivel egyébként is igen nagy probléma a kevés munkalehetőség, a közfoglalkoztatás pedig nem speciálisan a fogyatékosok részére biztosított foglalkoztatási forma, ezért a fogyatékkal élők integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatása nem valósult meg. A megváltozott munkaképességű személyek a 15 km-re lévő Piremon vállalat berettyóújfalui telephelyén tudnak dolgozni.

7.1.2. Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetésükre a foglalkoztatás területén nem áll rendelkezésre információ, adat.

7.1.3. Önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A településen önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok nincsenek.

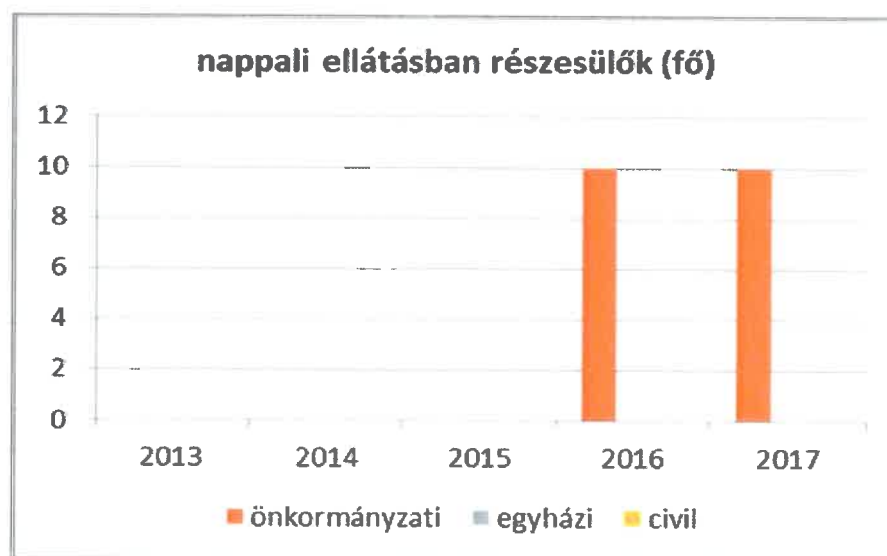
7.2. Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők pénzbeli, természetbeni ellátása a jogosultság alapján történik. A fogyatékkal élő személyek számára igénybe vehető ellátási, támogatási formákról a különböző szintű jogszabályok rendelkeznek (pl. Fot., Szt., Cst.). A fogyatékkal élő felnőttek legnagyobb részének sokszor egyetlen megélhetési forrása az általában alacsony összegű rokkantsági nyugdíj, rokkantsági járadék, rehabilitációs ellátás, illetve plusz juttatásként a feltételek fennállása esetén a fogyatékosági támogatás. A gyermekeket tartós betegségük okán magasabb összegű családi pótlék illeti meg.

45. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2013	na.	0	0
2014	na.	0	0
2015	na.	0	0
2016	10	0	0
2017	10	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével



Az szociális alapellátások keretében a Bihari Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulás fenntartásában működő Bihari Szociális Szolgáltató Központ által 2016. évtől a településen beindult a

fogyatékos személyek nappali ellátása, melynek keretében 10 fő fogyatékos személyt gondoz gondozónők segítségével a település.

7.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

7.3.1. Települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Furta települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége mozgáskorlátozottság szempontjából akadálymentesített. Az önkormányzat hivatali épülete a 2011. évben megvalósított pályázat révén jelnyelvi segítség kivételével akadálymentesítettsége komplex.

46. táblázat – Akadálymentesítés 1.

		Igen/nem								
		Lift	Vak-vezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási intézmények	alapfok	N	N	N	I	N	N	N	N	
	középfok									
	felsőfok									
egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás									
	járó beteg szakellátás									
	alapellátás	N	N	I	I	N	N	N	N	
kulturális, művelődési intézmények		N	N	N	I	N	N	N	N	
önkormányzati, közigazgatási intézmény		N	I	I	I	I	N	I	N	
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség										
szociális ellátást nyújtó intézmények		N	N	I	I	N	N	N	N	

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei

7.3.2. Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettségére valamint a munkahelyek akadálymentesítettsége

A helyi önkormányzat számos alkalommal kinyilvánítja, hogy számára fontosak a településen élő fogyatékos személyek. Támogatja a rendezvényeiket, pl.: Mozgáskorlátozottak Hajdú-Bihar Megyei Szervezete által szervezett eseményeket.

Az önkormányzatunk lehetővé teszi a lakosság által igénybe vehető elektronikus kapcsolatot, vagyis az ügyintézéshez szükséges adatlapok, űrlapok, nyomtatványok letölthetőségét. Az e-közigazgatás kiépítése folyamatban van.

7.3.3. *Közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége*

Közösségi közlekedés, járdák, parkok nem akadálymentesek, a hivatalban azonban a mozgássérültek számára parkolóhelyek kialakításra került. Szükség lenne olyan játszótérre, melyet a mozgáskorlátozott, fogyatékkal élő gyermekek is használhatnának, hogy örömteli élményeket szerezhessenek lelki egészségük megőrzése érdekében.

7.3.4. *Fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciálisközlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)*

Fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.) nem áll rendelkezésre a településen.

7.3.5. *Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)*

Furta Község Önkormányzata a Idősek Klubjában biztosít helyet a Mozgáskorlátozottak helyi szervezetének és működésüket segíti infrastrukturális háttérrel is biztosítja. Az épületben, illetve annak megközelíthetőségének megoldott az akadálymentesítettsége.

7.4. Kulcsproblémák összegzése

Kulcsproblémák	Jellemző-e a településre?	Igényel-e beavatkozást?
Biztosított-e olyan közösségi tér, ahol a mozgáskorlátozott, fogyatékos gyerekek örömteli élményt szerezhetnek?	nem	igen

7.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Célcsoport	Következtetések		
	Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek meghatározása	Kapcsolódó intézkedés címe
Idősek helyzete	A fogyatékos és mozgáskorlátozott gyerekek részére nem áll rendelkezésre akadálymentes közösségi tér, játszótér.	Játszótér kialakítása a fogyatékos és mozgáskorlátozott gyermekek részére lelki egészségük megtartása érdekében.	„Játszótér kialakítása” címmel a „Közösségi terek fejlesztése” című VP619.2.1.-11-3-17 kódszámú pályázat

8. Helyi partnerség

A 3-7. pontban szereplő célcsoportok élethelyzetének javításával kapcsolatban együttműködő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések bemutatása:

Településünkön a civil szervezetek, egyesületek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság szívesen vesz részt a civil szervezetek programjain. Furta Község Önkormányzata minden évben a költségvetése terhére támogatja a szervezetek működését, valamint rendezvényeiket.

Az önkormányzat a szervezeteket helyiség biztosításával is segíti. Több alkalommal ad helyszínt a kiállításoknak, megnyitó ünnepségeknek, bálóknek, rendezvényeknek. Emellett az önkormányzat közművelődési intézménye, a Furtai Művelődési Központ is biztosít helyszínt a rendezvényeknek, valamint állandó találkozóhelyet több szervezetnek. Ezen helyszínek is elősegítik, hogy a község lakói könnyen és ingyenesen hozzáférhessenek a kulturális programokhoz és szolgáltatásokhoz.

Partner megnevezése	Az együttműködés területe	Érintett esélyegyenlőségi célcsoportok	Az együttműködés formája
Furtai Általános Iskoláért Alapítvány	oktatás, kulturális	gyerekek	programszervezés alkalmával rendszeres
Juhász Erzsébet Néphagyományőrző Egyesület	hagyományőrzés	gyerekek, nők, idősek	programszervezés alkalmával rendszeres
Csillogó Gyöngyszemek Egyesület	hagyományőrzés	romák, gyerekek	programszervezés alkalmával rendszeres
Bihar – Sárrét Vidékfejlesztési Egyesülethez	vidékfejlesztés	komplex	programszervezés alkalmával rendszeres
Nagycsaládosok Egyesületének helyi szervezete	család- és gyermekvédelem	gyerekek, nők, idősek	programszervezés alkalmával eseti
Magyar Vöröskereszt Területi Szervezete	egészségmegőrzés	komplex	programszervezés alkalmával rendszeres
Zsákai Sport Egyesület	sport	gyerekek	programszervezés alkalmával rendszeres
Egyházak (református katolikus)	társadalmi, lelki	mélyszegénységben élők/romák, idősek	programszervezés alkalmával rendszeres

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A Helyi Esélyegyenlőségi Program a Furtai Közös Önkormányzati Hivatal, az oktatási és nevelési intézmények, a Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálat, a Furtai Általános Művelődési Központ, valamint az idősek klubjának vezetőjének bevonásával készült.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságának biztosítására az önkormányzat honlapja és a helyi szokásos hirdetési mód rendelkezésre áll.

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

Önkormányzatunk a Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósítására, értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre.

A HEP Fórum a nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatja a program megvalósításában elvárt eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

Intézkedési terv

1. A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések			Sorszám
	Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek meghatározása	Kapcsolódó intézkedés címe	
1. Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A hátrányos helyzetű csoportokhoz tartozó aktív emberek foglalkoztathatóságának a hátrányos helyzetükből adódóan nehezen tudnak beilleszkedni a valós munkakörnyezetbe.	A hátrányos helyzetű csoportokhoz tartozó aktív korú emberek foglalkoztathatóságának javítását támogató szolgáltatás-csomagok kialakítása, megerősítése.	Humán szolgáltatások tovább vitele (EFOP-1.5.3.-16 kódszámú "Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben-kedvezményezett térségek" című pályázat)	1./1
	Furta településen jelenleg és annak 20 kilométeres körzetében nem működik helyi termelői piac.	A helyi és környező kistermelők, őstermelők által megtermelt alaptermékek, és azokból előállított élelmiszerek eljuttatása a fogyasztókhoz, ezáltal erősödik a helyi gazdaság, a helyben maradás, ezáltal is erősítve a település népességmegtartó erejét.	Termelői piac létesítése Furta községben (Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális fejlesztése című, VP6-7.2.1-7.4.1.3-17 kódszámú pályázat)	1./2
	Az ingatlanok elértéktelenednek, melyeket olyan részen helyezkednek el, melyeken a csapadékvíz- és a belvízelvezetés nem megoldott.	A település azon részén, ahol még nincs kész a csapadékvíz elvezetés, ott annak fejlesztése az ingatlanok és a település értékeinek megőrzése és	Furta csapadékvíz-elvezető rendszerének fejlesztése IV. ütem és kapcsolódó V. ütem (TOP 2.1.3 kódszámú pályázat)	1./3

FURTA KÖZSÉG HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

		belvízveszélyeztettség érdekében.	elkerülése	
2. Gyermekek	A településen (társulás területén) nem biztosított a három év alatti gyermeke számára a bölcsődei ellátás.	Bölcsőde kialakítása.	Bölcsőde infrastrukturális fejlesztése – pályázati úton.	2./1
3. Nők	nem szükséges	nem szükséges	nem szükséges	
4. Idősek	Az idősek körében a nappali ellátás igénybevételének bővítésének gátat szab az elavult épület.	A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése a szociális alapellátás fejlesztése, magasabb szinten történő ellátása érdekében.	Szociális Szolgáltató Központ épületének felújítása és bővítése	4./1
5. Fogyatékkal élők	A fogyatékos és mozgáskorlátozott gyerekek részére nem áll rendelkezésre akadálymentes közösségi tér, játszótér.	Játszótér kialakítása a fogyatékos és mozgáskorlátozott gyermekek részére lelki egészségük megtartása érdekében.	„Játszótér kialakítása” címmel a „Közösségi terek fejlesztése” című VP619.2.1.-11-3-17 kódszámú pályázat	5./1

2. Az intézkedési területek részletes kifejtése

1./1

Az intézkedés címe		Humán szolgáltatások fejlesztése (EFOP-1.5.3.-16 kódszámú "Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben-kedvezményezett térségek" című pályázat)
Az intézkedés pontos célcsoportja		Romák és/vagy mélyszegénységben élők
Az intézkedés-sel elérni kívánt cél	Kiinduló érték	hátrányos helyzetű csoportok
	Célérték	beilleszkedni képes csoportok
Célérték dátuma	elérésének	2020. december 31.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal		Furta Község Gazdasági Programja
Az intézkedés tartalma		A hátrányos helyzetű csoportokhoz tartozó aktív korú emberek foglalkoztathatóságának javítását támogató szolgáltatás-csomagok kialakítása, megerősítése.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)		valós munkakörnyezetbe beilleszkedni tudók száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások		EFOP-1.5.3.-16 kódszámú "Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben-kedvezményezett térségek" című pályázat
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága		szakmai és társadalmi együttműködések révén

1./2

Az intézkedés címe		Termelői piac létesítése Furta községben (Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális fejlesztése című, VP6-7.2.1-7.4.1.3-17 kódszámú pályázat)
Az intézkedés pontos célcsoportja		Romák és/vagy mélyszegénységben élők
Az intézkedés-sel elérni kívánt cél	Kiinduló érték	0 termelői piac
	Célérték	1 termelői piac
Célérték elérésének dátuma		2020. december 31.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal		Furta Község Gazdasági Programja
Az intézkedés tartalma		A helyi és környező kistermelők, őstermelők által megtermelt alaptermékek, és azokból előállított élelmiszerek eljuttatása a fogyasztókhoz, ezáltal erősödik a helyi gazdaság, a helyben maradás, ezáltal is erősítve a település népességmegtartó erejét.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)		megvalósult termelői piac
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások		Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális fejlesztése című, VP6-7.2.1-7.4.1.3-17 kódszámú pályázat
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága		gazdasági és társadalmi együttműködések révén

1./3

Az intézkedés címe		Furta csapadékvíz-elvezető rendszerének fejlesztése IV. ütem és kapcsolódó V. ütem (TOP 2.1.3 kódszámú pályázat)
Az intézkedés pontos célcsoportja		Romák és/vagy mélyszegénységben élők
Az intézkedés-sel elérni kívánt cél	Kiinduló érték	régi, rossz földmedrű csatornák
	Célérték	új, betonelemmel ellátott csatornák
Célérték elérésének dátuma		2023 december 31.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal		Furta Község Gazdasági Programja
Az intézkedés tartalma		A település azon részén, ahol még nincs kész a csapadékvíz elvezetés, ott annak fejlesztése az ingatlanok és a település értékeinek megőrzése és belvízveszélyeztettség elkerülése érdekében.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)		felújított csatornák hossza
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások		TOP fejlesztési program keretében, pályázati finanszírozás keretében
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága		gazdasági és társadalmi együttműködések révén

2./1

Az intézkedés címe		Bölcsőde infrastrukturális fejlesztése – pályázati úton.
Az intézkedés pontos célcsoportja		Gyermekek
Az intézkedés-elérni kívánt cél	Kiinduló érték	0 db bölcsőde épület
	Célérték	1 db bölcsőde épület
Célérték elérésének dátuma		2023. december 31.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal		Furta Község Gazdasági Programja
Az intézkedés tartalma		Bölcsőde kialakítása, mivel a településen (társulás területén) nem biztosított a három év alatti gyermeke számára a bölcsődei ellátása
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)		bölcsődébe járó gyermekek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások		TOP fejlesztési program keretében, pályázati finanszírozás keretében
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága		társadalmi és gazdasági együttműködések révén

4./1

Az intézkedés címe		Szociális Szolgáltató Központ épületének felújítása és bővítése
Az intézkedés pontos célcsoportja		Idősek
Az intézkedés-sel elérni kívánt cél	Kiinduló érték	1 db régi épület
	Célérték	1 db felújított, kibővített épület
Célérték elérésének dátuma		2023. december 31.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal		Furta Község Gazdasági Programja
Az intézkedés tartalma		A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése a szociális alapellátás fejlesztése, magasabb szinten történő ellátása érdekében.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)		nappali ellátást igénybevevők száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások		TOP fejlesztési program keretében, pályázati finanszírozás keretében
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága		társadalmi és gazdasági együttműködések révén

5./1

Az intézkedés címe		„Játszótér kialakítása” címmel a „Közösségi terek fejlesztése” című VP619.2.1.-11-3-17 kódszámú pályázat
Az intézkedés pontos célcsoportja		Fogyatékkal élők
Az intézkedés-elérni kívánt cél	Kiinduló érték	0 játszótér
	Célérték	1 akadálymentesített játszótér
Célérték elérésének dátuma		2020. december 31.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal		Furta Község Gazdasági Programja
Az intézkedés tartalma		Játszótér kialakítása a fogyatékos és mozgáskorlátozott gyermekek részére lelki egészségük megtartása érdekében.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)		játszótért használó gyermekek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások		VP fejlesztési program keretében, pályázati finanszírozás keretében
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága		szakmai és gazdasági együttműködések révén

3. Összegző táblázat - Intézkedési Terv

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzet-elemzés következtésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedés elérését célul tűző cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1./1	Humán szolgáltatások fejlesztése (EFOP-1.5.3.-16 kódszámú "Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben-kedvezményezett térségek" című pályázat)	A hátrányos helyzetű csoportokhoz tartozó aktív korú emberek foglalkoztatottságának a hátrányos helyzetűkből adódóan nehezen tudnak beilleszkedni a valós	beilleszkedni képes csoportok	Furta Község Gazdasági Programja	A hátrányos helyzetű csoportokhoz tartozó aktív korú emberek foglalkoztatottságának javítását támogató szolgáltatás-csomagok kialakítása, megerősítés	polgármester	2020. december 31.	valós munkakörnyezetbe beilleszkedni tudók száma	EFOP-1.5.3.-16 kódszámú "Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben-kedvezményezett térségek" című pályázat	szakmai és társadalmi együttműködések révén

FURTA KÖZSÉG HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

	munkakörnyezetbe			e.						
1./2	Termelői piac létesítése Furta községben (Helyi termékváltásértékesítést szolgáló piacok infrastruktúrájának fejlesztése című, VP6-7.2.1-7.4.1.3-17 kódszámú pályázat)	Furta településen jelenleg és annak 20 kilométeres körzetében nem működik helyi termelői piac.	1 termelői piac	Furta Község Gazdasági Programja	A helyi és környező kistermelők, őstermelők által megtermelt alaptermékek, és azokból előállított élelmiszerek eljuttatása a fogyasztókhoz, ezáltal erősödik a helyi gazdaság, a helyben maradás, ezáltal is erősítve a település népességmegtartó erejét.	polgármester	2020. december 31.	megvalósult termelői piac	VP fejlesztési program keretében, pályázati finanszírozás keretében	gazdasági és társadalmi együttműködések révén
1./3	Furta csapadékvíz-elvezető	Az ingatlanok elértéktelen	új, betonelemm	Furta Község	A település azon részén,	polgármester	2023. december	felújított csatornák	TOP fejlesztési	gazdasági és társadalmi

FURTA KÖZSÉG HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

rendszerének fejlesztése IV. ütem kapcsolódó V. ütem (TOP 2.1.3 kódszámú pályázat)	ednek, melyeket olyan részen helyezkednek el, melyeken a csapadékvíz- és a belvízelvezetés nem megoldott.	el látott csatornák	Gazdasági Programja	ahol még nincs kész a csapadékvíz elvezetés, ott annak fejlesztése az ingatlanok és a település értékeinek megőrzése és belvízveszélyeztettség elkerülése érdekében.	31.	hossza	program keretében, pályázati finanszírozás keretében	együttműködés révén
II. Gyermekek								
2./1 Bölcsőde infrastruktúra fejlesztése – pályázati úton.	A településen (társulás területén) nem biztosított a három év alatti gyermekek számára a	1 db bölcsőde épület	Furta Község Gazdasági Program	Bölcsőde kialakítása, mivel a településen (társulás területén) nem biztosított a három év	2023. december 31.	bölcsődébe járó gyermekek száma	TOP fejlesztési program keretében, pályázati finanszírozás keretében	társadalmi és gazdasági együttműködés révén

FURTA KÖZSÉG HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

	bölcsődei ellátás.			alatti gyermeke számára a bölcsődei ellátása						
III. Nők										
3.	nincs előírva intézkedés	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV. Idősek										
4./1	Szociális Szolgáltató Központ épületének felújítása és bővítése	Az idősök körében a nappali ellátás igénybevételének bővítésének gátat szab az elavult épület.	1 db	Furta Község Gazdasági Programja	A szociális alapszolgáltatók infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése a szociális alapellátás fejlesztése, magasabb szinten történő ellátása érdekében.	polgármester	2023. december 31.	nappali ellátást igénybe vevők száma	TOP fejlesztési program keretében, pályázati finanszírozás keretében	társadalmi és gazdasági együttműködések révén
V. Fogyatékkal élők										
5./1	„Játszótér kialakítása” címmel a „Közösségi és mozgáskorlátozottak” foglalkoztatási és mozgáskorlátozottak	A fogyatékos és mozgáskorlátozottak	1	Furta Község Gazdasági Programja	Játszótér kialakítása a fogyatékos	polgármester	2020. december 31.	játszótér használó gyermekek száma	VP fejlesztési program keretében,	szakmai és gazdasági együttműködések révén

FURTA KÖZSÉG HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

terek fejlesztése” című VP619.2.1.-11-3-17 kódszámú pályázat	gyerekek részére nem áll rendelkezésre akadálymentes közösségi tér, játszótér.	játszótér		és mozgáskorlátozott gyermekek részére lelki egészségük megtartása érdekében.				pályázati finanszírozás keretében	
--	--	-----------	--	---	--	--	--	-----------------------------------	--

4. Megvalósítás

Furta Községi Önkormányzata a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadását megelőzően a konzultáció és véleményformálás lehetőségét minden, a megvalósításba bevont szakmai és társadalmi partner számára biztosítja.

Annak érdekében, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósítása hatékony, a tervezett intézkedések hosszú távú érvényesülése, fenntartható fejlődése biztosított legyen, Furta Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Fórumot állít fel és működtet.

A Helyi Esélyegyenlőségi Fórum tagjai:

- települési önkormányzat képviselői
- önkormányzati intézmények, szolgáltatók képviselői
- nem önkormányzati intézmények képviselői
- civil partnerek képviselői
- egyházak képviselői

A Helyi Esélyegyenlőségi Fórum feladatai:

- A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulásának nyomon követése, dokumentálása;
- a kitűzött célok megvalósulásának vizsgálata, a szükséges beavatkozások meghatározása, beépítése az Intézkedési tervbe;
- a Helyi Esélyegyenlőségi Program kétévenkénti felülvizsgálata;
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása;
- a Helyi Esélyegyenlőségi Program és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, társadalmi konzultációra bocsátása.

Az Intézkedési tervben megjelenített intézkedések részletes tartalmi kidolgozása, a megvalósítandó tevékenységek tervezése az adott szakterület és intézménycsoport képviselőinek aktív részvételével, az e célból létrehozott **tematikus munkacsoportokon belül** valósul meg.

5. A program nyilvánossága

A Helyi Esélyegyenlőségi Program számára minél szélesebb nyilvánosság biztosítása szükséges. Az esélyegyenlőségi intézkedések hatékony megvalósulása, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakításának érdekében Furta Község Önkormányzata a Programot a közzéteszi, az egyes intézkedések várható és elért eredményeiről a lakosságot tájékoztatja, illetve évente fórumot szervez.

Felelős: Helyi Esélyegyenlőségi Fórum vezetője

Határidő: minden év október 31.

6. Kötelezettségek és felelősségi körök

Furta település Helyi Esélyegyenlőségi Programjának **végrehajtásáért** a települési önkormányzat részéről Krucsó Antal Polgármester felel.

- A polgármester feladata és felelőssége:
- annak biztosítása, hogy a település minden lakója, de főként az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program, illetve, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és a településen működő intézmények, szolgáltatók dolgozói ismerjék és kövessék a benne foglaltakat;
- annak biztosítása, hogy az önkormányzat, illetve az egyes intézmények vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget az intézkedések végrehajtásához;
- az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben a szükséges lépéseket megtétele, a jogsértés következményeinek elhárítása céljából a szükséges intézkedések megtétele.

Furta település Helyi Esélyegyenlőségi Programja megvalósításának **koordinációjáért** a települési önkormányzat részéről Krucsó Antal polgármester, a Helyi Esélyegyenlőségi Fórum vezetője felel.

Helyi Esélyegyenlőségi Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- az intézkedési tervben érintett felek tevékenységének összehangolása, koordinálása;
- az intézkedések végrehajtásának nyomon követése;
- a Helyi Esélyegyenlőségi Fórum munkájának koordinálása.

7. Elfogadás módja és dátuma

Furta település Helyi Esélyegyenlőségi Programját a szakmai és társadalmi megvitatását követően az önkormányzat képviselőtestülete megvitatta, és 28/2018.(VI.28.) ÖH. határozatával elfogadta.


.....
Krucsó Antal
polgármester




.....
Csák Boglárka
jegyző

HEP elkészítési jegyzék¹

NÉV ²	HEP részei ³										Aláírás ⁴
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Furtai ÁMK Furtai Óvodája	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	<i>ful</i>
Furtai Bessenyei György Általános Iskola	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	<i>Sz. I.</i>
BSZSZK Furtai Családsegítő és gyermekvédelmi Szolgálat	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	<i>K. I. Babarczy</i>
BSZSZK Furtai Idősek Klubja	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	<i>K. I. Központ</i>
FURTAI KÖZÖS ONK. HIVATAL SZOCIÁLGAZG.	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	<i>un</i>
	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	RÉ TE	

¹ Ez a jegyzék – mint a HEP mellélete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

² A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

³ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁴ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.



FURTA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Székhely: ☒ 4141 Furta, Petőfi út 1. ☎: 06-54-441-409 ☎: 06-54/511-000

E-mail: polghiv@furta.hu

furta4141@freemail.hu

KIVONAT

Furta Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2018. június 28-án megtartott nyílt képviselő-testületi ülés jegyzőkönyvéből

Furta Község Önkormányzat Képviselő-testületének 28/2018. (VI. 28.) ÖH. határozata:

Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról

Furta Község Önkormányzat Képviselő-testülete Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján Furta Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programját (2018-2023.) elfogadja.

Határidő: azonnal, illetve folyamatos

Felelős: Krucsó Antal
polgármester

/:Krucsó Antal s.k.:/
polgármester



/:Csák Boglárka s.k.:/
jegyző

Kivonat hitelül:

Csák Boglárka
Csák Boglárka
jegyző

Furta, 2018. július 16.